

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.
Trükkida antud 11. 04. 1986. Trükipoognaid 5,75. Arvestuspoognaid 6,9. Tellimuse nr. 101.
ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

EESTI NSV ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISTE KOODEKS

I JAGU

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Administratiivõiguserikkumisi käsitleva Eesti NSV seadusandluse ülesanded

(1) Administratiivõiguserikkumisi käsitleva Eesti NSV seadusandluse ülesandeks on kaitsta NSV Liidu ühiskonnakorda, sotsialistlikku omandit, kodanike sotsiaalseid, majanduslikke, poliitilisi ja isiklikke õigusi ning vabadusi, samuti ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide õigusi ja seaduslikke huve, kehtestatud halduskorda ning riiklikku ja avalikku korda, tugevdada sotsialistlikku seaduslikkust, hoida ära õiguserikkumisi, kasvatada kodanikke NSV Liidu konstitutsiooni, Eesti NSV konstitutsiooni ja Nõukogude seaduste täpse ja kõrvalekaldumatu järgimise, teiste kodanike õigustest, aust ja väärikusest lugupidamise, sotsialistliku ühiselu reeglite austamise, oma kohustuste ausameelse täitmise ja ühiskonna ees vastutuse tundmise vaimus.

(2) Selle ülesande teostamiseks määrab «Eesti NSV administratiivõiguserikkumiste koodeks» kindlaks, missugune tegevus või tegevusetus on administratiivõiguserikkumine ja millise administratiivkaristuse milline organ või ametiisik võib määrata ning mis korras võib seda kohaldada administratiivõiguserikkumise toime pannud isiku suhtes.

§ 2. NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlus administratiivõiguserikkumiste kohta

(1) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlus administratiivõiguserikkumiste kohta koosneb «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse alustest», mis määravad kindlaks selle seadusandluse põhimõtted ja kehtestavad üldsätted, ning nendega vastavuses antavatest NSV Liidu seadusandlikest aktidest ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustest, käesolevast koodeksist ja muudest Eesti NSV seadusandlikest aktidest ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrustest administratiivõiguserikkumiste kohta.

(2) Enne käesolevasse koodeksisse kehtestatud korras võtmist kohaldatakse Eesti NSV territooriumil vahetult neid NSV Liidu ja Eesti NSV

seadusandlikke akte ning NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrusi, mis käsitlevad administratiivõiguserikkumisi.

(3) Käesoleva koodeksi sätted laienevad ka nendele õiguserikkumistele, mille eest on vastutus ette nähtud sellise seadusandlusega, mida ei ole veel võetud käesolevasse koodeksisse.

§ 3. NSV Liidu võimkond administratiivõiguserikkumisi käsitleva seadusandluse alal

(1) Vastavalt «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse alustele» kuuluvad administratiivõiguserikkumisi käsitleva seadusandluse alal NSV Liidu võimkonda:

1) administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse põhimõtete kindlaksmääramine ja üldsätete kehtestamine;

2) administratiivvastutuse kehtestamine eeskirjade rikkumise eest järgmistes valdkondades: toodangu standardiseerimine ja kvaliteet; mõõtevahendite käibesse laskmine, korrashoid ja kasutamine; arvestus ja statistika; liiklusohutus ning raudtee-, õhu-, mere- ja torutranspordivahendite kasutamise ohutus; liiklus teedel; sõjaväearvestus; piirirežiim; passisüsteem; relvade, lõhkeainete, radioaktiivsete ainete ja muude loasüsteemi objektide omandamise, hoidmise ja kasutamise eeskirjad; NSV Liidu territooriumi karantiin- ja muude nakkushaiguste sissetoomise ja leviku eest kaitsvad eeskirjad; tollieeskirjad ja salakaubaveo vastu võitlemise eeskirjad; valuutaringluse eeskirjad; välisriikide kodanike ja kodakondsuseta isikute NSV Liidus viibimise eeskirjad;

3) vajaduse korral läbivaatamise korra kindlaksmääramine nendes administratiivõiguserikkumiste üksikliikidesse kuuluvates asjades, mille eest kehtestatakse vastutus NSV Liidu seadusandlusega.

(2) NSV Liidu võimkonda kuulub ka administratiivõiguserikkumisi käsitlev seadusandlus muudes küsimustes, millel on üleliiduline tähtsus.

§ 4. Eesti NSV võimkond administratiivõiguserikkumisi käsitleva seadusandluse alal

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi võimkonda kuuluvad:

1) administratiivõiguserikkumisi käsitlev seadusandlus küsimustes, mis ei ole arvatud NSV Liidu võimkonda;

2) nende küsimuste ringi kindlaksmääramine, milles kohalikud rahvasaadikute nõukogud peale alevi- ja külanõukogude võivad seadusandlike aktidega kehtestatavais piires vastu võtta otsuseid, mille rikkumise eest nähakse ette administratiivvastutus.

§ 5. Kohalike rahvasaadikute nõukogude ja nende täitevakomiteede volitused administratiivõiguserikkumiste alal

(1) Rajoonide ja vabariikliku alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogudel on seadusandlike aktidega määratavais piires õigus:

1) võtta vastu otsuseid, milles nähakse ette administratiivvastutus nende rikkumise eest avaliku korra kaitse küsimustes, kui need ei ole re-

guleeritud käesoleva koodeksiga, samuti loodusõnnetuste ja epideemiate vastu võitlemise küsimustes;

2) kehtestada eeskirju, mille rikkumise eest saabub administratiivvastutus käesoleva koodeksi §-de 111, 158 ja 163 järgi.

(2) Rajoonide ja vabariikliku alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed võivad vastu võtta otsuseid, millega nähakse ette administratiivvastutus nende rikkumise eest loodusõnnetuste ja epideemiate vastu võitlemise küsimustes, samuti kehtestada oma pädevuse piires eeskirju, mille rikkumise eest saabub administratiivvastutus käesoleva koodeksi § 111 järgi.

(3) Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogud ning nende täitevkomiteed võivad vastu võtta käesolevas paragrahvis tähendatud otsuseid, kui need küsimused ei ole reguleeritud kõrgemalseisvate riigivõimu- või -valitsemisorganite aktidega ja kui selliste otsuste vastuvõtmise vajaduse on tinginud kohalikud olud.

(4) Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogud ning nende täitevkomiteed peavad üldjuhul enne otsuste vastuvõtmist, mille rikkumise eest nähakse ette administratiivvastutus, andma vastava otsuse projekti üldsusele läbiarutamiseks. Otsused tuleb tingimata avaldada ja teha elanikele laialdaselt teatavaks.

(5) Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude ning nende täitevkomiteede otsused, millega nähakse ette administratiivvastutus nende rikkumise eest, kehtivad otsuses tähendatud tähtaja jooksul ja jõustuvad viieteistkümnendal päeval pärast nende ajakirjanduses avaldamist. Erakorraliselt kiire vajaduse korral loodusõnnetuse, epideemia või episootia vastu võitlemise küsimuses võidakse vastav otsus kehtestada selle avaldamise päevast.

§ 6. Administratiivõiguserikkumiste ärahoidmine

(1) Riigiorganid, ühiskondlikud organisatsioonid ja töökollektiivid töötavad välja ning viivad ellu abinõusid administratiivõiguserikkumiste ärahoidmiseks, nende toimepanemise põhjuste ja soodustingimuste väljaselgitamiseks ning kõrvaldamiseks ja kodanike kasvatamiseks kõrge teadlikkuse, distsipliini ning Nõukogude seaduste range järgimise vaimus.

(2) Tagades vastavalt NSV Liidu konstitutsioonile ja Eesti NSV konstitutsioonile seaduste järgimise, riikliku ja avaliku korra ning kodanike õiguste kaitse, koordineerivad rahvasaadikute nõukogud oma territooriumil kõigi riiklike ja ühiskondlike organite tööd administratiivõiguserikkumiste ärahoidmisel ning juhivad siseasjade organite, administratiivkomisjonide, alaealiste asjade komisjonide ja muude neile aruandvate organite tegevust, kes on kutsutud võitlema administratiivõiguserikkumiste vastu.

§ 7. Sotsialistliku seaduslikkuse tagamine administratiivõiguserikkumiste eest mõjutusvahendite kohaldamisel

(1) Kellegi suhtes ei tohi kohaldada mõjutusvahendit seoses administratiivõiguserikkumisega teisiti kui seadusandlusega kehtestatud alustel ja korras.

(2) Menetlus administratiivõiguserikkumiste asjades toimub sotsialistliku seaduslikkuse range järgimise alusel.

(3) Selleks volitatud organid ja ametiisikud kohaldavad administratiivmõjulusvahendeid oma pädevuse piires ja täpses vastavuses seadusandlusega.

(4) Seadusandluse nõuete järgimine administratiivõiguserikkumiste eest mõjulusvahendite kohaldamisel tagatakse süstemaatilise kontrolliga kõrgemalseisvate organite ja ametiisikute poolt, prokurörijärelevalvega, edasikaebamise õigusega ja muude seadusandlusega kehtestatud moodustega.

§ 8. Administratiivõiguserikkumiste eest vastutust käsitleva seadusandluse kehtivus

(1) Administratiivõiguserikkumise toime pannud isik kannab vastutust õiguserikkumise ajal ja kohas kehtiva seadusandluse alusel.

(2) Administratiivõiguserikkumiste eest vastutust kergendavatel või tühistavatel aktidel on tagasiulatuv jõud, s. t. need laienevad ka õiguserikkumistele, mis on toime pandud enne nende aktide andmist. Administratiivõiguserikkumiste eest vastutust kehtestavatel või tugevdavatel aktidel tagasiulatuvat jõudu ei ole.

(3) Menetlusa administratiivõiguserikkumiste asjades toimub õiguserikkumise asja arutamise ajal ja kohas kehtiva seadusandluse alusel.

II JAGU

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMINE JA ADMINISTRATIIVVASTUTUS

I. ÜLDOSA

2. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMINE

§ 9. Administratiivõiguserikkumise mõiste

(1) Administratiivõiguserikkumiseks (-üleastumiseks) loetakse riiklikku või avalikku korda, sotsialistlikku omandit, kodanike õigusi ja vabadusi või kehtestatud halduskorda ründav õigusvastane, süüline (tahtlik või ettevaatamatu) tegevus või tegevusetus, mille eest seadusandlusega on ette nähtud administratiivvastutus.

(2) Käesoleva koodeksiga ettenähtud õiguserikkumistele järgneb administratiivvastutus, kui need rikkumised oma laadilt ei too vastavalt seadusandlusele kaasa kriminaalvastutust.

§ 10. Administratiivõiguserikkumise toimepanemine tahtlikult

Administratiivõiguserikkumine on tahtlikult toime pandud, kui selle toime pannud isik sai aru oma tegevuse või tegevusetuse õigusvastasest laadist, nägi ette selle kahjulikku tagajärge ja soovis või teadlikult mõõnis selle tagajärje saabumist.

§ 11. Administratiivõiguserikkumise toimepanemine ettevaatamatuse tõttu

Administratiivõiguserikkumine on ettevaatamatuse tõttu toime pandud, kui selle toime pannud isik nägi ette oma tegevuse või tegevusetuse kahjuliku tagajärje saabumise võimalikkust, kuid arvas kergemeelselt, et see välditakse, või ei näinud ette sellise tagajärje saabumise võimalikkust, kuigi pidi seda ette nägema ja võis seda ette näha.

§ 12. Vanus, mille saabumisel võib kanda administratiivvastutust

Administratiivvastutust kannavad isikud, kes administratiivõiguserikkumise toimepanemise ajaks on saanud kuuteistkümneaastaseks.

§ 13. Alaealiste vastutus

(1) Kuuteistkümne- kuni kaheksateistkümneaastase isiku suhtes, kes on toime pannud administratiivõiguserikkumise, kohaldatakse Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi kinnitatud «Alaealiste asjade komisjonide põhimäärusega» ettenähtud abinõusid.

(2) Kui kuuteistkümne- kuni kaheksateistkümneaastane isik paneb toime administratiivõiguserikkumise, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-des 52, 126—134, 162, 171, 173, 179 ja 187—189, võetakse ta administratiivvastutusele üldalustel. Arvestades toimepandud õiguserikkumise laadi ja õiguserikkuja isikut, võidakse asi tähendatud isiku suhtes (välja arvatud isikud, kes on toime pannud käesoleva koodeksi §-s 179 ettenähtud õiguserikkumise) anda arutamiseks rajooni, linna või linnarajooni alaealiste asjade komisjonile. Kui aga tähendatud isik on toime pannud käesoleva koodeksi §-s 52 ettenähtud õiguserikkumise, kuulub asi üldjuhul arutamisele rajooni, linna või linnarajooni alaealiste asjade komisjonis.

(3) Kuuteistkümne- kuni kaheksateistkümneaastase alaealise võib võtta üldalustel administratiivvastutusele ka muudel juhtudel, mis on NSV Liidu seadusandlike aktidega otseselt ette nähtud.

§ 14. Ametiisikute vastutus

Ametiisikud kannavad administratiivvastutust administratiivõiguserikkumiste eest, mis on seotud halduskorra, riikliku ja avaliku korra kaitse, looduskaitse, tervishoiu ja muul alal kehtestatud eeskirjade järgimata jätmisega, mille täitmise tagamine kuulub nende ametikohustuste hulka.

§ 15. Sõjaväelaste ja muude isikute, kellele laieneb distsiplinaarmäärustike kehtivus, vastutus administratiivõiguserikkumiste toimepanemise eest

(1) Sõjaväelased ja kogunemistele kutsutud sõjaväekohustuslased, samuti siseasjade organite rea- ja juhtivkoosseisu kuuluvad isikud kannavad administratiivõiguserikkumiste eest vastutust distsiplinaarmäärustike järgi. Liikluseeskirjade, jahipidamise, kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade ning tollieeskirjade rikkumise ja salakaubaveo eest kannavad need

isikud administratiivvastutust üldalustel. Mainitud isikute suhtes ei või kohaldada rahatrahvi, paranduslikku tööd ega administratiivaresti.

(2) Teised isikud peale käesoleva paragrahvi esimeses lõikes mainitud, kellele laieneb distsiplinaarmäärustike või spetsiaalsete distsiplinaarsätete kehtivus, kannavad nendes otse ettenähtud juhtudel administratiivõiguserikkumiste eest distsiplinaarvastutust, ülejäänud juhtudel aga administratiivvastutust üldalustel.

(3) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud juhtudel võivad organid või ametiisikud, kellel on õigus määrata administratiivkaristust, anda karistamise asemel õiguserikkumise kohta käiv materjal üle vastavatele organitele süüdlase distsiplinaarvastutusele võtmise otsustamiseks.

§ 16. Välisriikide kodanike ja kodakondsuseta isikute vastutus

Eesti NSV territooriumil viibivad välisriikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud kannavad administratiivvastutust NSV Liidu kodanikega ühistel alusel. Kui välisriikide kodanikud, kellel NSV Liidu seaduste ja rahvusvaheliste lepingute kohaselt on immunitet NSV Liidu ja Eesti NSV haldusjurisdiktsiooni suhtes, on Eesti NSV territooriumil toime pannud administratiivõiguserikkumise, lahendatakse vastutuse küsimus diplomaautilisel teel.

§ 17. Hädaseisund

Administratiivvastutusele ei kuulu isik, kes on küll toime pannud käesoleva koodeksiga või administratiivõiguserikkumiste eest administratiivvastutust kehtestavate muude normatiivaktidega ettenähtud tegevuse või tegevusetuse, kuid on tegutsenud hädaseisundis, s. t. kõrvaldamaks ohtu, mis ähvardas riiklikku või avalikku korda, sotsialistlikku omandit, kodanike õigusi ja vabadusi või kehtestatud halduskorda, kui seda ohtu neil asjaoludel ei saadud kõrvaldada muude vahenditega ja kui tekitatud kahju on ärahoitud kahjust väiksem.

§ 18. Hädakaitse

Administratiivvastutusele ei kuulu isik, kes on küll toime pannud käesoleva koodeksiga või administratiivõiguserikkumiste eest administratiivvastutust kehtestavate muude normatiivaktidega ettenähtud tegevuse, kuid on tegutsenud hädakaitse seisundis, s. t. kaitstes riiklikku või avalikku korda, sotsialistlikku omandit, kodanike õigusi ja vabadusi või kehtestatud halduskorda õigusvastase ründe vastu ründajale kahju tekitamise teel, kui seejuures ei ületanud hädakaitse piire.

§ 19. Süüdimatus

Administratiivvastutusele ei kuulu isik, kes õigusvastase tegevuse või tegevusetuse ajal oli süüdimatus seisundis, s. t. ei olnud võimeline endale oma tegevusest või tegevusetusest aru andma või seda juhtima kroonilise vaimuhaiguse, vaimutegevuse ajutise rikke, nõrgamõistuslikkuse või muu haigusliku seisundi tõttu.

§ 20. Administratiivõiguserikkumise materjali üleandmine seltsimehelikule kohtule, ühiskondlikule organisatsioonile või töökollektiivile arutamiseks

(1) Administratiivõiguserikkumise toime pannud isik vabastatakse administratiivvastutusest ja materjal antakse üle seltsimehelikule kohtule, ühiskondlikule organisatsioonile või töökollektiivile arutamiseks, kui õiguserikkumise laadi ja õiguserikkuja isikut arvestades on tema suhtes otsustarbekas kohaldada ühiskondlikku mõjutusvahendit.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes märgitud alustel administratiivvastutusest vabastatud isiku kohta, kes on toime pannud käesoleva koodeksi §-des 129, 132, 136, 161, 165 ja 174—177 ettenähtud õiguserikkumise, võidakse materjalid samuti üle anda ettevõtte, asutuse ja organisatsiooni või nende struktuuriüksuses moodustatud joomarlusega võitlemise komisjonile arutamiseks.

(3) Ühiskondlikust mõjutusvahendist, mis on kohaldatud sellise administratiivõiguserikkumise toime pannud isikule, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-des 52, 129, 132, 136, 161, 165, 167, 171 ja 174—177, peab administratsioon, ettevõtte, asutuse või organisatsiooni joomarlusega võitlemise komisjon, seltsimehelik kohus, ühiskondlik organisatsioon või töökollektiiv hiljemalt kümne päeva jooksul materjali saamise päevast arvestes teatama materjali saatnud organile või ametiisikule.

§ 21. Võimalus vabastada administratiivvastutusest õiguserikkumise vähese tähtsuse korral

Toimepandud administratiivõiguserikkumise vähese tähtsuse korral võib asja otsustama volitatud organ või ametiisik vabastada õiguserikkuja administratiivvastutusest ja piirduda suulise märkusega.

3. peatükk

ADMINISTRATIIVKARISTUS

§ 22. Administratiivkaristuse eesmärk

Administratiivkaristus on vastutusvahend ja seda kohaldatakse administratiivõiguserikkumise toime pannud isiku kasvatamiseks Nõukogude seaduste järgimise ja sotsialistliku ühiselu reeglite austamise vaimus, samuti nii õiguserikkuja kui ka teiste isikute poolt uute õiguserikkumiste toimepanemise ärahoidmiseks.

§ 23. Administratiivkaristuste liigid

(1) Administratiivõiguserikkumiste eest võidakse kohaldada järgmisi administratiivkaristusi:

- 1) hoiatus;
- 2) rahatrahv;
- 3) administratiivõiguserikkumise riistaks või vahetuks objektiks olnud eseme tasuline äravõtmine;

4) administratiivõiguserikkumise riistaks või vahetuks objektiks ol-
nud eseme konfiskeerimine;

5) asjaosalisele kodanikule antud spetsiaalse õiguse (liiklusvahendi
juhtimise õigus, jahipidamisõigus) äravõtmine;

6) paranduslik töö;

7) administratiivarest.

(2) Käesoleva paragrahvi esimese lõike punktides 3—6 loetletud
administratiivkaristused võidakse kehtestada ainult NSV Liidu ja
Eesti NSV seadusandlike aktidega, administratiivarest aga ainult NSV Liidu
seadusandlike aktidega.

(3) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega võidakse peale
käesolevas paragrahvis mainitute kehtestada ka muud administratiivkaris-
tuste liigid vastavalt «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu
ja liiduvabariikide seadusandluse aluste» põhimõtetele ja üldsätetele.

(4) NSV Liidu seadusandlusega võidakse ette näha välisriikide ko-
danike ja kodakondsuseta isikute administratiivväljasaatmine NSV Liidu
piirest Nõukogude õiguskorda jämedalt rikkuvate administratiivõiguse-
rikkumiste toimepanemise eest.

§ 24. Põhi- ja lisa-administratiivkaristused

(1) Esemete tasulist äravõtmist ja konfiskeerimist võidakse kohaldada
nii põhi- kui lisa-administratiivkaristusena; teisi käesoleva koodeksi § 23
esimeses lõikes tähendatud administratiivkaristusi võidakse kohaldada
ainult põhikaristusena.

(2) Ühe administratiivõiguserikkumise eest võidakse määrata kas põ-
hikaristus või põhi- ja lisakaristus.

§ 25. Hoiatus

Hoiatus kui administratiivkaristus tehakse kirjalikult. Seadusandlu-
siga ettenähtud juhtudel fikseeritakse hoiatus muul kindlaksmääratud vii-
sil.

§ 26. Rahatrahv

(1) Kodanikele administratiivõiguserikkumiste eest määratav raha-
trahv ei või üldjuhul ületada kümnet rubla, ametiisikutele määratav raha-
trahv aga viitkümend rubla.

(2) Kodanikele ja ametiisikutele administratiivõiguserikkumiste eest
määratav rahatrahv ei või olla alla ühe rubla, kui teistsugust minimaal-
määra ei ole NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kehtestatud.

(3) Mõnda liiki administratiivõiguserikkumiste eest vastutuse suuren-
damise vajaduse korral võidakse Eesti NSV seadusandlike aktidega keh-
testada kodanikele rahatrahv kuni viiskümend rubla ja ametiisikutele
kuni sada rubla ning NSV Liidu seadusandlike aktidega — kodanikele ku-
ni sada rubla ja ametiisikutele kuni kakssada rubla.

(4) Erandjuhtudel, seoses NSV Liidu rahvusvahelistest lepingutest tu-
lenevate kohustuste täitmisega ja erilise vajadusega tugevdada administ-

ratiivvastutust, võidakse NSV Liidu seadusandlike aktidega kehtestada suurem rahatrahv, kui käesolevas paragrahvis on ette nähtud.

(5) Ametiisikutele määratud rahatrahvi tasumine ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide arvelt on keelatud.

§ 27. Administratiivõiguserikkumise riistaks või vahetuks objektiks olnud eseme tasuline äravõtmine

(1) Administratiivõiguserikkumise riistaks või vahetuks objektiks olnud eseme tasuline äravõtmine seisneb selle sundvõtmises ja järgnevas realiseerimises, kusjuures saadud summa, arvestades maha äravõetud eseme realiseerimiskulud, antakse endisele omanikule.

(2) Tasulise äravõtmise kohaldamise kord ja äravõtmisele kuuluvate esemete liigid määratakse kindlaks NSV Liidu seadusandluse, käesoleva koodeksi ja Eesti NSV muu seadusandlusega.

§ 28. Administratiivõiguserikkumise riistaks või vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimine

(1) Administratiivõiguserikkumise riistaks või vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimine seisneb selle eseme tasuta sundvõtmises riigi omandiks. Vastavalt «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse alustele» võidakse konfiskeerida vaid ese, mis oli õiguserikkuja isiklikus omanduses, kui NSV Liidu seadusandlike aktidega ei ole teisiti ette nähtud.

(2) Konfiskeerimise kohaldamise kord ja konfiskeerimisele mittekuuluvate esemete loetelu määratakse kindlaks NSV Liidu seadusandluse, käesoleva koodeksi ja Eesti NSV muu seadusandlusega.

(3) Tulirelva, teiste jahipidamisvahendite ja laskemoona konfiskeerimist ei või kohaldada isikute suhtes, kellele jahipidamine on põhiline elatusallikas.

§ 29. Asjaosalisele kodanikule antud spetsiaalse õiguse äravõtmine

(1) Asjaosalisele kodanikule antud spetsiaalse õiguse (liiklusvahendi juhtimise õigus, jahipidamisõigus) äravõtmist kohaldatakse tähtajaga kuni kolm aastat selle õiguse kasutamise korra jämeda või süstemaatilise rikkumise eest. Selle õiguse äravõtmise tähtaeg ei või olla alla viieteistkümnepäeva, kui NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega ei ole kehtestatud teisiti.

(2) Liiklusvahendi juhtimise õiguse äravõtmist ei või kohaldada isikute suhtes, kes kasutavad neid vahendeid seoses invaliidsusega, välja arvatud joobeseisundis juhtimise puhul.

(3) Jahipidamisõiguse äravõtmist ei või kohaldada isikute suhtes, kellele jahipidamine on põhiline elatusallikas.

§ 30. Paranduslik töö

Paranduslikku tööd kohaldatakse tähtajaga kuni kaks kuud administratiivõiguserikkumise toime pannud isiku alalisel töökohal, kusjuures tema palgast peetakse kinni kuni kakskümmend protsenti ja kantakse riigi tulu-

desse. Parandusliku töö määrab rajooni või linna rahvakohus või rahvakohtunik. Parandusliku töö tähtaeg ei või olla alla viieteistkümne päeva, kui NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega ei ole kehtestatud teisiti.

§ 31. Administratiivarest

(1) Administratiivarest kehtestatakse ja seda kohaldatakse ainult erandjuhtudel mõnda liiki administratiivõiguserikkumiste eest tähtajaga kuni viisteist ööpäeva. Administratiivaresti määrab rajooni või linna rahvakohus või rahvakohtunik.

(2) Administratiivaresti ei või kohaldada rasedate suhtes, naiste suhtes, kellel on kuni kahesteistkümneaastasi lapsi, isikute suhtes, kes ei ole veel kaheksateistkümneaastased, ega esimese ja teise grupi invaliidide suhtes.

4. peatükk

ADMINISTRATIIVKARISTUSE MÄÄRAMINE

§ 32. Administratiivõiguserikkumise eest karistuse määramise üldsätted

(1) Karistus administratiivõiguserikkumise eest määratakse piires, mis on kehtestatud toimepandud õiguserikkumise eest vastutust ette nägeva normatiivaktiga, täpses vastavuses «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse alustega», käesoleva koodeksiga ning muude administratiivõiguserikkumisi käsitlevate aktidega.

(2) Karistuse määramisel arvestatakse toimepandud õiguserikkumise laadi, õiguserikkuja isikut, tema süü astet, varalist seisundit ning vastutust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid.

§ 33. Administratiivõiguserikkumise eest vastutust kergendavad asjaolud

(1) Asjaoludeks, mis kergendavad vastutust administratiivõiguserikkumise eest, loetakse:

- 1) süüdlase puhtsüdamlik kahetsus;
- 2) süüdlase poolt administratiivõiguserikkumise kahjuliku tagajärje ärahoidmine, tekitatud kahju vabatahtlik hüvitamine või kõrvaldamine;
- 3) õiguserikkumise toimepanemine tugeva hingelise erutuse mõjul või raskete isiklike või perekondlike asjaolude kokkusattumisel;
- 4) õiguserikkumise toimepanemine alaealise poolt;
- 5) õiguserikkumise toimepanemine raseda poolt või naise poolt, kellel on kuni üheaastane laps.

(2) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega võidakse ette näha ka muid asjaolusid, mis kergendavad vastutust administratiivõiguserikkumise eest. Organ või ametiisik, kes otsustab administratiivõiguserikkumise asja, võib lugeda kergendavajks ka asjaolusid, mida seadusandluses ei mainita.

§ 34. Administratiivõiguserikkumise eest vastutust raskendavad asjaolud

Asjaoludeks, mis raskendavad vastutust administratiivõiguserikkumise eest, loetakse:

- 1) õigusvastase käitumise jätkamine, hoolimata selleks volitatud isikute nõudmisest see lõpetada;
- 2) administratiivkorras karistatud isiku poolt vähemalt teistkordselt aasta jooksul samalaadilise õiguserikkumise toimepanemine; õiguserikkumise toimepanemine isiku poolt, kes on varem toime pannud kuriteo;
- 3) alaealise kaasamine õiguserikkumisele;
- 4) õiguserikkumise toimepanemine isikute grupi poolt;
- 5) õiguserikkumise toimepanemine loodusõnnetuse või muude erakorraliste asjaolude puhul;
- 6) õiguserikkumise toimepanemine jooebeseisundis. Administratiivkaristust määrav organ või ametiisik võib administratiivõiguserikkumise laadist olenevalt seda mitte lugeda raskendavaks asjaoluks.

§ 35. Administratiivkaristuse määramine mitme administratiivõiguserikkumise toimepanemise korral

(1) Ühe isiku poolt kahe või enama administratiivõiguserikkumise toimepanemise korral määratakse administratiivkaristus iga õiguserikkumise eest eraldi.

(2) Kui isik on toime pannud mitu administratiivõiguserikkumist, mida üheaegselt arutab sama organ või ametiisik, siis määratakse lõplik karistus kindlaks sanktsiooni piires, mis on kehtestatud toimepandutest kõige raskema rikkumise eest. Sel juhtumil võidakse põhikaristusele liita üks lisakaristustest, mis on ette nähtud ükskõik millise toimepandud õiguserikkumise eest vastutust sätestava käesoleva koodeksi paragrahviaga.

§ 36. Administratiivkaristuse tähtaja arvutamine

Administratiivaresti tähtaega arvutatakse ööpäevades, paranduslikku tööd kuudes või päevades, spetsiaalse õiguse äravõtmist aastates, kuudes või päevades.

§ 37. Administratiivkaristuse määramise tähtajad

(1) Administratiivkaristus võidakse määrata mitte hiljem kui kahe kuu jooksul õiguserikkumise toimepanemise päevast arvates, jätkuva õiguserikkumise korral aga mitte hiljem kui kahe kuu jooksul selle avastamise päevast arvates.

(2) Kui keeldutakse kriminaalasja algatamisest või kriminaalasi lõpetatakse, kuid õiguserikkuja tegevuses on administratiivõiguserikkumise tunnused, võidakse administratiivkaristus määrata mitte hiljem kui ühe kuu jooksul kriminaalasja algatamisest keeldumise või selle lõpetamise otuse tegemise päevast arvates.

(3) Käesolevas paragrahvis mainitud tähtajad ei laiene juhtudele, mil salakaubaveo esemed konfiskeeritakse «NSV Liidu tollikoodeksi» alusel.

§ 38. Tähtaeg, mille lõppemisel isikut ei peeta administratiivkorrast karistatuks

Kui administratiivkorrast karistatud isik ühe aasta jooksul pärast karistuse täideviimise lõppemist ei ole toime pannud uut administratiivõiguserikkumist, ei peeta teda administratiivkorrast karistatuks.

§ 39. Tekitatud kahju hüvitamise kohustus

(1) Kui administratiivõiguserikkumise tagajärjel tekitati varalist kahju kodanikule, ettevõttele, asutusele või organisatsioonile, siis on administratiivkomisjonil, alevi või küla rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteel, alaealiste asjade komisjonil ja rahvakohtunikul õigus administratiivõiguserikkumise eest karistuse määramisel ühtlasi otsustada süüdlase poolt varalise kahju hüvitamine, kui selle summa ei ületa viitkümend rubla, rajooni või linna rahvakohtul aga olenemata kahju suurusest.

(2) Muudel juhtudel otsustatakse administratiivõiguserikkumisega tekitatud varalise kahju hüvitamine tsiviilkohtumenetluse korras.

§ 40. Kohustuse täitmine, mille täitmata jätmise eest oli määratud administratiivkaristus

Administratiivkaristuse määramine ei vabasta administratiivõiguserikkumise toime pannud isikut kohtustuse täitmisest, mille täitmata jätmise eest oli määratud administratiivkaristus.

II. ERIOSA

5. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISED TÖÖKAITSE JA ELANIKE TERVISHOIU VALDKONNAS

§ 41. Tööseadusandluse ja töökaitse eeskirjade rikkumine

Ametiisiku poolt tööseadusandluse ja töökaitse eeskirjade rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni viiskümend rubla.

§ 42. Sanitaar-hügieeni ja sanitaar-epideemiatõrje eeskirjade ning normide rikkumine

Sanitaar-hügieeni ja sanitaar-epideemiatõrje eeskirjade ning normide (peale atmosfääriõhu kaitse eeskirjade ja normide) rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümend rubla.

§ 43. Sanitaar-hügieeni ja sanitaar-epideemiatorje eeskirjade rikkumine transpordis

(1) Raudtee-, mere- ja jõetranspordis kehtestatud sanitaar-hügieeni ning sanitaar-epideemiatorje eeskirjade ja normide rikkumise eest — määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla.

(2) Õhutranspordis kehtestatud sanitaar-hügieeni ja sanitaar-epideemiatorje eeskirjade rikkumise eest — määratakse kodanikele rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele kümme kuni viiskümmend rubla.

§ 44. Narkootilise aine tarvitamine ilma arsti ettekirjutuseta

(1) Narkootilise aine tarvitamise eest arsti ettekirjutuseta — määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(2) Sama tegevuse eest alaealise poolt — määratakse vanematele või neid asendavatele isikutele rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

§ 45. Suguhaiguste levikut tõkestavate nõuete rikkumine

(1) Meditsiinilistest uuringutest kõrvalehoidmise eest isiku poolt, kelle kohta on küllaldaselt andmeid, et ta põeb suguhaigust, kui kõrvalehoidmine jätkub pärast tervishoiuasutuse tehtud hoiatust, —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

(2) Ravist kõrvalehoidmise eest isiku poolt, kes on olnud kontaktis suguhaigega ja vajab ravi, kui kõrvalehoidmine jätkub pärast tervishoiuasutuse tehtud hoiatust, —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

(3) Suguhaige poolt nakkusallika ja selle haigega kontaktis olnud isikute tahtliku varjamise eest, mis on tekitanud suguhaigusse nakatumise ohu, —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 46. Ebaseaduslik arstimine

Ebaseadusliku arstimisega tegelemise eest isiku poolt, kellel ei ole vastavat meditsiinilist haridust, —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

6. p e a t ü k k

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISED SOTSIALISTLIKU OMANDI VASTU

§ 47. Riikliku maaomandiõiguse rikkumine

Maa seadusliku aluseta kasutamise eest (maa omavoliline hõivamine) või maa kasutamisele asumise eest enne, kui vastavad organid on kindlaks määranud maatüki piirid looduses, — kui need tegevused on toime pandud esmakordselt ja nendega ei põhjustatud olulist kahju, —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 48. Riikliku maapõueomandiõiguse rikkumine

Maapõue omavolilise kasutamise eest või tehingute eest, mis otse või varjatult rikuvad riiklikku maapõueomandiõigust, —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 49. Riikliku veeomandiõiguse rikkumine

Veobjekti omavolilise hõivamise eest, omavolilise veekasutamise või veekasutamiseõiguse loovutamise eest, samuti muude tehingute eest, mis otse või varjatult rikuvad riiklikku veeomandiõigust, —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 50. Riikliku metsaomandiõiguse rikkumine

Metsakasutamiseõiguse omavolilise loovutamise, samuti muude tehingute eest, mis otseselt või varjatult rikuvad riiklikku metsaomandiõigust, —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 51. Riikliku loomariigiomandiõiguse rikkumine

Loomariigi objektide kasutamiseõiguse omavolilise loovutamise eest, samuti muude tehingute eest, mis otse või varjatult rikuvad riiklikku loomariigiomandiõigust, nende loomariigi objektide omavolilise kasutamise eest, mille kasutamiseks oli nõutav loa saamine, —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni sada rubla.

§ 52. Riigi või ühiskonna vara pisiriisumine

(1) Riigi või ühiskonna vara pisiriisumise eest salajase varguse, omastamise, raiskamise, ametiseisundi kuritarvitamise või kelmuse teel —

määratakse rahatrahv kaksikümmend kuni sada rubla või paranduslik töö üks kuni kaks kuud ühes kahekümne protsendi kinnipidamisega palgast.

(2) Riigi või ühiskonna vara riisumine loetakse pisiriisumiseks, kui riisutu maksumus ei ületa viitkümmend rubla. Seejuures arvestatakse peale riisutu maksumuse ka riisutud esemete kogust natuuras (kaalu, mahtu) ja nende tähtsust rahvamajandusele.

7. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISED LOODUSKESKKONNA NING AJALOO- JA KULTUURIMÄLESTISTE KAITSE VALDKONNAS

§ 53. Maa ebamajanduslik kasutamine

(1) Maa ebamajandusliku kasutamise eest, maa parandamise ning mulla tuule- ja vee-erosiooni ning mulla seisundit halvendavate muude protsesside eest kaitsmise kohustuslike abinõude täitmata jätmise eest või maa-

tükkide kasutamise eest mitte selleks otstarbeks, milleks need olid antud, —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

(2) Sama tegevuse või tegevusetuse eest kodanike poolt — tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(3) Ülesharitud uudismaa ning kuivendatud ja parandatud maa kasutamata jätmise eest või selle kasutamise agrotehniliste eeskirjade rikkumise eest —

tehakse ametiisikutele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 54. Põllumajandusliku ja muu maa rikkumine

(1) Põllumajandusliku ja muu maa rikkumise eest või selle saastamise eest tootmis- ja muude jätmete ning heitveega —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

(2) Sama tegevuse eest kodanike poolt —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 55. Ajutiselt kasutatava maa õigel ajal tagastamata jätmine või selle sihipäraseks kasutamiseks kõlblikku seisundisse viimata jätmine

(1) Ajutiselt kasutatava maa õigel ajal tagastamata jätmise eest või selle sihipäraseks kasutamiseks kõlblikku seisundisse viimise kohustuste täitmata jätmise eest —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(2) Sama tegevuse või tegevusetuse eest kodanike poolt —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

§ 56. Omavoliline kõrvalekaldumine majandisese maakorralduse projektist

Kehtestatud korras kinnitatud majandisese maakorralduse projektist ilma nõutava loata kõrvalekaldumise eest —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 57. Piirimärkide hävitamine

Kodanike poolt maakasutuse piirimärkide hävitamise eest —

määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

§ 58. Maa arvestuse eeskirjade rikkumine

Ametiisikute poolt maa arvestuse eeskirjade rikkumise või ebaõigete andmete esitamise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

§ 59. Maapõue kaitse nõuete rikkumine

(1) Maapõue kaitse nõuete rikkumise eest:

1) maavaradega aladele omavolilise ehitamise;

2) maapõue kaitse eeskirjade ning looduskeskkonda, hooneid ja rajatisi maapõue kasutamisega seotud tööde kahjuliku toime eest kaitsvate nõuete täitmata jätmise eest;

3) põhjavee režiimi vaatluspuuraukude, samuti markšeideri- ja geodeetiliste märkide hävitamise või rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

(2) Maavarade varude ratsionaalse kasutamise nõuete rikkumise eest:

1) maardlate rikaste osade valikkaevandamise eest, mis põhjustab maavarade bilansiliste varude põhjendamatu kadusid;

2) maavarade ülenormatiivsete kadude tekitamise ja ülenormatiivse vaesestamise eest nende tootmisel;

3) maardlate rikkumise ja nende varude ratsionaalse kasutamise nõuete muude rikkumiste eest —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

(3) Markšeideridokumentatsiooni kaotamise eest, nõuete täitmata jätmise eest, mis näevad ette likvideeritavate või konserveeritavate kaeveõõnte ja puuraukude viimise elanike ohutust tagavasse seisundisse, samuti maardlate kaeveõõnte ja puuraukude säilimise konservatsiooni ajaks, — määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 60. Maapõue geoloogilise uurimistöö eeskirjade ja nõuete rikkumine

Maapõue geoloogilise uurimistöö eeskirjade ja nõuete rikkumise eest, mis võib põhjustada või põhjustasid maavarade uuritud varude või maavarasid kaevandavate ettevõtete, samuti maavarade tootmisega mitteseotud allmaarajatiste ehitamis- ja eksploatatsioonitingimuste ebatõepärase hinnangu, ning geoloogilise dokumentatsiooni, maavarade proovide dublikaatide ja puursüdameike kaotamise eest, mis on vajalikud maapõue edasisel geoloogilisel uurimisel ja maardlate kaevandamisel, —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 61. Veekaitse eeskirjade rikkumine

(1) Vee saastamise või risustamise eest või valgalade veekaitserežiimi rikkumise eest, mis põhjustas nende saastumise, mulla vee-erosiooni ja muud kahjulikud nähtused, —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

(2) Veekaitse nõuete rikkumise eest, mis tõi kaasa veehulga lubamatu vähendamise, —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

(3) Ettevõtete, kommunaal- ja muude objektide käikulaskmise eest ilma vee saastamist ja risustamist või vee kahjulikku toimet vältivate rajatiste ja seadeldisteta —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

(4) Vee saastamist ja risustamist või vee kahjulikku toimet vältivate rajatiste ja seadeldiste eksploatatsiooni eeskirjade järgimata jätmise eest, samuti heitvee puhastamise ja kahjutustamise muude abinõude rakendamata jätmise eest —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 62. Kohustuste täitmata jätmise kahjulike ainete ja segudega seotud operatsioonide registreerimisel laevadokumentides

Laeva või muu ujuvvahendi kapteni või juhtivkoosseisu teiste isikute poolt seadusandlusega ettenähtud kohustuste täitmata jätmise eest inimeste tervisele või mere elusressurssidele kahjulike ainete või neid aineid üle kehtestatud normide sisaldavate segudega seotud operatsioonide laevadokumentides registreerimisel, mainitud isikute poolt laevadokumentidesse nende operatsioonide kohta ebaõigete kannete tegemise eest või ebaseadusliku keeldumise eest esitada selliseid dokumente vastavatele ametiisikutele —

määratakse rahatrahv kuni sada rubla.

§ 63. Veekasutamiseeskirjade rikkumine

Veekasutamiskaava rikkumise, omavoliliste hüdrotehniliste tööde, vee (nii veeobjektidest võetud kui ka neist ära juhitud) ebaseadusliku kasutamise või veeobjektidest võetava ja neisse juhitava vee hulga esmasarvestuse ning veeobjektidesse juhitava vee kvaliteedi määramise eeskirjade rikkumise eest —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 64. Veemajandusrajatiste ja -seadmete kahjustamine ning nende ekspluatatsiooni eeskirjade rikkumine

(1) Veemajandusrajatiste ja -seadmete kahjustamise eest — määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

(2) Veemajandusrajatiste ja -seadmete ekspluatatsioonieskirjade rikkumise eest —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 65. Riikliku metsafondi maa ebaseaduslik kasutamine

Riikliku metsafondi maatükkide kasutamise eest kannujuurimiseks, ehitiste püstitamiseks, puidu töötlemiseks, ladude rajamiseks jms. ilma nõutava loata nende maatükkide kasutamiseks —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 66. Metsaraiefondi kasutamise, puidu varumise ja väljaveo ning vedelvaigu varumise kehtestatud korra rikkumine

Metsaraiefondi kasutamise, puidu varumise ja väljaveo ning vedelvaigu varumise kehtestatud korra rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 67. Ebaseaduslik metsaraie ning puude ja põõsaste kahjustamine, metsakultuuride ja noorendiku hävitamine ning kahjustamine

Ebaseadusliku metsaraie või puude ja põõsaste kahjustamise eest või metsakultuuride, seemikute või istikute hävitamise või kahjustamise eest metsataimlates ja istandikel, samuti loodusliku noorendiku ja loodusliku

külvi hävitamise või kahjustamise eest metsa uuendamiseks määratud aladel —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 68. Metsa järelkasvu hävitamine või kahjustamine

Metsa järelkasvu hävitamise või rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 69. Raiepiletis (orderis) või metsapiletis ettenähtud eesmärkidele või nõuetele mittevastav metsakasutus

Raiepiletis (orderis) või metsapiletis ettenähtud eesmärkidele või nõuetele mittevastava metsakasutuse eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 70. Metsa uuendamise ja parandamise ning küpse puidu varude kasutamise eeskirjade rikkumine

Metsa uuendamise, metsa seisundi ja liigilise koostise parandamise ning selle tootlikkuse tõstmise, samuti küpse puidu varude kasutamise eeskirjade ja juhendite rikkumise eest —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 71. Riikliku metsafondi maal asuvate heina- ja karjamaade kahjustamine

Riikliku metsafondi maal asuvate heina- ja karjamaade kahjustamise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 72. Omavoliline heinategemine või loomade karjatamine riikliku metsafondi maal

Omavolilise heinategemise ja loomade karjatamise eest metsades ja riikliku metsafondi metsata maal —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

§ 73. Metspuuvilja, pähklite, seente ja metsamarjade korjamise tähtaegade ja korra rikkumine

(1) Metspuuvilja, pähklite, seente, metsamarjade jms. omavolilise korjamise eest maatükkidel, kus see on keelatud või ainult metsapiletiga lubatud, —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

(2) Metspuuvilja, pähklite, metsamarjade jms. kehtestatud korjamise tähtaegade rikkumise eest või nende korjamisel selliste seadiste kasutamise eest, mis kahjustavad metsataimestikku, või taimede loata korjamise eest viisil, mis põhjustab nende kadumise korjamise kohalt, —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 74. Tootmisobjektide käikulaskmine ilma metsa kahjustamist vältivate seadmeteta

Uute ja rekonstrueeritud ettevõtete, tsehhide, agregaatide, liiklusteede, kommunaal- ja muude objektide käikulaskmise eest, mis ei ole kindlustatud metsa seisundi ja taastootmise kahjustamist vältivate seadmetega, —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 75. Metsa kahjustamine heitvee, keemiliste ainete või kahjulike heitmete ja jäätmetega

Metsa kahjustamise eest heitvee, keemiliste ainete või tööstus- ning olmeheitmete ja -jäätmetega, mis toovad kaasa metsa kuivamise või haigestumise, —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 76. Metsa risustamine jäätmete ja heitmetega

Metsa risustamise eest jäätmete ja heitmetega —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 77. Riikliku metsafondi maal asuvate kuivenduskraavide, drenaazüsteemide, teede ja metsamajandusrajatiste hävitamine ja rikkumine

Riikliku metsafondi maal asuvate metsakuivenduskraavide, drenaazüsteemide, teede või metsamajandusrajatiste hävitamise või rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 78. Metsas olevate piirimärkide hävitamine või rikkumine

Metsas olevate piirimärkide hävitamise või rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

§ 79. Metsale kasuliku loomastiku hävitamine

Metsale kasuliku loomastiku hävitamise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

§ 80. Metsatuleohutusnõuete rikkumine

(1) Metsatuleohutusnõuete rikkumise eest — määratakse kodanikele rahaträhv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

(2) Metsa hävitamise või kahjustamise eest süütamise või tulega hooletu ümberkäimise tagajärjel, samuti metsatuleohutusnõuete rikkumise eest, mis põhjustas metsatulekahju puhkemise või selle levimise suurel maa-alal, —

määratakse kodanikele rahaträhv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 81. Saasteainete normatiive ületav või ilma loata atmosfääri paiskamine ja atmosfääriõhu kahjulik füüsikaline mõjutamine

Atmosfääri saastavate heitmete lubatud piirnormatiivide või ajutiselt kooskõlastatud piirnormatiivide ületamise eest; atmosfääriõhule kahjulike füüsikaliste mõjude piirnormatiivide ületamise eest; atmosfääri saasteainete paiskamise eest ilma selleks spetsiaalselt volitatud riigorganite loata; atmosfääriõhu kahjuliku füüsikalise mõjutamise eest ilma selleks spetsiaalselt volitatud riigorganite loata, kui selline luba on vajalik vastavalt NSV Liidu seadusandlusele, —

tehakse ametiisikutele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni sada rubla.

§ 82. Ettevõtete käikulaskmine ilma atmosfääriõhu kaitse nõudeid järgimata

Uute ja rekonstrueeritud ettevõtete, rajatiste ja muude objektide käikulaskmise eest, mis ei rahulda atmosfääriõhu kaitse nõudeid, —

tehakse ametiisikutele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni sada rubla.

§ 83. Atmosfääri paisatavate heitmete puhastusseadmete eksploatatsiooni eeskirjade rikkumine, samuti nende kasutamata jätmine

Atmosfääri paisatavate heitmete puhastamiseks ja kontrollimiseks seatud rajatiste, seadmete ning aparatuuri eksploatatsiooni eeskirjade rikkumise, samuti nende kasutamata jätmise eest —

tehakse ametiisikutele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni sada rubla.

§ 84. Mootorsõidukite ja teiste liiklusvahendite eksploatatsiooni andmine, kui nende heitmete saasteainete sisaldus ületab normatiive

Autode, lennukite, laevade ja teiste liiklusvahendite eksploatatsiooni andmise eest, kui nende heitmete saasteainete sisaldus, samuti töötamisel tekkiv müratase ületab kehtestatud normatiive, —

tehakse ametiisikutele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni sada rubla.

§ 85. Mootorsõidukite ja teiste liiklusvahendite kasutamine, kui nende heitmete saasteainete sisaldus ületab normatiive

Mootorsõidukite ning teiste liiklusvahendite ja seadmete kasutamise eest, kui nende heitmete saasteainete sisaldus, samuti töötamisel tekkiv müra ületab kehtestatud normatiive, —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kolmkümmend rubla.

§ 86. Atmosfääriõhu kaitse nõuete järgimata jätmise tööstus-, põllumajandus- ja olmejäätmete ladustamisel ja põletamisel

Tööstus-, põllumajandus- ja olmejäätmete ladustamise eeskirjade rikkumise eest või atmosfääriõhu kaitse nõuete järgimata jätmise eest mainitud jäätmete põletamisel —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahaträhv kuni sada rubla.

§ 87. Taimekaitsevahendite ja muude preparaatide veo, hoiu või kasutamise eeskirjade rikkumine, mis tõi või võis kaasa tuua atmosfääriõhu saastamise

Taimekaitsevahendite, taimekasvustimulaatorite, sõnniku, mineraalväetiste ja muude preparaatide veo, hoiu või kasutamise eeskirjade rikkumise eest, mis tõi või võis kaasa tuua atmosfääriõhu saastamise, —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahaträhv kuni sada rubla.

§ 88. Olmemüra vastu võitlemise nõuete rikkumine

Korterites, samuti elamute trepikodades ja hoovides, tänavatel, puhkekohtades ja muudes avalikes kohtades olmemüra vastu võitlemise nõuete rikkumise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kolmkümmend rubla.

§ 89. Atmosfääriõhu kaitset kontrollivate organite ettekirjutuste täitmata jätmise

Atmosfääriõhu kaitse üle riiklikku kontrolli teostavate organite poolt atmosfääriõhu kaitse eeskirjade rikkumise kõrvaldamiseks tehtud ettekirjutuste täitmata jätmise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

§ 90. Atmosfääriõhu seisundi kontrolli eeskirjade järgimata jätmise

Ettevõtte, asutuse või organisatsiooni paiknemise piirkonnas atmosfääriõhu seisundi kontrolli eeskirjade järgimata jätmise eest ametiisikute poolt —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

§ 91. Loomariigi kaitse ja kasutamise seadusandluse rikkumine

(1) Loomariigi kaitse ja kasutamise seadusandluse rikkumise eest:

1) loomade elukeskkonna ja rändeteede kaitse eeskirjade rikkumise eest;

2) loomade omavolilise ümberasustamise, aklimatiseerimise ja ristamise eest;

3) taimekaitsevahendite, taimekasvustimulaatorite, mineraalväetiste ja muude preparaaside veo, hoiu ja kasutamise eeskirjade rikkumise eest, mis tekitas kahju loomariigile;

4) zooloogiliste kollektsoonide loomise, täiendamise, hoiu, kasutamise ja arvestuse eeskirjade, zooloogiliste kollektsoonidega kauplemise eeskirjade, samuti loomariigi objektide ja zooloogiliste kollektsoonide välismaale saatmise ja väljaveo eeskirjade rikkumise eest;

5) tootmisprotsessis või mootorsõidukite kasutamisel loomade hukkamise vältimiseks abinõude rakendamata jätmise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni sada rubla.

(2) Looduskaitsealade ja teiste eriti kaitstavate territooriumide loomariigi kasutamisel kehtiva korra rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

(3) «NSV Liidu punasesse raamatusse» või «Eesti NSV punasesse raamatusse» kantud loomaliikide säilimist kahjustavaks tunnistatud loomade või taimede NSV Liitu ebaseadusliku sissevedamise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

(4) Haruldaste ja kadumisohus olevate «NSV Liidu punasesse raamatusse» või «Eesti NSV punasesse raamatusse» kantud liikidesse kuuluvate loomade hävitamise eest või nende munade, pesade ja teiste eluasete või rajatiste hävitamise või muu tegevuse eest, mis võib viia niisuguste loomade hävimisele, arvukuse vähenemisele või elukeskkonna rikkumisele, või nende loomade püügi eest, rikkudes püügiloas nimetatud tingimusi —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla ühes rikkuja isiklikus omanduses olevate, nimetatud rikkumiste riistadeks olnud esemete konfiskeerimisega või ilma selleta.

§ 92. Jahi-, kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumine, samuti loomariigi muul viisil kasutamise eeskirjade rikkumine

Jahi-, kalapüügi- ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumise eest, samuti loomariigi muul viisil kasutamise eeskirjade rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni sada rubla ühes õiguserikkuja isiklikus omanduses olevate jahipüsside ja teiste loomapüügivahendite ning muude nimetatud rikkumiste riistadeks olnud esemete konfiskeerimisega või ilma selleta.

§ 93. Jahieeskirjade jäme rikkumine

Jahieeskirjade jämeda rikkumise eest (jahipidamine ilma nõuetekohase loata või keelatud kohtades, keelualjal, keelatud vahenditega või viisil), samuti teiste jahieeskirjade süstemaatilise rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla ühes õiguserikkuja isiklikus omanduses olevate jahipüsside ja teiste jahipidamisvahendite konfiskeerimisega või ilma selleta või võetakse ära jahipidamisõigus kuni kolmeks aastaks ühes jahipüsside ja teiste jahipidamisvahendite konfiskeerimisega või ilma selleta.

§ 94. Loomade või lindude julm kohtlemine

(1) Loomade või lindude julma kohtlemise eest, mille tagajärjel nad hukkusid või said vigastusi, samuti loomade või lindude piinamise eest — määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

(2) Sama tegevuse eest alaealise poolt — tehakse vanematele või neid asendavatele isikutele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

§ 95. Riigi poolt eriti kaitstavate loodusobjektide kaitse eeskirjade ja režiimi rikkumine

Eesti NSV territooriumil eriti kaitstavate loodusobjektide kaitseriežiimi rikkumise või looduskaitsealade, kaitsealade, rahvus- või loodusparkide sisekorraeeskirjade rikkumise või riigi kaitse alla võetud loodusobjektide hävitamise või rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

§ 96. Ajaloo- ja kultuurimälestiste kaitse ja kasutamise eeskirjade rikkumine

Ajaloo- ja kultuurimälestiste kaitse ja kasutamise eeskirjade rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni sada rubla.

8. p e a t ü k k

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISED TÖÖSTUSES JA EHI TUSES NING SOOJUS- JA ELEKTRIENERGIA KASUTAMISE VALDKONNAS

§ 97. Tööohutuse eeskirjade, normide ja juhendite rikkumine

(1) Ametiisikute poolt tööohutuse eeskirjade, normide ja juhendite korduva rikkumise eest riikliku tehnilise ja mäejärelevalve organite kontrollialustes tööstusharudes ning objektidel —

määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(2) Tööohutuse eeskirjade, normide ja juhendite rikkumise eest riikliku aatomenergiajärelvalve organite kontrollialustel objektidel — tehakse ametiisikutele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni sada rubla.

§ 98. Lõhkeaine hoidmise, kasutamise ja arvestuse eeskirjade, normide ning juhendite rikkumine

Ametiisikute poolt lõhkeaine hoidmise, kasutamise ja arvestuse eeskirjade, normide ning juhendite rikkumise eest riikliku tehnilise ja mäejärelvalve organite kontrollialustes tööstusharudes ja objektidel — määratakse rahatrahv kuni sada rubla.

§ 99. Elektri- ja soojusenergia pillav kulutamine

Elektri- ja soojusenergia pillava kulutamise eest:

1) elektrimootori, elektriahju või muu elektri- ja soojusseadme süsteemaatilise alakoormusega või tühikäigul kasutamise eest ilma tootmishädavajadusteta;

2) suruõhu, vee või soojuse süsteemaatilise otsese kao eest, mis on tingitud armatuuri, torustiku, torustiku soojusisolatsiooni, ahjude ja soojusseadmete rikestest;

3) energiaga varustava organisatsiooni loata elektrienergia kasutamise eest ameti- või muude ruumide kütmiseks, samuti tootmisprotsessis mitteettenähtud otstarbel;

4) valgustuseks elektrienergia ebaperemeheliku kasutamise eest — tehakse ettevõtete, asutuste või organisatsioonide juhtidele, ettevõtete peainseneridele, peaenergeetikutele või peamehhaanikutele, tsehhijuhatajatele või asutuste ja organisatsioonide administratiiv- ja majandustalituste juhtidele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 100. «Üle 1000-voldise pingega elektrivõrkude kaitsmise eeskirjade» rikkumine

NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud «Üle 1000-voldise pingega elektrivõrkude kaitsmise eeskirjade» rikkumise eest, mis põhjustas või võis põhjustada tarbijate elektrienergiaga varustamise katkemise, elektrivõrkude kahjustuse või muu kahju rahvamajandusele, —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kümme kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kaksikümmend kuni sada rubla.

§ 101. Kuni 1000-voldise pingega elektrivõrkude vigastamine

Kuni 1000-voldise pingega elektrivõrkude (elektriõhuliinide, maa- ja veealuste elektriakaablite, sisestus- ja jaotusseadmete) vigastamise eest, mis põhjustas tarbijate elektrienergiaga varustamise katkemise ja kahju rahvamajandusele, —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kaksikümmend viis rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 102. Gaasijuhtmete vigastamine

Gaasijuhtmete (peale magistraaljuhtmete), või nende seadmete vigastamise eest tööde tegemisel —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 103. Gaasi kasutamise normide ja eeskirjade rikkumine

(1) Gaasi kütuse või toormena kasutamise normide ja eeskirjade rikkumise eest:

1) gaasiseadmete riikliku gaasijärelevalve organite loata gaasi avamise eest;

2) eraldatud gaasifondi ületamise või gaasi tarbimise kehtestatud režiimi järgimata jätmise eest;

3) gaasi tarbimise eest gaasiseadmetel kehtestatud gaasikulu erinormideta või nende piirnormide ületamise eest;

4) gaasiseadmete eksploateerimise eest gaasikulu arvestamata või gaasi kasutades toodetud soojusenergiat ja toodangut arvestamata või gaasiseadme projektis ettenähtud gaasi ratsionaalset ja efektiivset kasutamist tagavate gaasi põletamise protsesside automaatreguleerimise vahendite või soojustehnilise kontrolli seadiste või heitsoojuse kasutamise seadmete puudumise või nende rikkisoleku eest;

5) gaasi tarbivale ettevõttele, koondisele, asutusele või organisatsioonile ettenähtud reservkütusemajandi tööks ettevalmistamatus või gaasiseadmete ettevalmistamatus eest tööks kehtestatud reservkütuseliigil — tehakse ettevõtete, koondiste, asutuste või organisatsioonide juhtidele, juhtide asetäitjatele, peaenergeetikutele või peamehhaanikutele või tehhi- ja talitusejuhatajatele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni sada rubla.

(2) Gaasi majapidamises kasutamise eeskirjade rikkumise eest — tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 104. Elamute, suvilate, suveaiamajade ja muude ehitiste ning rajatiste ehituse eeskirjade rikkumine, samuti kollektiivaianduse korraldamise ja aiapidamise eeskirjade rikkumine

(1) Omavolilise ehitamise, hoonete ja rajatiste omavolilise eksploatatsiooni võtmise, hoonestuseeskirjade, samuti ehitusnormide ja -eeskirjade rikkumise eest:

1) hoonete või rajatiste omavolilise ehitamise või ümberehitamise või neile juurdeehitamise eest ilma kehtestatud korras kinnitatud tehnilise dokumentatsioonita ja töö alustamise loata;

2) hoonete või rajatiste või nende juurdeehitiste omavolilise eksploatatsiooni võtmise eest;

3) linna, alevi, kvartali või selle üksikosade hoonestuseeskirjade rikkumise eest, mis seisneb planeerimise, hoonestuse, ehitusliku tsoneerimise

ja arhitektuurilise kujundamise kinnitatud projekti järgimata jätmises, samuti kinnitatud projektist kõrvalekaldumise eest hoonete ja rajatiste mahamärkimisel ning maa-aluste kommunikatsioonide ja seadmete paigaldamisel;

4) kinnitatud projekti muutmise eest hoonete ja rajatiste ehitamisel ilma seda kehtestatud korras vormistamata;

5) ehitusnormide ja -eeskirjade ning ehitus- ja montaažitöö ning ehituskonstruksioonide ja -detailide valmistamise tehniliste tingimuste rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla.

(2) Kollektiivaianduse korraldamise ja aiapidamise eeskirjade rikkumise eest:

1) aianduskooperatiivi liikmeks vastuvõtmise eeskirjade rikkumise eest;

2) kollektiivaiaraajamiseks antud maatüki hõlvamise eest ilma selle territooriumi korraldamise ja hoonestamise projektita või seda projekti rikkudes;

3) aianduskooperatiivi objektide ehitamiseks ehitusmaterjali ebaseadusliku väljastamise, veovahendite, mehhanismide ja tööjõu ebaseadusliku kasutamise või üldehitusorganisatsioonide ebaseadusliku kaasamise eest —

tehakse ametiisikutele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni sada rubla.

9. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISED PÕLLUMAJANDUSES. VETERINAAR-SANITAAREESKIRJADE RIKKUMINE

§ 105. Kolhooside, sovhooside või teiste riiklike ja ühiskondlike majandite külvide, kuhjade või istandike kahjustamine

(1) Kolhooside, sovhooside või teiste riiklike ja ühiskondlike majandite külvide, kuhjade või istandike kahjustamise eest kariloomade või kodulindude poolt —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kaksikümmend viis rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

(2) Külvide, kuhjade või istandike aasta jooksul vähemalt teistkordse kahjustamise eest kariloomade või kodulindude poolt pärast samasuguse õiguserikkumise eest rahatrahvi määramist —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

(3) Külvidel või istandikel hobuveokiga sõitmise eest — määratakse rahatrahv kuni viis rubla.

(4) Külvidel või istandikel auto, traktori, kombaini või muu masinaga sõitmise eest —

määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

§ 106. Karantiinkahjurite, -taimehaiguste ja umbrohutõrje eeskirjade rikkumine

Karantiinkahjurite, -taimehaiguste ja umbrohutõrje eeskirjade rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla.

§ 107. Materjali väljavedu, millele ei ole tehtud karantiini-kontrolli ja vastavat töötlust

Piiril asuvatest mere- ja jõesadamatest, raudteejaamadest, auto- ja bussijaamadest, lennujaamadest või muudest piiripunktidest sellise välisriikidest sisseveetud materjalide väljaveo eest, mis pole läbi teinud karantiinikontrolli ega vastavat töötlust, —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

§ 108. Maakasutajate poolt umbrohu- ja võsatõrje abinõude rakendamata jätmine

(1) Maakasutajate poolt umbrohu- ja võsatõrje abinõude rakendamata jätmise eest —
tehakse hoiatus.

(2) Umbrohu- ja võsatõrje eeskirjade ning nende leviku vältimise eeskirjade rikkumise eest aasta jooksul pärast hoiatust —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla.

(3) Käesoleva paragrahvi teises lõikes tähendatud tegevuse või tegevusetuse eest, mis on toime pandud süstemaatiliselt, —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kaksikümmend rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

§ 109. Mehhanisaatorite poolt põllumajandusmasinate tehnilise eksploatatsiooni või ohutustehnika eeskirjade jäme rikkumine

Mehhanisaatorite poolt traktorite, kombainide või muude põllumajanduslike liikurmasinate tehnilise eksploatatsiooni või ohutustehnika eeskirjade jämeda rikkumise eest —

võetakse mehhanisaatorilt sellise masina juhtimise õigus kuni üheks kuuks.

§ 110. Kuivendussüsteemide ja neil asuvate hüdrotehniliste rajatiste eksploatatsiooni, kaitse või korrashoiu eeskirjade rikkumine või nende süsteemide ja rajatiste kahjustamine

Kuivendussüsteemide ja neil asuvate hüdrotehniliste rajatiste eksploatatsiooni, kaitse või korrashoiu eeskirjade rikkumise või nende süsteemide ja rajatiste kahjustamise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kaksikümmend rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

§ 111. Loomade karantiinieskirjade ja muude veterinaar-sanitaareeskirjade rikkumine

«NSV Liidu veterinaarmäärustikuga» ettenähtud loomade karantiinieskirjade ja muude veterinaar-sanitaareeskirjade rikkumise eest, samuti episootiavastase võitluse kohta antud kohalike rahvasaadikute nõukogude ja nende täitevkomiteede otsuste rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

§ 112. Koerte ja kasside pidamise eeskirjade rikkumine

(1) Koerte ja kasside pidamise eeskirjade rikkumise eest — tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni kaksikümmend rubla.

(2) Sama rikkumise eest, mis põhjustas materiaalse kahju või kodanike tervise kahjustuse, või koerte ja kasside üle kehtestatud normi pidamise eest või selleks keelatud kohtades —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kolmkümmend rubla koos koerte või kasside konfiskeerimisega või ilma selleta ja ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 113. Kodanike isiklikus omanduses olevate kariloomade pidamise korra rikkumine

(1) Kodanike poolt kariloomade pidamise eest üle kehtestatud normi või kariloomade pidamise eest kodanike poolt, kellelt on kariloomade isiklikus omanduses pidamise õigus kehtestatud korras ära võetud, või kariloomade pidamise eest kohtades, kus see on keelatud, tehakse hoiatus.

(2) Sama tegevuse eest, mis on toime pandud kolme kuu jooksul pärast hoiatuse saamist, —

kohaldatakse kariloomade tasulist äravõtmist.

10. p e a t ü k k

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISED TRANSPORDIS NING TEEDEMAJANDUSE JA SIDE VALDKONNAS

§ 114. Raudteetranspordi liiklusohutuse eeskirjade rikkumine

(1) Rongiliiklust segada võivate esemete asetamise eest raudteele või üli­raskete ja ülisuurte veoste vedamise, kariloomade üle raudtee ajamise, samuti raudtee lähedal karjatamise eeskirjade rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

(2) Raudtee muldkeha, teerajatiste, kaitseistandike ja lumetõkete kahjustamise eest, samuti kehtestatud gabariitide järgimata jätmise eest veoste peale- ja mahalaadimisel —

määratakse rahatrahv kuni viis rubla.

(3) Raudtee ületamise eest selleks mitteettenähtud kohas —

määratakse rahatrahv kuni kaks rubla.

§ 115. Raudteetranspordivahendite kasutamise eeskirjade rikkumine

(1) Rongi omavolilise vajaduseta peatamise või kaubarongis omavolilise sõitmise eest —

määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

(2) Rongi liikumise ajal pealemineku või mahatuleku või vaguni astmelaul või katusel sõitmise eest —

määratakse rahaträhv kuni kaks rubla.

§ 116. Lennuohutuseeskirjade rikkumine

(1) Lennuvälja piirkonda mis tahes märkide või seadiste paigutamise eest, mis sarnanevad lennuväljade eristamiseks kasutatavate markeerimismärkide või seadistega, või pürotehnikavahendite süütamise eest ilma lennujaama või lennuvälja administratsiooni loata või õhusõidukite lendudele ohtlike lindude hulgalist kogunemist soodustavate objektide ehitamise eest —

määratakse kodanikele rahaträhv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele kümme kuni viiskümmend rubla.

(2) Oiste või päevaste markeerimismärkide või seadiste hoonetele või rajatistele paigutamise eeskirjade täitmata jätmise eest —

määratakse kodanikele rahaträhv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele kümme kuni viiskümmend rubla.

(3) Lennuväljaseadmete või -märkide, õhusõidukite või nende seadmete rikkumise eest —

määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

(4) Lennujaamade (peale jaamahoonete) või lennuväljade territooriumilt või lendude raadio- või valgustusgaranteerimisobjektide territooriumilt ilma nõuetekohase loata läbimineku või läbisõidu eest —

määratakse rahaträhv kuni kolmkümmend rubla.

§ 117. Ohtlike ainete või esemete veo eeskirjade rikkumine õhutranspordis

Ohtlike ainete või esemete veo eeskirjade rikkumise eest õhutranspordis —

määratakse kodanikele rahaträhv kümme kuni viiskümmend rubla koos mainitud ainete ja esemete tasulise äravõtmisega või konfiskeerimisega või ilma selleta ja ametiisikutele rahaträhv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 118. Õhusõidukis käitumise eeskirjade rikkumine

(1) Õhusõiduki komandöri korralduste täitmata jätmise eest õhusõidukis oleva isiku poolt —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kümme kuni viiskümmend rubla.

(2) Õhusõidukist fotografeerimise, filmimise või raadiosidevahendite kasutamise eeskirjade rikkumise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kolmkümmend rubla koos filmi konfiskeerimisega.

§ 119. Rahvusvaheliste lendude eeskirjade rikkumine

Rahvusvaheliste lendude eeskirjade rikkumise eest — määratakse rahatrahv sada kuni kakssada rubla.

§ 120. Meretranspordi liikluseeskirjade rikkumine

(1) Meretranspordis kehtestatud laevade sadamasse tuleku ja sadamast väljumise eeskirjade, liikluseeskirjade või laevade sadamavetes seismise ja pukseerimise eeskirjade rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

(2) Sadamavetes tuukritööde ilma nõuetekohase loata tegemise eest, samuti signaalide andmise eeskirjade järgimata jätmise eest nende tööde ajal —

määratakse rahatrahv kuni viis rubla.

§ 121. Meretranspordivahendite ohutu kasutamise eeskirjade rikkumine

Eeskirjade rikkumise eest, mis tagavad reisijate ohutuse laevale asumisel, teeloleku ajal ja maaletulekul, —

määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

§ 122. Jõetranspordi ohutu liikluse eeskirjade rikkumine

(1) Jõetranspordis kehtestatud laevade sulengutes, reididel ja sadamates liiklemise ja seismise, mitme aluse ja parve pukseerimise eeskirjade, laevade laadimise, lossimise ja veoste ladustamise eeskirjade rikkumise eest, samuti sadama- ja hüdrotehniliste rajatiste, seadeldiste ja seadmete kahjustamise eest, laevade registreerimise ning nende tehniliseks ülevaatuseks esitamise eeskirjade rikkumise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

(2) Mis tahes liiki jõetranspordivahendi juhtimise eest joobeseisundis —

määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla või võetakse ära jõetranspordivahendite juhtimise õigus kuni üheks aastaks.

(3) Tuukritööde tegemise eest nõuetekohase loata, samuti signaalide andmise eeskirjade järgimata jätmise eest nende tööde ajal, tõkkeparvede ja palgisadamate ülesseadmise ning paigaldamise korra rikkumise eest, ujuv- ja kaldamärkide hävitamise, rikkumise ja maharebimise, samuti nende ümberpaigutamise eest veeteetõtajate loata või kalatõkete ja muude kalapüügiseadmete ehitamise eest väljaspool selleks määratud kohti vee-tee tehnilise jaoskonnaga kooskõlastamata —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viis rubla.

§ 123. Meresadamates veoste laadimise, lossimise ja ladustamise eeskirjade rikkumine

Meresadamates veoste laadimise, lossimise ja ladustamise eeskirjade rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

§ 124. Raudtee-, mere-, jõe- ja õhutranspordi tuleohutus-eeskirjade rikkumine

(1) Raudtee-, mere- ja jõe- ja õhutranspordis kehtestatud tuleohutuseeskirjade rikkumise eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla.

(2) Õhutranspordis kehtestatud tuleohutuseeskirjade rikkumise eest — määratakse kodanikele rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele kümme kuni viiskümmend rubla.

§ 125. Väikelaevade registreerimise, arvestuse ja kasutamise eeskirjade rikkumine

Eesti NSV Riikliku Väikelaevade Inspektsiooni järelevalve alla kuuluvate laevade ja nende hoiubaaside või -rajatiste registreerimise, arvestuse või tehnilise järelevalve eeskirjade rikkumise, nende laevade juhtide atesteerimise eeskirjade rikkumise, samuti mainitud inspektsiooni järelevalve alla kuuluvate laevade ja nende hoiubaaside või -rajatiste kasutamise eeskirjade rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni sada rubla või võetakse laevajuhtidelt väikelaevade juhtimise õigus kuni kolmeks aastaks.

§ 126. Mootorsõiduki kasutamise eeskirjade rikkumine juhtide poolt

(1) Juhi poolt selliste riketega mootorsõiduki juhtimise eest, mille puhul sõiduki kasutamine on keelatud, või mootorsõiduki juhtimise eest, mis on vastava loata ümber ehitatud, või mis ei ole kehtestatud korras registreeritud või mis ei ole läbinud riiklikku tehnilist ülevaatust, —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kolm kuni kümme rubla.

(2) Mootorsõiduki all tuleb käesoleva koodeksi §-des 126—133, §-s 134 lg. 2 ja §-des 135—139 mõista iga liiki autot, traktorit ja muud liikurmasinat, trammi ja trolli, samuti mootorrattast ja muud mootorsõidukit.

§ 127. Mootorsõiduki juhtide poolt kiiruse ületamine, liiklusmärkide nõuete täitmata jätmine, veoeskirjade ja muude liikluseeskirjade rikkumine

(1) Mootorsõiduki juhi poolt kehtestatud kiiruse ületamise, liikluse reguleerimise märguannete täitmata jätmise, liiklusmärkide või teekatte-märgistuse nõuete järgimata jätmise, inimeste veo, möödasõidu, manööverdamise, ristmike, jalakäijate ülekäigukohtade ja ühissõidukite peatuskohtade ületamise ning tulede kasutamise eeskirjade rikkumise või sõidueesõigust kasutavate sõidukite takistamatu läbisõidu eeskirjade rikkumise eest, samuti juhtimise üleandmise eest isikule, kellel ei ole mootorsõiduki juhtimise õigust, —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kolm kuni kümme rubla.

(2) Sama tegevuse eest, mis põhjustas avariolukorra tekkimise, samuti aasta jooksul vähemalt teistkordselt käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumistest ühe toimepanemise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv viis kuni kaksikümmend rubla.

(3) Aasta jooksul rohkem kui kahe käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumise toimepanemise eest —

määratakse rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla või võetakse ära mootorsõiduki juhtimise õigus kuni kuueks kuuks.

§ 128. Mootorsõiduki juhtide raudteeületuskohtade ületamise eeskirjade rikkumine

(1) Mootorsõiduki juhi poolt raudteeületuskohtade ületamise eeskirjade rikkumise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kümme kuni kolmkümmend rubla.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumise vähemalt teistkordse toimepanemise eest aasta jooksul —

määratakse rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla või võetakse ära mootorsõiduki juhtimise õigus kuni kuueks kuuks.

§ 129. Juhtide poolt mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis

Mootorsõiduki juhtimise eest joobeseisundis juhi poolt, samuti mootorsõiduki juhtimise üleandmise eest joobeseisundis isikule —

määratakse rahatrahv sada rubla või võetakse ära mootorsõiduki juhtimise õigus (neilt juhtidelt aga, kellel on mitut liiki mootorsõiduki juhtimise õigus, iga liiki mootorsõiduki juhtimise õigus) ühest kuni kolme aastani.

§ 130. Mootorsõiduki juhtide poolt liikluseeskirjade rikkumine, mis põhjustas sõiduki või muu vara kahjustuse, samuti muude liikluseeskirjade rikkumine

(1) Mootorsõiduki juhi poolt käesoleva koodeksi §-des 126—128 ettenähtud liikluseeskirjade rikkumise eest, mis põhjustas mootorsõiduki, veo- se, tee- ja muude rajatiste või muu vara kahjustuse, —

määratakse rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla või võetakse ära mootorsõiduki juhtimise õigus kuni kuueks kuuks.

(2) Mootorsõiduki juhi poolt liikluseeskirjade muu rikkumise eest, välja arvatud käesoleva koodeksi §-des 126—129 ettenähtu, mis põhjustas käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud tagajärje, —

määratakse rahatrahv kümme kuni kolmkümmend rubla.

(3) Mootorsõiduki juhi poolt liikluseeskirjade muude rikkumiste eest, välja arvatud käesoleva koodeksi §-des 126—129 ja käesoleva paragrahvi esimeses ja teises lõikes ettenähtu, —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kolm rubla.

§ 131. Mootorsõiduki juhtimine isikute poolt, kellel ei ole juhtimisõigust

(1) Mootorsõiduki juhtimise eest isiku poolt, kellel ei ole selle sõiduki juhtimise õigust, —

määratakse rahatrahv kümme kuni kolmkümmend rubla.

(2) Sama rikkumise eest, mis põhjustas mootorsõiduki, veose, tee, tee- ja muude rajatiste või muu vara kahjustuse, —

määratakse rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 132. Mootorsõiduki juhtimine isiku poolt, kellel ei ole juhtimisõigust ja kes on joobeseisundis

Mootorsõiduki juhtimise eest isiku poolt, kellel ei ole selle sõiduki juhtimise õigust ja kes on joobeseisundis, samuti mootorsõiduki juhtimise üleandmise eest joobeseisundis isikule —

määratakse rahatrahv sada rubla.

§ 133. Isikute kõrvalehoidmine läbivaatusest joobeseisundi tuvastamiseks

(1) Mootorsõiduki juhi kõrvalehoidmise eest joobeseisundi tuvastamiseks kehtestatud korras määratud läbivaatusest —

määratakse rahatrahv sada rubla või võetakse ära mootorsõiduki juhtimise õigus ühest kuni kolme aastani.

(2) Sama tegevuse eest isiku poolt, kellel ei ole mootorsõiduki juhtimise õigust, —

määratakse rahatrahv sada rubla.

(3) Väikelaeva juhi kõrvalehoidmise eest joobeseisundi tuvastamiseks kehtestatud korras määratud läbivaatusest —

määratakse rahatrahv viiskümmend rubla või võetakse laevajuhilt ära väikelaeva juhtimise õigus ühest kuni kolme aastani.

(4) Sama tegevuse eest isiku poolt, kellel ei ole väikelaeva juhtimise õigust, —

määratakse rahatrahv viiskümmend rubla.

§ 134. Liikluseeskirjade rikkumine jalakäijate ja teiste teel liiklejate poolt

(1) Jalakäijate, jalgratturite, loomveokite juhtide ja teiste teel liiklejate poolt liikluse reguleerimise märguannete täitmata jätmise ning liiklusemärgide või teekattemärgistuse nõuete järgimata jätmise eest — tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kolm rubla.

(2) Samade isikute poolt käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud seaduserikkumise eest, mis põhjustas mootorsõiduki, veose, tee, tee- ja muude rajatiste või muu vara kahjustamise, — määratakse rahatrahv viis kuni kolmkümmend rubla.

(3) Samade isikute poolt liikluseeskirjade muude rikkumiste eest — tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv üks rubla.

§ 135. Riketega mootorsõiduki eksploatatsiooni lubamine ja mootorsõidukite eksploatatsiooni eeskirjade muud rikkumised

(1) Selliste riketega mootorsõiduki eksploatatsiooni lubamise eest, mille korral selle kasutamine on keelatud, või sellise mootorsõiduki eksploatatsiooni lubamise eest, mis on vastava loata ümber ehitatud või mis ei ole kehtestatud korras registreeritud või mis ei ole läbinud riiklikku tehnilist ülevaatus, —

määratakse mootorsõiduki tehnilise seisundi ja eksploatatsiooni eest vastutavale ametiisikule rahatrahv kümme kuni kolmkümmend rubla.

(2) Aasta jooksul vähemalt teistkordselt käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumistest ühe toimepanemise eest —

määratakse mootorsõiduki tehnilise seisundi ja eksploatatsiooni eest vastutavale ametiisikule rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 136. Joobeseisundis juhi või mootorsõiduki juhtimise õigusega isiku lubamine mootorsõidukit juhtima

Joobeseisundis juhi või mootorsõiduki juhtimise õigusega isiku mootorsõidukit juhtima lubamise eest —

määratakse mootorsõiduki tehnilise seisundi ja eksploatatsiooni eest vastutavate ametiisikule rahatrahv sada rubla.

§ 137. Mootorsõiduki ebaseaduslik kasutamine

(1) Juhil poolt ettevõttele, asutusele või organisatsioonile kuuluva mootorsõiduki kasutamise eest isikliku kasusaamise eesmärgil —

määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla või võetakse ära mootorsõiduki juhtimise õigus kuni kuueks kuuks.

(2) Ametiisiku poolt ettevõttele, asutusele või organisatsioonile kuuluva mootorsõiduki mittesihipärase kasutamise lubamise või mittesihipärase kasutamise eest —

määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(3) Kodaniku poolt temale kuuluva mootorsõidukiga sõitjate või veoste vedamise eest isikliku kasusaamise eesmärgil —

määratakse rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 138. Mootorsõiduki hoidmise korra rikkumine

(1) Mootorsõidukite hoidmise korra rikkumise eest, mis seisneb ettevõtte, asutuse või organisatsiooni mootorsõiduki hoidmises väljaspool garaaži või selleks spetsiaalselt määratud parklat, —

tehakse juhile hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja tehakse mootorsõidukite hoidmise ja eksploatatsiooni eest vastutavale ametiisikule hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumise vähemalt teistkordse toimepanemise eest aasta jooksul —

määratakse juhile rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud ametiisikule kuni viiskümmend rubla.

§ 139. Spidomeetri või taksomeetri mehhanismi plommide rikkumine

Auto või muu mootorsõiduki spidomeetri või taksomeetri mehhanismi plommide tahtliku kahjustamise või rikkumise eest — määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

§ 140. Ohtlike ainete ja esemete veo eeskirjade rikkumine raudtee-, mere-, jõe- ja autotranspordis ning elektertranspordis

(1) Raudtee-, mere- ja jõetranspordis käsipagasina tuleohtlike, mürgiste, kergsüttivate ning lõhke- ja mürkainete ning esemete veo eeskirjade rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

(2) Trollis, trammis, bussis ja liiniautos lõhke-, kergsüttivate, mürgise ja sööbeainete ning lehkavate ja määrivate ainete ning esemete veo eest, samuti nende andmise eest pagasi- või hoiuruumi —

määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

§ 141. Käsipakkide vedu üle lubatud määra ja tasumata pagasi vedu

(1) Käsipakkide veo eest üle lubatud määra raudtee-, mere- ja jõetranspordis —

määratakse rahatrahv 40 kopikat iga 5 kilogrammi eest, kuid mitte üle kümne rubla.

(2) Tasumata pagasi veo eest trollis, trammis, linna- ja linnalähiliini bussis või liiniautos —

määratakse rahatrahv üks rubla iga pagasikoha eest, kuid mitte üle kümne rubla.

(3) Tasumata pagasi veo eest kaugliinibussis —

määratakse rahatrahv viis rubla iga pagasikoha eest, kuid mitte üle kümne rubla.

§ 142. Piletita sõit või taksosõidu eest tasumisest keeldumine

(1) Reisija piletita sõidu, samuti kümne- kuni kuuteistkümnendaastaste laste piletita kaasavõtmise eest:

1) linnalähirongides —

määratakse rahatrahv kolm rubla;

2) kohalike ja kaugsõidu-reisiringide üldvagunites —

määratakse rahatrahv viis rubla;

3) kohalike ja kaugsõidu-reisiringide muudes vagunites —

määratakse rahatrahv kaheksa rubla;

4) meretranspordi linnalähiliini laevadel või jõetranspordi linnalähiliini linnaliini laevadel —

määratakse rahatrahv kaks rubla;

5) mere- ja jõetranspordi kohalike ja kaugsõiduliinide laevadel —

määratakse rahatrahv seitse rubla;

6) jõetranspordi üleveolaevadel —

määratakse rahatrahv üks rubla.

(2) Reisija piletita lennu eest —

määratakse rahatrahv kuni kakskümmend rubla.

(3) Viie- kuni kümneaastaste laste piletita kaasavõtmise eest raudtee-, mere- ja jõetranspordis —

määratakse rahatrahv $\frac{1}{4}$ ulatuses täiskasvanud reisijale piletita sõidu eest kehtestatud rahatrahvist.

(4) Reisija piletita sõidu eest trollis, trammis, linna- ja linnalähiliini bussis või liiniautos —

määratakse rahatrahv kolm rubla.

(5) Piletita sõidu eest kaugliinibussis —

määratakse rahatrahv viis rubla.

(6) Taksosõidu maksumuse tasumisest keeldumise eest —

määratakse rahatrahv kuni viis rubla.

§ 143. Raudtee-, mere-, jõe- ja autotranspordis veoste säilimise tagamise eeskirjade rikkumine

(1) Veeremi, konteinerite, ujuvvahendite või veoste vedamiseks määratud muude transpordivahendite, samuti vedamisseadiste rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(2) Kaubavagunite, autode, autohaagiste, konteinerite, trümmide või ujuvvahendite muude kaubaruumide plommide ja sulgurite rikkumise, nendelt plommide ärakiskumise, veosekohtade ja nende pakendi ning pakmete rikkumise; kaubahoovide, raudteejaamade, autoveojaamade, konteineripunktide või -väljakute, sadamate või kaide või veoste veoga seotud operatsioonideks kasutatavate ladude piirete rikkumise, samuti kaubahoovide, konteineripunktide või -väljakute, sadamate või kaide kaubarajoonide või -jaoskondade, lüüside või ülalmainitud ladude territooriumil nõuetekohase loata viibimise eest —

määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

§ 144. Õhutranspordis veoste säilimise tagamise eeskirjade rikkumine

(1) Konteinerite plommide ja sulgurite rikkumise, nendelt plommide ärakiskumise, veosekohtade ja nende pakendi rikkumise, pakmete rikkumise ning õhutranspordiga veoste vedamisega seotud operatsioonide tarvis kasutatavate ladude piirete rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

(2) Õhutranspordiga veoste vedamiseks määratud konteinerite ja transpordivahendite rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 145. Teede, raudteeületuskohtade ja muude teerajatiste kahjustamine

(1) Teede, raudteeületuskohtade ja muude teerajatiste või liikluse reguleerimise tehnoseadmete tahtliku kahjustamise eest, samuti liikluse tahtliku häirimise eest —

määratakse rahatrahv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla.

(2) Sama tegevuse eest ettevaatamatuse tõttu —

määratakse rahatrahv kolm kuni kümme rubla.

146. Maantee teemaa kaitse eeskirjade rikkumine

Maantee teemaa maatükkide üleskündmise eest lähemal kui üks meeter kraavi või muldkeha aluse süvendi äärest, heinategemise, istandike maharaiumise või kahjustamise, rohumätta võtmise ja mulla väljakaevamise eest, teemaa veeärastusrajatistesse ja reservidesse kanalisatsiooni-, tööstus-, kuivendus- ja heitvee juhtimise eest teorganitega kooskõlastamata, samuti maantee teemaa kaitse eeskirjade muu rikkumise eest (tuletegemine teemaal ja lähemal kui 100 meetrit puitsildadest, suitsetamine puitsildadel ja puitlaudisega sildadel, laagrite rajamine, telkide ülesseadmine ja muude puhkekohtade rajamine teemaal ja lähemal kui 200 meetrit sildadest, viaduktidest ja estakaadidest, sildade alla paadisadamate rajamine või paatide ja parvede sillasammaste külge kinnitamine, välja arvatud silla hooldus- või remonditööga seotud juhtumid, samuti muud rikkumised, mis on ette nähtud vastavas seadusandluses) —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

§ 147. Maanteede ja teerajatiste kasutamise eeskirjade rikkumine

(1) Maanteel ja selle teemaal teorganite ja riikliku autoinspeksiooni organite loata:

1) mis tahes ehitus-, mäe-, maaparandus-, geoloogiliste uuringute ja uurimis-, põllumajandus-, topograafiliste ning muude tööde eest, mis on nimetatud «Eesti NSV maanteede ja teerajatiste kasutamise ja kaitse eeskirjades»;

2) ürituste korraldamise eest, mis võivad takistada liiklust;

3) loomade karjatamise eest;

4) maanteede ja teerajatiste kasutamise muude eeskirjade rikkumise eest peale käesoleva koodeksi §-s 149 nimetatute —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

(2) Maanteede või teerajatiste risustamise või saastamise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

§ 148. Maakasutajate poolt maantee ja teerajatiste kaitse eeskirjade rikkumine

Üldriikliku või vabariikliku tähtsusega maantee teemaaga külgneva maatüki kasutaja poolt asulates temale kinnistatud maatüki piires jalgteede ja ülekäigusildade ehitamise, remontimise ja regulaarse puhastamise kohustuse täitmata jätmise, samuti temale kinnistatud maatükilt üldkasutatavale maanteele väljasõidu või juurdepääsutee, kaasa arvatud ülesõidusilla tehnilises korras hoidmise kohustuse täitmata jätmise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

§ 149. Teede, raudteeületuskohtade ja teiste teerajatiste korrashoiu eeskirjade rikkumine

Teede, raudteeületuskohtade ja teiste teerajatiste liikluseks ohutus seisundis hoidmise eeskirjade rikkumise eest või üksikutel teelõikudel liikluse õigeaegsaks keelamiseks või piiramiseks abinõude rakendamata jätmise eest, kui nende teelõikude kasutamine ohustab liiklust, —

määratakse teede, raudteeületuskohtade ja teiste teerajatiste seisundi eest vastutavatele ametiisikutele rahatrahv kolmkümmend kuni sada rubla.

§ 150. Magistraalorujuhtmete kaitse eeskirjade rikkumine

Magistraalorujuhtmete kaitse eeskirjade rikkumise eest — tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 151. Raadioseadmete ehitamine ja kasutamine nõuetekohase registreerimiseta või loata

(1) Raadiotranslatsioonisõlme nõuetekohase registreerimiseta või loata (kui see on nõutav) ehitamise ja kasutamise eest, sõltumata selle võimsusest, —

määratakse ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(2) Raadiotranslatsioonipunkti nõuetekohase registreerimiseta või loata (kui see on nõutav) ehitamise ja kasutamise eest, sõltumata selle raadiotranslatsioonisõlme ametkondlikust kuuluvusest, kes translatsioonipunkti üles seadis, —

määratakse rahatrahv kuni viis rubla.

§ 152. Raadiosaatjate ilma loata valmistamine ja kasutamine

Raadiosaatja ilma loata valmistamise ja kasutamise eest — tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla koos raadiosaatjana kasutatava aparatuuri konfiskeerimisega.

§ 153. Raadioelektroonikavahendite omandamise, paigaldamise, ehitamise ja kasutamise eeskirjade rikkumine

(1) Ettevõtete, asutuste või organisatsioonide ametiisikute poolt raadioelektroonikavahendite omandamise, paigaldamise, ehitamise või kasutamise eeskirjade, raadiosageduste kasutamise eeskirjade ning radiokiirguse ja lubatavate tööstuslike raadiohäirete normide rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

(2) Ametiisikute poolt käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumise vähemalt teistkordse toimepanemise eest aasta jooksul pärast rahatrahvi määramist, samuti rikkumise toimepanemise eest, mis põhjustas raadiohäirete tekkimise, —

määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 154. Sideliinide ja -rajatiste kaitse eeskirjade rikkumine

(1) Sideliinide ja -rajatiste kaitse eeskirjade rikkumise eest — tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(2) Sama tegevuse eest, mis põhjustas sideliini või -rajatise normaalse tegevuse häire või nende kahjustuse, —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla.

§ 155. Telefoniautomaatide kahjustamine

Telefoniautomaatide kahjustamise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kakskümmend kuni viiskümmend rubla.

11. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISED KODANIKE ELAMUÕIGUSTE, ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUSE NING HEAKORRA VALDKONNAS

§ 156. Arvelevõtmise korra ning elamute ja eluruumide asustamistähtaegade rikkumine

Ametiisikute poolt elamistingimuste parandamist vajavate kodanike arvelevõtmise ja arvelt kustutamise ning kodanikele eluruumide andmise korra rikkumise või elamute ja eluruumide kehtestatud asustamistähtaegade rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni sada rubla.

§ 157. Eluruumide kasutamise eeskirjade rikkumine

(1) Eluruumide kasutamise ning üldkasutatavate kohtade, trepikodade, liftide, majasissepääsude ja -territooriumide sanitaarseisundi eeskirjade rikkumise, elamute, eluruumide ja tehnoseadmete ekspluateerimiseeskirjade rikkumise ja nende ebaperemeheliku hoidmise, elamute ja eluruumide omavolilise ümberehitamise ja -planeerimise ning nende mittesihipärase kasutamise või elamute, eluruumide, nende seadmete ja heakorraobjektide rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(2) Riikliku või ühiskondliku elamufondi majas asuva eluruumi üürniku poolt korteriüüri ja kommunaalteenuste tasu süstemaatilise maksmata jätmise, s. t. nende maksmata jätmise eest vähemalt kuus kuud järjest mõjuva põhjusega —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla või paranduslik töö kuni kaks kuud ühes kuni kahekümne protsendi kinnipidamisega palgast.

§ 158. Linnade või muude asulate heakorra eeskirjade rikkumine

Linnade või muude asulate territooriumide heakorra eeskirjade rikkumise, samuti linnades või muudes asulates puhtuse ja korra tagamise eeskirjade järgimata jätmise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 159. Linnade või muude asulate haljastuse kahjustamine või omavoliline raie

Linnade või muude asulate haljastuse kahjustamise, selle omavolilise, ilma vastava rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee loata raie või teise kohta viimise eest, mis on toime pandud ehituse ajaks haljastatud üksikute maatükkide hoonestamisel, samuti kodanike ja ametiisikute poolt nende valduses oleva haljastuse kaitse abinõude rakendamata jätmise või haljastuse hoolimatu suhtumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

12. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISED KAUBANDUSE JA RAHANDUSE VALDKONNAS

§ 160. Kaubanduseeskirjade rikkumine kaubandus- või toitlustusettevõtete töötajate poolt

Kaubandus- või toitlustusettevõtte töötaja poolt kaubanduseeskirjade rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

§ 161. Alkohoolsete jookide müügi eeskirjade rikkumine

Kaubandus- või toitlustusettevõtte töötaja poolt viina või muude alkohoolsete jookide müügi eeskirjade rikkumise eest —

määratakse rahatrahv viiskümmend kuni sada rubla.

§ 162. Sileraudsete jahituli relvade müügi korra rikkumine

(1) Kaubandusettevõtte või -organisatsiooni töötaja poolt sileraudsete jahituli relva ja selle jaoks laskemoona müümise eest kodanikele, ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele, kellel ei ole siseasjade organi luba, —

määratakse rahatrahv kümme kuni viiskümmend rubla.

(2) Sama tegevuse eest, mille on toime pannud isik, kellele aasta jooksu on määratud administratiivkaristus nimetatud rikkumise eest —

määratakse rahatrahv kolmkümmend kuni sada rubla.

§ 163. Turgudel kauplemise eeskirjade rikkumine

Turgudel kauplemise eeskirjade rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 164. Kauplemine selleks mitteettenähtud kohtades

Kauplemise eest selleks mitteettenähtud kohtades linnades või alevites —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

§ 165. Pisispekulatsioon

Väikeses koguses viina ja muude alkohoolsete jookide ülesostmise ja edasimüümise eest kasusaamise eesmärgil, samuti tarbekaupade ja põllumajandussaaduste, kassa- ja kaubatsykkide ning talongide, etenduste ja muude ürituste piletite ning raamatute, nootide, heliplaatide, magnetofoni- videokassettide jt. väärtuste ülesostmise ning edasimüümise eest, kui vaheltkasu suurus ei ületa kolmekümmend rubla, —

määratakse rahaträhv viiskümmend kuni sada rubla ühes spekulatsiooniesemete konfiskeerimisega.

§ 166. Riiklikest või kooperatiivkauplustest ostetud leiva või muude teraviljasaaduste kariloomadele või kodulindudele söötmine

Riiklikust või kooperatiivkauplusest ostetud leiva, jahu või tangude kariloomadele või kodulindudele söötmise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

§ 167. Ebaseaduslikud operatsioonid välisvaluuta ja maksedokumentidega

Välisvaluuta, välisvaluutas maksedokumentide või rublades pangamaksedokumentide, mis on omandatud välisvaluuta eest koos nende valuutaks taasvahetuse õigusega, väikeses ulatuses ebaseadusliku ülesostmise, müügi, vahetamise või maksevahendina kasutamise eest, sealhulgas nende väärtustega spekuleerimise eest, kui ebaseadusliku operatsiooni eseme maksumus ei ületa kahtekümmend viit rubla, —

määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla ühes valuuta ja maksedokumentide konfiskeerimisega.

§ 168. Välisvaluuta eest ilma nende välisvaluutaks taasvahetuse õigusega omandatud maksedokumentide ebaseaduslik müük

Rublades maksedokumentide, mis on omandatud välisvaluuta eest ilma nende välisvaluutaks taasvahetuse õigusega, ebaseadusliku müügi eest, kui puuduvad spekulatsiooni tunnused, —

määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla ühes maksedokumentide konfiskeerimisega.

§ 169. Bensiini, muu mootorikütuse või määrdeaine ebaseaduslik väljastamine või omandamine

Riiklikele või ühiskondlikele ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele kuuluva bensiini, muu mootorikütuse või määrdeaine ebaseadusliku väljastamise või ebaseadusliku omandamise eest riisumise tunnuste puudumisel —

määratakse rahaträhv kaksikümmend kuni sada rubla.

§ 170. Kodu- ja käsitöendusega tegelemise korra rikkumine

(1) Kodu- ja käsitöendusega tegelemise kehtestatud korra rikkumise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

(2) Keelatud töendusega tegelemise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla ühes rikkuja materjalist valmistatud toodangu konfiskeerimisega või ilma selleta.

13. peatükk

AVALIKKU KORDA RÜNDAVAD ADMINISTRATIIV- ÕIGUSERIKKUMISED

§ 171. Pisihuligaansus

(1) Pisihuligaansuse, s. t. ebasünda sõimu eest avalikus kohas, kodanike solvava tülitamise ning avalikku korda ja kodanike rahu rikkuva muu taolise tegevuse eest —

määratakse rahaträhv kümme kuni viiskümmend rubla või paranduslik töö üks kuni kaks kuud ühes kahekümne protsendi kinnipidamisega palgast, kui aga tehjolude põhjal, arvestades rikkuja isikut, tunnistatakse nende abinõude kohaldamine ebapiisavaks, siis määratakse administratiivarest kuni viisteist ööpäeva.

(2) Neljateistkümne- kuni kuueteistkümneaastase alaealise poolt toim pandud pisihuligaansuse või huligaansuse eest —

määratakse vanematele või neid asendavatele isikutele rahaträhv kümme kuni kolmkümmend rubla.

§ 172. Välisriikide kodanike tülitamine nendelt asjade omandamise eesmärgil

(1) Avaliku korra rikkumise eest, mis väljendub välisriigi kodaniku tülitamises temalt asjade ostmise, vahetamise või muul viisil omandamise eesmärgil, —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kümme kuni kolmkümmend rubla ühes omandatud asjade konfiskeerimisega või ilma selleta.

(2) Sama tegevuse eest vähemalt teistkordselt aasta jooksul —

määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla ühes omandatud asjade konfiskeerimisega.

§ 173. Tulirelvast laskmine asulates või selleks mittemääratud kohtades või kehtestatud korda rikkudes

Tulirelvast laskmise eest asulates ja selleks mittemääratud kohtades, samuti selleks määratud kohtades, kuid rikkudes kehtestatud korda, —

määratakse rahaträhv kakskümmend kuni viiskümmend rubla ühes relva ja laskemoona konfiskeerimisega või ilma selleta.

§ 174. Puskari ja muude kodusel teel valmistatavate kangete alkoholsete jookide omandamine

Puskari või muude kodusel teel valmistatavate kangete alkoholsete jookide omandamise eest — määratakse rahaträhv kolmkümmend kuni sada rubla.

§ 175. Avalikes kohtades alkoholsete jookide pruukimine ja avalikesse kohtadesse joojnuud olekus ilmumine

(1) Alkoholsete jookide pruukimise eest tänaval, staadionil, haljasalal, parkis, iga liiki ühiskondlikus transpordivahendis või muus avalikus kohas, välja arvatud kaubandus- ja toitlustusettevõttes, kus alkoholsete jookide lahtise müügi on lubanud kohaliku rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee, või avalikesse kohtadesse joojnuud olekus ilmumise eest, millega solvatakse inimväärikust ja ühiskondlikku moraalitynnet, —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kakskümmend kuni kolmkümmend rubla.

(2) Sama tegevuse eest vähemalt teistkordselt aasta jooksul pärast administratiivkaristuse kohaldamist —

määratakse rahaträhv kolmkümmend kuni viiskümmend rubla.

(3) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud tegevuse eest, mille on toime pannud isik, kellele aasta jooksul on kaks korda määratud administratiivkaristus avalikus kohas alkoholsete jookide pruukimise või avalikku kohta joojnuud olekus ilmumise eest, —

määratakse rahaträhv viiskümmend kuni sada rubla või paranduslik töö üks kuni kaks kuud ühes kahekümne protsendi kinnipidamisega palgast, aga erandjuhul, kui asja tehjolude põhjal, arvestades rikkujat isikut, tunnistatakse nende abinõude kohaldamine ebapiisavaks, siis määratakse administratiivarest kuni viisteist ööpäeva.

(4) Alla kuuteistkümnepaastaste alaealiste poolt alkoholsete jookide pruukimise eest või niisuguste isikute tänavale või muusse avalikku kohta joojnuud olekus ilmumise eest —

määratakse vanematele või neid asendavatele isikutele rahaträhv kolmkümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 176. Alkoholsete jookide pruukimine tööl

(1) Alkoholsete jookide pruukimise eest tööl (töökohas, ettevõtte, asutuse või organisatsiooni ruumides või territooriumil) või tööl ebakainena viibimise eest —

määratakse rahaträhv kolmkümmend kuni viiskümmend rubla.

(2) Meistrite, jaoskonna- ja vahetusülemate, tsehhijuhatajate ning teiste juhtide osalemise eest koos neile alluvate töötajatega alkoholsete jookide pruukimises tööl või nende poolt abinõude rakendamata jätmise eest ebakainete isikute töölt kõrvaldamiseks või juhtumite varjamise eest, mil neile alluvad töötajad on pruukinud alkoholsete jooke tööl või ilmunud tööle ebakainena olekus, —

määratakse rahaträhv viiskümmend kuni sada rubla.

§ 177. Alaealise joobeseisundisse viimine

Alaealise joobeseisundisse viimise eest tema vanemate, neid asendavate isikute või teiste isikute poolt — määratakse rahatrahv viiskümmend kuni sada rubla.

§ 178. Vanemate või neid asendavate isikute poolt laste kasvatamise ja õpetamise kohustuste täitmata jätmine

Vanemate või neid asendavate isikute poolt laste kasvatamise ja õpetamise kohustuse kuritahtliku täitmata jätmise eest, samuti alaealiste poolt õiguserikkumiste (peale käesoleva koodeksi §-des 44 lg. 2, 94 lg. 2, 171 lg. 2 ja 175 lg. 4 ettenähtud õiguserikkumiste) toimepanemise eest —

tehakse vanematele või neid asendavatele isikutele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

14. peatükk

KEHTESTATUD HALDUSKORDA RÜNDAVAD ADMINISTRATIIV-ÕIGUSERIKKUMISED

§ 179. Miilitsatöötaja või rahvamalevlase seadusliku korralduse või nõudmise kuritahtlik eiramine

Miilitsatöötaja või rahvamalevlase poolt oma kohustuste täitmisel avaliku korra kaitsel antud seadusliku korralduse või nõudmise kuritahtliku eiramise eest —

määratakse rahatrahv kümme kuni viiskümmend rubla või paranduslik töö üks kuni kaks kuud ühes kahekümne protsendi kinnipidamisega palgast, kui aga tehjolude põhjal, arvestades rikkuja isikut, tunnistatakse nende abinõude kohaldamine ebapiisavaks, siis määratakse administratiivarest kuni viisteist ööpäeva.

§ 180. Omavoli

Omavoli eest, s. t. oma tõelise või oletatava õiguse omavolilise teostamise eest, rikkudes seadusega kehtestatud korda, millega ei põhjustatud olulist kahju riiklikele või ühiskondlikele organisatsioonidele või kodanike seadusega kaitstud õigustele ja huvidele, —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 181. Ebaseaduslik tegevus NSV Liidu, Eesti NSV ja teiste liiduvabariikide riiklike autasude suhtes

(1) NSV Liidu ordeni, medali või NSV Liidu aunimetuse juurde kuuluva rinnamärgi või ordenilintide või medalilintide liistakul kandmise eest isiku poolt, kellel ei ole selleks õigust, samuti NSV Liidu ordeni, medali või NSV Liidu aunimetuse juurde kuuluva rinnamärgi ebaseadusliku hoidmise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni sada rubla.

(2) Eesti NSV või muu liiduvabariigi ülemnõukogu presiidiumi aukirja või Eesti NSV või muu liiduvabariigi aunimetuse juurde kuuluva rinnamärgi kandmise eest isiku poolt, kellel ei ole selleks õigust, samuti Eesti NSV või muu liiduvabariigi ülemnõukogu presiidiumi aukirja või Eesti NSV või muu liiduvabariigi aunimetuse juurde kuuluva rinnamärgi ebaseadusliku hoidmise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 182. Administratiivjärelevalve eeskirjade rikkumine

Administratiivjärelevalve eeskirjade rikkumise eest isiku poolt, kelle üle on seatud järelevalve, —
määratakse rahatrahv kümme kuni viiskümmend rubla.

§ 183. Parandusliku töö asutuses, uurimisisolaatoris, kasvatusliku töö profülaktooriumis või ravi- ja tööprofülaktooriumis peetavale isikule ainete ja esemete ebaseaduslik üleandmine või temalt ainete ja esemete ebaseaduslik saamine

(1) Parandusliku töö asutuse, uurimisisolaatori, kasvatusliku töö profülaktooriumi või ravi- ja tööprofülaktooriumi territooriumile alkohoolsete jookide või piiritust sisaldavate lahuste, narkootilise või uimastava toimega ravimite või muude ainete, samuti pärmi, tee või muude keelatud ainete või esemete ebaseadusliku, ülevaatuse eest varjatud toimetamise või toimetamise katse eest —

määratakse rahatrahv kümme kuni viiskümmend rubla ühes nimetatud ainete või esemete konfiskeerimisega.

(2) Parandusliku töö asutuses, uurimisisolaatoris, kasvatusliku töö profülaktooriumis või ravi- ja tööprofülaktooriumis peetavale isikule alkohoolsete jookide või piiritust sisaldavate lahuste, narkootilise või uimastava toimega ravimite ning muude ainete, samuti muude keelatud ainete või esemete, raha või kirjalike sõnumite ebaseadusliku, ülevaatuse eest varjatud üleandmise või mis tahes viisil üleandmise katse eest, samuti mainitud isikutelt ebaseadusliku, ilma administratsiooni loata mis tahes ainete või esemete, raha või kirjalike sõnumite vastuvõtmise eest —

määratakse rahatrahv kolmkümmend kuni viiskümmend rubla või paranduslik töö kuni kaks kuud ühes kahekümne protsendi kinnipidamisega palgast koos nimetatud ainete või esemete konfiskeerimisega või ilma selleta.

§ 184. Tuleohutuseeskirjade rikkumine või järgimata jätmine

Tuleohutuseeskirjade rikkumise või järgimata jätmise eest ettevõttes, asutustes, organisatsioonides, kolhoosides, avalikes kohtades, laoruumides, ühiselamutes või elamutes, samuti vastavate objektide projekteerimisel ja ehitamisel, või tuletõrjeinventari ja -seadmete ning tulekahju avastamise ja kustutamise automaatseadmete kasutamise ning korrashoiu eeskirjade rikkumise eest —

tehakse kodanikele hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele hoiatus või rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 185. Toodangu standardiseerimise ja kvaliteedi eeskirjade ning mõõtevahendite käibesse laskmise, korrashoiu ja kasutamise eeskirjade rikkumine

Toodangu standardiseerimise ja kvaliteedi, mõõtevahendite käibesse laskmise ja korrashoiu ning nende kasutamise alaste eeskirjade rikkumise eest:

1) sellise toodangu väljalaskmise (ka remondist väljalaskmise), hankimise või realiseerimise eest, mis ei vasta standardite, tehniliste tingimuste ja näidiste (etalonide) nõuetele kvaliteedi, kompleksuse ja pakendi osas (välja arvatud NSV Liidu seadusandlusega ettenähtud juhtumid);

2) sellise toodangu müügile laskmise eest jaekaubandusettevõtetes või -organisatsioonides, mis ei vasta standardite, tehniliste tingimuste ja näidiste (etalonide) nõuetele kvaliteedi, kompleksuse ja pakendi osas;

3) sellise konstrueerimis-, tehnoloogia- ja projektdokumentatsiooni tootmise või tellijale üleandmise eest, mis ei vasta standardite ja tehniliste tingimuste nõuetele toodangu kvaliteedi osas või tehnoloogiliste protsesside standardite nõuetele;

4) standardite ja tehniliste tingimuste järgimata jätmise eest toodangu transportimisel, säilitamisel ja kasutamisel (ekspluatatsioonil), kui see on põhjustanud toodangu kvaliteedi alanemise, selle riknemise või ülenormatiivse kao;

5) selliste mõõtevahendite käibesse laskmise eest, mis ei ole läbi teinud riiklikke katsetusi või metrooloogilist atesteerimist, samuti kontrollimata mõõtevahendite käibesse laskmise eest;

6) mõõtevahendite valmistamise, remontimise ja kontrollimise eest nende ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt, kes ei ole saanud kehtestatud korras vastavat luba, samuti kontrollimeetodite ja -eeskirjade rikkumise eest;

7) mõõtevahendite kasutamise eeskirjade rikkumise eest — tehakse ametiisikutele hoiatus või määratakse rahaträhv kuni sada rubla.

§ 186. Polügraafia- ja templigraveerimisettevõtete avamise ning paljundusmasinate omandamise, turustamise, kasutamise, arvestuse ja hoidmise eeskirjade rikkumine

(1) Ametiisikute poolt polügraafia- ja templigraveerimisettevõtete avamise või polügraafiaseadmete, paljundusaparatuuride, šriftide ja matriitside omandamise ja turustamise eeskirjade rikkumise eest — määratakse rahaträhv kuni sada rubla.

(2) Polügraafiaseadmete, paljundusaparatuuride, šriftide ja matriitside kasutamise, arvestuse ja hoidmise eeskirjade rikkumise eest nende eeskirjade järgimise eest vastutavate isikute poolt — määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

§ 187. Sileraudse jahitulirelva omandamise, hoidmise, üleandmise või müümise korra rikkumine kodanike poolt

(1) Kodanike poolt sileraudse jahitulirelva omandamise, hoidmise, teisele isikule üleandmise või müümise eest ilma siseasjade organi loata — määratakse rahaträhv kümme kuni kolmkümmend rubla ühes relva konfiskeerimisega või ilma selleta.

(2) Sama tegevuse eest, mille on toime pannud isik, kellele aasta jooksul on määratud administratiivkaristus käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumistest ühe eest, —

määratakse rahaträhv kaksikümmend kuni viiskümmend rubla ühes relva konfiskeerimisega.

§ 188. Tulirelva ja laskemoona hoidmise või vedamise eeskirjade rikkumine

(1) Sileraudse jahitulirelva või vintraudse tulirelva ja laskemoona hoidmise või vedamise eeskirjade rikkumise eest kodanike poolt, kellel on siseasjade organi luba relva hoidmiseks, —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv viis kuni kaksikümmend rubla või kohaldatakse relva ja laskemoona tasulist äravõtmist.

(2) Sama tegevuse eest, mille on toime pannud isik, kellele aasta jooksul on määratud administratiivkaristus käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumistest ühe eest, —

määratakse rahaträhv kümme kuni kolmkümmend rubla ühes relva ja laskemoona konfiskeerimisega või ilma selleta.

(3) Tulirelva ja laskemoona hoidmise või vedamise eeskirjade rikkumise eest ettevõtte, asutuse või organisatsiooni töötaja poolt, kes vastutab nende alalhoiu eest, samuti tema poolt tulirelva ja laskemoona mittesihipärase kasutamise eest, —

määratakse rahaträhv kümme kuni viiskümmend rubla.

(4) Sama tegevuse eest, mille on toime pannud isik, kellele aasta jooksul on määratud administratiivkaristus käesoleva paragrahvi kolmandas lõikes ettenähtud rikkumistest ühe eest, —

määratakse rahaträhv kolmkümmend kuni sada rubla.

§ 189. Tulirelvade registreerimise või ümberregistreerimise tähtaegade või nende arvelevõtmise eeskirjade rikkumine

Tulirelvade registreerimise või ümberregistreerimise kehtestatud tähtaegade või nende siseasjade organis arvelevõtmise eeskirjade rikkumise eest kodanike poolt elukoha muutmise korral —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv viis kuni kaksikümmend rubla.

§ 190. Kõrvalehoidmine sileraudse jahitulirelva ja laskemoona realiseerimisest

Sileraudse jahitulirelva ja laskemoona realiseerimisest kõrvalehoidmise eest kodanike poolt, kellel siseasjade organ on tühistanud nende hoidmise loa seoses jahimeeste seltsist väljalangemisega, —

määratakse rahaträhv viis kuni kaksikümmend rubla ühes relva ja laskemoona tasulise äravõtmisega.

§ 191. Lihasööjate karusloomade pidamine elanike poolt

Kodanike poolt hõberebaste, sinirebaste, naaritsate või muude liha-sööjate karusloomade pidamise eest —
kohaldatakse karusloomade konfiskeerimist.

§ 192. Karate õpetamise eeskirjade rikkumine

Sportliku karate seksiooni avamise või sellesse kodanike võtmise kehtestatud eeskirjade rikkumise eest või seksioonis spordieeskirjades keelatud võtete õpetamise eest, samuti omavolilise, vastavate organite loata karatevõtete õpetamise eest —
määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

§ 193. Passita või sissekirjutamata elamine

Selliste kodanike, kellel peab olema pass, ilma passita või kehtetu passiga, samuti sissekirjutamata või -registreerimata elamise eest —
tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

§ 194. Passi tahtlik rikkumine või selle kaotamine hooletuse tõttu

Passi tahtliku rikkumise, samuti passi hooletu hoidmise eest, mis põhjustas selle kaotamineku, —
tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

§ 195. Passita või sissekirjutamata elamise võimaldamine

Passisüsteemi eeskirjade järgimise eest vastutavate isikute poolt kodanikel ilma passita või kehtetu passiga või sissekirjutamata või -registreerimata elamise võimaldamise eest, samuti kodanike poolt nende kasutuses olevas eluruumis ilma passita, sissekirjutamata või -registreerimata isikutel elamise võimaldamise eest —
tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

§ 196. Passita või sissekirjutamata tööle võtmine

(1) Ettevõtete, asutuste või organisatsioonide ametiisikute poolt ilma passita või kehtetu passiga, samuti sissekirjutamata elavate kodanike tööle võtmise eest —

määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

(2) Sama rikkumise eest, mille on toime pannud ametiisik aasta jooksul pärast temale sellise tegevuse eest administratiivkaristuse määramist, —

määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

§ 197. Passi ebaseaduslik äravõtmine või pandiks võtmine

Ametiisikute poolt kodanikelt passi ebaseadusliku äravõtmise, samuti passi pandiks võtmise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

§ 198. Piiritsooni sissesõidu või seal elamise eeskirjade rikkumine

Piiritsooni sissesõidu, samuti seal elamise või sissekirjutamise eeskirjade rikkumise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni kümme rubla.

§ 199. Välisriikide kodanike poolt NSV Liidus viibimise, samuti läbi NSV Liidu territooriumi transiitsõidu eeskirjade rikkumine

(1) Välisriigi kodanike või kodakondsuseta isikute poolt NSV Liidus viibimise eeskirjade rikkumise, s. t. NSV Liidus ilma selleks õigust andvate dokumentideta või kehtetute dokumentidega elamise, registreerimise või sissekirjutamise või liikumise ja elukoha valiku kehtestatud korra järgimata jätmise või väljasõidust kõrvalehoidmise eest pärast temale kindlaks määratud viibimistähtaja möödumist, samuti läbi NSV Liidu territooriumi transiitsõidu eeskirjade järgimata jätmise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

(2) NSV Liidus välisriikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid vastuvõtivate või nende teenindamist tagavate ettevõtete, asutuste või organisatsioonide ametiisikute poolt, kes täidavad välisriikide kodanike ja kodakondsuseta isikute NSV Liidus viibimise ja läbi NSV Liidu territooriumi transiitsõidu tingimuste järgimisega seotud kohustusi nende registreerimise, sisse- või väljakirjutamise, nendele NSV Liidus elamise, liikumise ja elukoha vahetamise õigust andvate dokumentide vormistamise kehtestatud korra rikkumise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kümme kuni sada rubla.

(3) Välisriikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid eraasjus NSV Liitu kutsunud ja neile elamispinda andnud kodanike poolt abinõude rakendamata jätmise eest, tagamaks kehtestatud korras nende õigeaegse registreerimise, sisse- või väljakirjutamise, —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kümme kuni viiskümmend rubla.

(4) Kodanike poolt välisriikide kodanikele või kodakondsuseta isikutele elamispinna või liiklusvahendi andmise või neile muude teenuste osutamise eest, rikkudes välisriikide kodanike ja kodakondsuseta isikute NSV Liidus viibimise kehtestatud eeskirju ja läbi NSV Liidu territooriumi transiitsõidu eeskirju, —

tehakse hoiatus või määratakse rahaträhv kümme kuni viiskümmend rubla.

§ 200. Välisriigi laeva kapteni poolt laeva meeskonnaliikmetele kaldale mineku õigust andvate lubade tagastamata jätmine

Välisriigi laeva meeskonnaliikmetele laeva Eesti NSV sadamas viibimise ajal välja antud kaldale mineku õiguse ja nende sadama ning sadamalinna territooriumil viibimise lubade kontroll- ja läbilaskepunkti tagastamata jätmise eest laeva kapteni poolt, välja arvatud loa esitamata jätmine meeskonnaliikme omavolilise mitteilmumise tõttu, —

määratakse kaptenile rahaträhv kuni viiskümmend rubla.

§ 201. Tollieeskirjade rikkumine

(1) Tollieeskirjade rikkumise eest:

1) välismaalt saabuva või välismaale suunduva liiklusvahendi peatamata jätmise eest tolliasutuse asukohas tollikontrolliks;

2) omavolilise randumise või liiklusvahendi peatumiskoha omavolilise muutmise või peatumise eest teel NSV Liidu riigipiirist tolliasutuseni, ka pärast liiklusvahendi läbivaatust tolliasutuse poolt;

3) liiklusvahendi välismaalt saabumisel tolliasutusele vastavatel juhtudel kirjaliku tunnistuse, edasiandeloetelu või ülddeklaratsiooni esitamata jätmise eest või nende dokumentide esitamise eest ilma nendes nõutavaid andmeid näitamata;

4) pagasinimestiku ja reisijate nimekirja esitamata jätmise eest, samuti vastavale tolliasutusele üleandmiseks antud tollidokumentide kohale toimetamata jätmise eest;

5) teiste laevade sildumise eest välissõidulaeva poordi ilma tolliasutuse loata, samuti sadamasse saabunud laevalt tolliasutuse loata teistele laevadele või maale mingite esemete andmise või maalt või teistelt laevadelt mingite esemete vastuvõtmise eest, välja arvatud seadmed raskuste lossimiseks või tõstmiseks ja veose, samuti taglase kaitsmiseks kahjustamise eest, kui need seadmed või taglas on vajalikud laeva või veose hävimise või kahjustamise vältimiseks;

6) veose ilma tolliasutuse loata avamise või überpakkimise eest;

7) veose ilma tolliasutuse loata laadimise või über- või mahalaadimise või lossimise eest;

8) liiklusvahendi ilma tolliasutuse loata ärasaatmise eest;

9) relvade, lõhkeainete ja kergestisüttivate ainete hoiukohtade ettenäitamata jätmise eest;

10) tolliasutuse poolt luukidele, vagunitele, ruumidele või veosekohadele pandud plommide või pitserite rikkumise eest;

11) välismaalt sisseveetud veoste riiklike transpordiorganisatsioonide ladudest või juurde kinnistatud ladudest väljaandmise eest ilma tolliasutuse loata —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

(2) NSV Liitu sisseveoks või välismaale väljaveoks keelatud esemete saatmise eest rahvusvahelise postisaadetisena, näidates deklaratsioonis neid mitte oma nimetuse all või jättes hoopis näitamata, — konfiskeeritakse need esemed.

§ 202. Salakaubavedu

(1) Salakaubaveo eest:

1) veoste (kauba, väärtuste ja muude esemete) üle NSV Liidu riigipiiri ebaseadusliku toimetamise eest, s. t. veoste ületoimetamise eest tolliasutusest kõrvale hoides, rikkudes «NSV Liidu tollikoodeksi» nõudeid, või varjates neid tollikontrolli eest, samuti selliste veoste hoidmise, edasitoimetamise, müümise ja ostmise eest NSV Liidu territooriumil;

2) välismaise päritoluga veoste hoidmise eest tavalist või isiklikku tarbimismäära ületaval hulgal, kui nende veoste hoidja või omanik ei tõesta nende seaduslikku saatmist;

3) veoste sisseveo või saamise eest välismaalt, kuigi kehtestatud loa olemasolul ja tolli tasumisega, kui nende veoste sissevedu või saamine on seotud NSV Liidu valuuta, valuutaväärtuste, rublades maksedokumentide, mis on omandatud välisvaluuta eest ilma selleks valuutaks taasvahetuse õigusega, juveelitoodete ning väärismetallist ja vääriskividest muude olmetoodete ning nende toodete murruse välismaale ebaseadusliku väljaveo, ülekandmise või saatmisega;

4) NSV Liidu valuuta, valuutaväärtuste, rublades maksedokumentide, mis on omandatud välisvaluuta eest ilma selleks valuutaks taasvahetuse õigusega, juveelitoodete ning väärismetallist ja vääriskividest muude olmetoodete ning nende toodete murruse ebaseadusliku väljaveo, sisseveo, saatmise või ülekandmise eest välismaale või välismaalt;

5) käesolevas paragrahvis loetletud rikkumiste igasuguste ettevalmistustoimingute eest —

määratakse kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla koos salakaubaesemete, samuti nende üle NSV Liidu riigipiiri toimetamiseks või varjamiseks ettenähtud veo- või muude vahendite konfiskeerimise, sõltumata nende avastamise ajast.

(2) Rahatrahvi ei määrata NSV Liidu riigipiiri ületava reisija poolt toime pandud salakaubaveo korral, mis avastati tolliülevaatusel, välja arvatud NSV Liidu valuuta, valuutaväärtuste, rublades maksedokumentide, mis on omandatud välisvaluuta eest ilma selleks valuutaks taasvahetuse õigusega, juveelitoodete ning väärismetallist ja vääriskividest muude olmetoodete ning nende murruse salakaubaveo juhtumid.

§ 203. Pitseri või plommi tahtlik rikkumine või ärakiskumine

Pädeva ametiisiku pandud pitseri või plommi tahtliku rikkumise või ärakiskumise eest, välja arvatud käesoleva koodeksi §-des 139, 143 lg. 2, 144 lg. 1 ja 201 lg. 1 p. 10 ettenähtud juhtumid, —

määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

§ 204. Ebaseadusliku jahi saaduste vastuvõtmine

Varumisorganisatsioonide ametiisikute poolt ebaseadusliku jahi saaduste vastuvõtmise eest —

määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 205. Sõjaväearvestuse eeskirjade rikkumine

(1) Väljakutse peale mõjuva põhjuseta sõjakomissariaati kutsejaoskonnas arvelevõtmiseks kodanike ilmumata jätmise eest —

tehakse hoiatus.

(2) Sõjaväekohustuslaste või kutsealuste poolt NSV Liidu seaduse «Üldisest sõjaväekohustusest» §-des 89—92 kehtestatud sõjaväearvestuse eeskirjade rikkumise eest, samuti väljakutse peale mõjuva põhjuseta sõjako-

missariaati ilmutata jätmise või elukoha aadressi, hariduse, töö- ja ametikoha muutmisest sõjaväearvel oleku järgsele arvestusorganile õigeaegselt teatamata jätmise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

(3) Aasta jooksul vähemalt teistkordselt käesoleva paragrahvi teises lõikes või käesoleva koodeksi 206. paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumistest ühe toimepanemise eest, mille eest isikule oli juba kohaldatud administratiivkaristus, —

määratakse rahatrahv kümme kuni viiskümmend rubla.

§ 206. Sõjaväearvestuse dokumentide tahtlik rikkumine või kaotamine hooletuse tõttu

(1) Sõjaväekohustuslaste või kutsealuste poolt sõjaväearvestuse dokumentide (sõjaväepileti ja kutsejaoskonnas arvelevõtmise tõendi) tahtliku rikkumise või hooletu hoidmise eest, mis tõi kaasa nende kadumise, —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

(2) Aasta jooksul vähemalt teistkordselt käesoleva paragrahvi esimeses lõikes või käesoleva koodeksi 205. paragrahvi teises lõikes ettenähtud rikkumistest ühe toimepanemise eest, mille eest isikule oli juba kohaldatud administratiivkaristus, —

määratakse rahatrahv kümme kuni viiskümmend rubla.

§ 207. Kutsejaoskonnas arvelevõtmisele kuuluvate noormeeste nimekirjade sõjakomissariaadile esitamata jätmine

(1) Elameukspluutatatsioonorganisatsioonide, ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja õppeasutuste juhtide või teiste sõjaväearvestusalase töö eest vastutavate ametiisikute või majavaldajate poolt ettenähtud ajaks sõjakomissariaadile kutsejaoskonnas arvelevõtmisele kuuluvate noormeeste nimekirjade esitamata jätmise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kümme kuni kakskümmend rubla.

(2) Nimetatud õiguserikkumise, mille eest isikule oli juba määratud administratiivkaristus, toimepanemise eest aasta jooksul vähemalt teistkordselt —

määratakse rahatrahv kakskümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 208. Sõjaväearvel mitteolevate sõjaväekohustuslaste ja kutsealuste tööle (õppima) võtmine

(1) Elukohas sõjaväearvel mitteolevate sõjaväekohustuslaste ja kutsealuste tööle (õppima) võtmise eest ettevõtete, asutuste, organisatsioonide, kolhooside ja õppeasutuste juhtide või teiste ametiisikute poolt —

määratakse rahatrahv kümme kuni kakskümmend rubla.

(2) Nimetatud rikkumise, mille eest isikule oli juba määratud administratiivkaristus, toimepanemise eest aasta jooksul vähemalt teistkordselt —

määratakse rahatrahv kakskümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 209. Sõjaväekohustuslaste ja kutsealuste väljakutumisest informeerimise mittetagamine või kodanike kogunemispunkti või kutsejaoskonda õigeaegse ilmumise takistamine

(1) Ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide, kolhooside ja õppeasutuste juhtide või teiste sõjaväearvestusalase töö eest vastutavate ametiisikute poolt sõjakomissariaadi nõudel sõjaväekohustuslaste ja kutsealuste sõjakomissariaati väljakutumisest informeerimise mittetagamise eest või kodanike kogunemispunkti või kutsejaoskonda õigeaegse ilmumise takistamise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kümme kuni kakskümmend rubla.

(2) Aasta jooksul vähemalt teistkordselt käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumistest ühe toimepanemise eest, mille eest isikule oli juba kohaldatud administratiivkaristus, —

määratakse rahatrahv kakskümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 210. Majaraamatute, sissekirjutuskaartide ja sõjaväearvestuse dokumentide mitteõigeaegne esitamine sõjaväekohustuslastest või kutsealustest elanike kohta, samuti nendele sõjakomissariaati väljakutumisest mitteteatamine

(1) Sõjaväearvele võtmise või arvelt mahavõtmise vormistamiseks majaraamatute ning sõjaväekohustuslastest või kutsealustest elanike sissekirjutuskaartide ja sõjaväearvestuse dokumentide (sõjaväepiletite, kutsejaoskondades arvelevõtmise tõendite) mitteõigeaegse esitamise eest sõjakomissariaadile ja kohaliku rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteele, kellele on tehtud ülesandeks sõjaväekohustuslaste ja kutsealuste algarvestuse pidamine, aga ka viimastele sõjakomissariaati väljakutumisest mitteteatamise eest elamuekspluatatsiooniorganisatsioonide, elumaju ekspluateerivate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtide või teiste sõjaväearvestusalase töö eest vastutavate ametiisikute, samuti majavaldajate poolt —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kümme kuni kakskümmend rubla.

(2) Aasta jooksul vähemalt teistkordselt käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud rikkumistest ühe toimepanemise eest, mille eest isikule oli juba kohaldatud administratiivkaristus, —

määratakse rahatrahv kakskümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 211. Arstliku tööekspertiisi komisjoni ja perekonnaseisuorganite ametiisikute poolt sõjakomissariaadile andmete mitteteatamine

(1) Arstliku tööekspertiisi komisjonide ametiisikute poolt, kellele on pandud kohustus teatada rajoonide, linnade ja linnarajoonide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede sotsiaalhooldusosakondade kaudu sõjakomissariaatidele andmed kõigi invaliidideks tunnistatud sõjaväekohustuslaste ja kutsealuste kohta, olenemata invaliidsusgrupist, niisuguste andmete mitteteatamise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kümme kuni kakskümmend rubla.

(2) Perekonnaseisuorganite ametiisikute poolt sõjaväekohustuslaste ja kutsealuste perekonna-, ees- ja isanime muutumisest perekonnaseisuaktide

kannetes nende sünniaega ja -kohta puudutavate muudatuste sisseviimisest, samuti sõjaväekohustuslaste ja kutsealuste surma registreerimise juhtudest rajooni (linna) sõjakomissariaadile andmete mitteteatamise eest — tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kümme kuni kakskümmend rubla.

(3) Aasta jooksul vähemalt teistkordselt käesoleva paragrahvi esimeses või teises lõikes ettenähtud rikkumistest ühe toimepanemise eest, mille eest isikule oli juba kohaldatud administratiivkaristus, — määratakse rahatrahv kakskümmend kuni viiskümmend rubla.

§ 212. Usuühinguid käsitleva seadusandluse rikkumine

(1) Usuühinguid käsitleva seadusandluse rikkumise eest:

1) usuühingu juhi kõrvalehoidmise eest ühingu registreerimisest riigiorganies;

2) jumalateenistuste, usuprotsessioonide ja teiste usukombetalituste organiseerimise ja läbiviimise seadusandluses kehtestatud eeskirjade rikkumise eest;

3) vaimuliku või usuühingu liikmete poolt spetsiaalsete laste- ja noortekoosolekute, samuti usutalitusega mitteseotud töö-, kirjandus- ja muude ringide ning gruppide organiseerimise ja nende tegevuse korraldamise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

(2) Usuühingu juhi poolt selle ühingu kasutuses oleva riigivara hoidmise korra rikkumise eest —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 213. Eritalituste teadvalt vale väljakutse

Tuletõrje, miilitsa, kiirabi või muude eritalituste teadvalt vale väljakutsumise eest —

määratakse rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

§ 214. Sünni või surma registreerimise tähtaja järgimata jätmine

Sünni või surma fakti perekonnaseisuorganies registreerimiseks kehtestatud tähtaja järgimata jätmise eest kodanike poolt mõjuva põhjusega —

tehakse hoiatus või määratakse rahatrahv kuni kümme rubla.

III JAGU

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISTE ASJU ARUTAMA VOLITATUD ORGANID

15. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 215. Administratiivõiguserikkumiste asju arutama volitatud organid ja ametiisikud

Administratiivõiguserikkumiste asju arutavad:

1) rajoonide, linnade, linnarajoonide, alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad administratiivkomisjonid;

- 2) alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed;
- 3) rajoonide, linnade ja linnarajoonide alaealiste asjade komisjonid;
- 4) rajoonide, linnade ja linnarajoonide joomarlusega võitlemise komisjonid;
- 5) rajoonide ja linnade rahvakohtud ja rahvakohtunikud;
- 6) siseasjade organid, riiklike inspeksioonide organid ning muud organid ja ametiisikud, kes on selleks volitatud NSV Liidu seadusandlike aktidega.

§ 216. Administratiivõiguserikkumiste asju arutama volitatud organite ja ametiisikute pädevuse piiritlemine

(1) Rajoonide, linnade, linnarajoonide, alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad administratiivkomisjonid otsustavad kõiki administratiivõiguserikkumiste asju, välja arvatud need, mis vastavalt «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse alustele» on arvatud muude organite või ametiisikute pädevusse.

(2) Alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed arutavad administratiivõiguserikkumiste asju, mis on nende pädevusse arvatud NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega.

(3) Alaealiste administratiivõiguserikkumiste asju arutavad rajoonide, linnade ja linnarajoonide alaealiste asjade komisjonid, kui NSV Liidu seadusandlike aktidega ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Rajoonide, linnade ja linnarajoonide joomarlusega võitlemise komisjonid arutavad administratiivõiguserikkumiste asju, mis on seotud alkohoolsete jookide pruukimisega tööl või ebakainena tööl viibimisega, ning alkohoolsete jookidega kauplemise eeskirjade rikkumiste asju.

(5) Rajoonide ja linnade rahvakohtud ja rahvakohtunikud arutavad administratiivõiguserikkumiste asju, mis on nende pädevusse antud «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse aluste» ning muude NSV Liidu seadusandlike aktidega, samuti Eesti NSV seadusandlike aktidega.

(6) Siseasjade organid, riiklike inspeksioonide organid ja muud volitatud organid (§ 215 p. 6) arutavad administratiivõiguserikkumiste asju, mis on arvatud nende pädevusse NSV Liidu seadusandlike aktidega.

§ 217. Administratiivõiguserikkumiste asju arutama volitatud kollegiaalorganite moodustamise kord

(1) Administratiivkomisjoni moodustab vastav rahvasaadikute nõukogu järgmises koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, vastutav sekretär ja komisjoni liikmed. Rajoonide, linnade ja linnarajoonide rahvasaadikute nõukogude täitevkomitee juures asuvates administratiivkomisjonides on komisjoni vabastatud vastutava sekretäri ametikoht. Administratiivkomisjonide tegevuse kord kehtestatakse Eesti NSV seadusandlusega.

(2) Rajooni, linna ja linnarajooni alaealiste asjade komisjoni moodustab vastav rahvasaadikute nõukogu järgmises koosseisus: esimees, esimehe asetäitja, vabastatud vastutav sekretär ja komisjoni liikmed. Vajaduse korral võidakse komisjonis sisse seada ka lastetöö inspektori ametikoht.

(3) Administratiivõiguserikkumiste asju arutama volitatud muude kollegiaalorganite moodustamise kord kehtestatakse NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega.

§ 218. Kollegiaalorgani istungi otsustusvõimelisus

(1) Administratiivkomisjonil ja alaealiste asjade komisjonil on õigus arutada administratiivõiguserikkumiste asju, kui kohal on vähemalt pooled nende liikmetest, alevi ja küla rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteel aga siis, kui kohal on vähemalt kaks kolmandikku täitevkomitee koosseisust.

(2) Muude kollegiaalorganite istungite otsustusvõimelisus kehtestatakse NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

§ 219. Ametiisikute volitused

(1) Administratiivõiguserikkumiste asju arutama volitatud ametiisikud võivad määrata käesoleva koodeksi eriosas ettenähtud administratiivkaristusi nendele antud volituste piires ja ainult teenistuskohustuste täitmisel.

(2) Vastavalt «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse alustele» kehtestatakse NSV Liidu seadusandlike aktide ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustega nende ametiisikute loetelu, kes arutavad administratiivõiguserikkumiste asju käesoleva koodeksi §-s 215 p. 6 mainitud organite nimel.

16. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISTE ASJADE ALLUVUS

§ 220. Administratiivkomisjonid

(1) Rajoonide, linnade ja linnarajoonide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad administratiivkomisjonid arutavad käesoleva koodeksi §-des 45—47, 50, 51, 53—58, §-s 60 (rikkumisi, mis ei ole toime pandud maardlate kaevandamisel), §-des 65—80 ning §-des 81—88 (kui need ei ole sanitaar-hügieenieeskirjade ega atmosfääriõhu kaitse normide rikkumised), §-s 89 (välja arvatud riikliku sanitaarjärelevalve organite ettekirjutuste täitmata jätmine), §-des 90, 91 ja §-s 92 (välja arvatud jahil-, kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumiste asjad), §-des 94 lg. 1, 95, 96, 99—104, §-s 105 (välja arvatud rajoonide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad administratiivkomisjonid), §-des 106—108, 110, 112, 113, 138, 139, §-s 143 (rikkumisi autotranspordis), §-des 146—151, 154, 155, 156, 157 lg. 1, 158—164, 166, 168, 170, 172, 173, 176, §-s 177 (välja arvatud asjad alaealiste vanemate või neid asendavate isikute suhtes), §-des 180, 181, 183 lg. 1, 185—197, 203, 204 ja 207—214 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad administratiivkomisjonid arutavad käesoleva koodeksi §-s 51,

§-des 81—88 (kui need ei ole sanitaar-hügieenieeskirjade ega atmosfääriõhu kaitse normide rikkumised), §-s 89 (välja arvatud riikliku sanitaarjärelevalve organite ettekirjutuste täitmata jätmine), §-des 90, 91 ja §-s 92 (välja arvatud jahi-, kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumiste asjad), §-des 95, 96, §-s 100 (kui õiguserikkumise on toime pannud kodanik), §-des 103 lg. 2, 104 lg. 1, 105, 108, 112, §-s 143 (rikkumised autotranspordis), §-des 151, 157 lg. 1, 158, 159, 161, 162, 166, 171, 173, 176, §-s 177 (välja arvatud asjad alaealiste vanemate või neid asendavate isikute suhtes), §-des 181, 187—191, 203, 204 ja 207—211 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju. Asulate raskesti ligipääsetavuse või rajoonikeskusest olulise kauguse korral võivad komisjonid erandina arutada ka käesoleva koodeksi §-s 174 ning §-s 175 lg. 1 ja 2 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju. Niisuguste asulate loetelu kehtestab Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

(3) Rajoonide, linnade, linnarajoonide, alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad administratiivkomisjonid arutavad samuti selliste õiguserikkumiste asju, mille eest kehtestatakse administratiivvastutus vastavalt käesoleva koodeksi §-le 5.

§ 221. Alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed

(1) Alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed arutavad käesoleva koodeksi §-des 51, 91 ja §-s 92 (välja arvatud jahi-, kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumiste asjad), §-des 95, 96, §-s 100 (kui õiguserikkumise on toime pannud kodanik), §-des 103 lg. 2, 104 lg. 1, 105, 108, 112, 157 lg. 1, 158, 159, 161, 162, 166, 173, 176, §-s 177 (välja arvatud asjad alaealiste vanemate või neid asendavate isikute suhtes) ja §-des 181, 187—191 ning 204 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju. Asulate raskesti ligipääsetavuse või rajoonikeskusest olulise kauguse korral võivad alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed erandina arutada ka käesoleva koodeksi §-s 174 ning §-s 175 lg. 1 ja 2 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju. Niisuguste asulate loetelu kehtestab Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

(2) Alevite ja külade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed arutavad samuti selliste administratiivõiguserikkumiste asju, mille eest kehtestatakse vastutus vastavalt käesoleva koodeksi §-le 5.

§ 222. Alaealiste asjade komisjonid

Rajoonide, linnade ja linnarajoonide alaealiste asjade komisjonid arutavad alaealiste administratiivõiguserikkumiste asju, välja arvatud käesoleva koodeksi §-s 179 ettenähtud asjad. Käesoleva koodeksi §-des 52, 126—134, 162, 171 lg. 1, 173 ja 187—189 ettenähtud õiguserikkumiste asju arutavad nad ainult neil juhtudel, kui tähendatud õiguserikkumise asja saanud organ või ametiisik annab selle arutamiseks neile komisjonidele. Alaealiste asjade komisjonid arutavad samuti alaealiste vanemate või neid asendavate isikute administratiivõiguserikkumiste asju, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-des 44 lg. 2, 94 lg. 2, 175 lg. 4, 177 ja 178.

§ 223. Joomarlusega võitlemise komisjonid

Rajoonide, linnade ja linnarajoonide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad joomarlusega võitlemise komisjonid arutavad käesoleva koodeksi §-des 161 ja 176 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

§ 224. Rajoonide ning linnade rahvakohtud ja rahvakohtunikud

Rajoonide ja linnade rahvakohtute rahvakohtunikud arutavad käesoleva koodeksi §-des 52, 152, 157 lg. 2, 165, 171 lg. 1, 175 lg. 3, 179, 182 ja 183 lg. 2 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

§ 225. Siseasjade organid (miilits)

(1) Siseasjade organid arutavad käesoleva koodeksi §-des 44 lg. 1, 114—119, 122, 126—137, 140—142, §-s 143 (välja arvatud rikkumised autotranspordis), §-des 144, 145, 167, 169, 171, 174, 175 lg. 1, 2 ja 3, 198 ning 199 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Siseasjade organi nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) käesoleva koodeksi §-des 44 lg. 1, 114—119, 122, 140—142, §-s 143 (välja arvatud rikkumised autotranspordis), §-des 144, 167, 169, 171, 198 ja 199 lg. 1 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste eest — siseasjade organi ülemal ja tema asetäitjatel, käesoleva koodeksi §-des 174, 175 lg. 1, 2 ja 3 ning 199 lg. 2, 3 ja 4 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste eest aga rajooni, linna ja linnarajooni rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonna või valitsuse ülemal või tema asetäitjatel. Käesoleva koodeksi §-des 174 ning 175 lg. 1, 2 ja 3 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste eest peale selle veel transpordi siseasjade organi või muude, rajooni, linna ja linnarajooni rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonnaga või valitsusega võrdsustatud siseasjade organite ülematel või nende asetäitjatel, samuti siseasjade organite süsteemis olevate miilitsajaoskondade ülematel;

2) käesoleva koodeksi §-des 127 lg. 3, 128 lg. 2, 129, 130 lg. 1 ja 2, 131 lg. 2, 132, 133 lg. 1 ja 2, 135 lg. 2, 136, 137 ja 145 lg. 1 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste eest — riikliku autoinspeksiooni jaoskonna, osakonna või valitsuse ülemal või tema asetäitjal, kui aga rajooni, linna või linnarajooni rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonnas ei ole riikliku autoinspeksiooni jaoskonda või osakonda, siis siseasjade osakonna ülemal või tema asetäitjal. Selliste asjade arutamisel võivad osaleda töökollektiivide ja ühiskondlike organisatsioonide esindajad;

3) käesoleva koodeksi §-des 126, 127 lg. 1 ja 2, 128 lg. 1, 130 lg. 3, 131 lg. 1, 134, 135 lg. 1 ja 145 lg. 2 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste eest — tee patrullteenistuse allüksuse komandöril, tema asetäitjatel ja riiklikul autoinspektoril — määrata rahatrahv kuni kolmkümmend rubla; tee patrullteenistuse inspektoril ja teistel inspektoritel, kes kontrollivad liikluseeskirjade ja liiklusohutuse tagamisse puutuvate muude normatiivide järgimist, — määrata rahatrahv kuni kakskümmend rubla.

§ 226. Riikliku tuletõrjejärelevalve organid

(1) Riikliku tuletõrjejärelevalve organid arutavad käesoleva koodeksi §-des 124 ja 184 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Riikliku tuletõrjejärelevalve organi nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) ENSV Siseministeriumi Tuletõrjevalitsuse ülemal ja tema asetäitjatel — määrata ametiisikutele rahaträhv kuni viiskümmend rubla;

2) ENSV Siseministeriumi Tuletõrjevalitsuse riikliku tuletõrjejärelevalve osakonna ülemal ja tema asetäitjal, rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonna riikliku tuletõrjejärelevalve jaoskonna või inspeksiooni ülemal ja inspektoril ning tuletõrjesalga või üksuse ülemal — määrata kodanikele rahaträhv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla.

§ 227. Raudteetranspordiorganid

(1) Raudteetranspordiorganid arutavad raudteetranspordis toimepandud administratiivõiguserikkumiste asju, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-des 43 lg. 1, 114, 115, 124 lg. 1, 140 lg. 1, 141 lg. 1, 142 ja 143.

(2) Raudteetranspordiorgani nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus: raudteejaama ülemal ja tema asetäitjatel, reisirongi ülemal ja vagunisaatjate brigadir-mehaanikul, kaubarongi peakonduktoril, rongirevidendil, teemeistril, NSV Liidu Teedeministeriumi sõjaväestatud valve meeskonna- ja grupiülemal ning jaama asukohajärgsel vanemametiisikul ja jaoskonna tuletõrjeinspektoril, raudteetranspordi peasanitaararstil, raudteede vanemsanitaararstidel ning raudtee sanitaar-epidemioloogiajaamade ülematel.

§ 228. Meretranspordiorganid

(1) Meretranspordiorganid arutavad meretranspordis toimepandud administratiivõiguserikkumiste asju, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-des 43 lg. 1, 120, 121, 123, 124 lg. 1, 140 lg. 1, 141 lg. 1, 142 ja 143.

(2) Meretranspordiorgani nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus: sadamaülemal, tema asetäitjatel, sadamarajooni ülemal, sadamakaptenil, sadamajärelevalve inspektoril, merevaksali ülemal, laevakaptenil, NSV Liidu Merelaevanduse Ministeriumi sõjaväestatud valve sadama asukohajärgsel vanemametiisikul (salgaülemal, salga üksikmeeskonna ülemal, salga ja meeskonna tuletõrjeprofülaktika vaneminstruktoril ning jaokomandöril).

§ 229. Jõetranspordiorganid

(1) Jõetranspordiorganid arutavad jõetranspordis toimepandud administratiivõiguserikkumiste asju, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-des 43 lg. 1, 122, 124 lg. 1, 140 lg. 1, 141 lg. 1, 142 ja 143.

(2) Jõetranspordiorgani nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus: Eesti NSV siseveeteede järelevalveinseneril ja -vaneminseneril, jõe- ja järvesadama ülemal ning laevakaptenil.

§ 230. Riikliku väikelaevade inspeksiooni organid

(1) ENSV Riikliku Väikelaevade Inspeksiooni organid arutavad käesoleva koodeksi §-des 125 ning 133 lg. 3 ja 4 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) ENSV Riikliku Väikelaevade Inspeksiooni nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) ENSV Riikliku Väikelaevade Inspeksiooni Valitsuse ülemal ja tema asetäitjal — määrata kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla või võtta väikelaevade juhtidelt õigus juhtida ENSV Riikliku Väikelaevade Inspeksiooni järelevalve alla kuuluvaid väikelaevu;

2) ENSV Riikliku Väikelaevade Inspeksiooni Valitsuse riiklikul inspektoril ning rajoonidevahelise riikliku inspeksiooni ülemal ja riiklikul inspektoril — määrata kodanikele ja ametiisikutele rahatrahv kuni kolmkümmend rubla.

§ 231. Õhutranspordiorganid

(1) Õhutranspordiorganid arutavad õhutranspordis toimepandud administratiivõiguserikkumiste asju, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-des 43 lg. 2, 116—119, 124 lg. 2, 142 ja 144.

(2) Õhutranspordiorganite nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus ametiisikutel, kelle loetelu kehtestab NSV Liidu Ministrite Nõukogu.

§ 232. Linna- ja kaugliinide reisijateveo autotranspordi ning elektertranspordi organid

(1) Linna- ja kaugliinide reisijateveo autotranspordi ning elektertranspordi organid arutavad autotranspordis ja elektertranspordis toimepandud administratiivõiguserikkumiste asju, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-des 140 lg. 2, 141 lg. 2 ja 2 ning 142.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes loetletud organite nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus: ENSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi Reisijateveovalitsuse liiklusosakonna juhatajal, reisijate- ja segaveo automajandi direktori asetäitjal või osakonnajuhatajal eksploatatsiooni alal, bussivak-sali või -jaama ülemal, linna- ja kaugliinide reisijateveo autotranspordi ning elektertranspordi (trollid, trammid) organite revidentkontrolöridel, piletikontrolöridel ja teistel selleks volitatud ametiisikutel.

§ 233. Töö õigusinspektorid ja tehnikainspektorid

(1) Töö õigusinspektorid ja tehnikainspektorid arutavad käesoleva koodeksi §-s 41 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Administratiivõiguserikkumise asja arutada ja administratiivkaristust määrata on õigus:

1) tööseadusandluse rikkumise eest — töö õigusinspektoril — määrata rahatrahv kuni kümme rubla ja töö pea-õigusinspektoril — määrata rahatrahv kuni viiskümmend rubla;

2) töökaitse eeskirjade rikkumise eest — töö tehnikainspektoril — määrata rahatrahv kuni kümme rubla ja töö pea-tehnikainspektoril — määrata rahatrahv kuni viiskümmend rubla.

§ 234. Riikliku mäejärelvalve organid

(1) Riikliku tehnilise ja mäejärelvalve organid arutavad käesoleva koodeksi §-des 48, 59 ja §-s 60 (maardlate kaevandamisel toime pandud rikkumiste osas) ning §-des 97 lg. 1 ja 98 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Riikliku tehnilise ja mäejärelvalve organi nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) maapõueseadusandluse rikkumise eest, sealhulgas hüdromineraaliresursside kaitse ning kasutamise eeskirjade rikkumise eest — riikliku tehnilise ja mäejärelvalve rajooniinspeksiooni ülemal — määrata rahatrahv kuni kolmkümmend rubla, riikliku tehnilise ja mäejärelvalve piirkonnavalitsuse ülemal ja tema asetäitjal — määrata rahatrahv kuni viiskümmend rubla, NSV Liidu Riikliku Tehnilise ja Mäejärelvalve Komitee (NSVL Mäejärelvalve Komitee) esimehel ja tema asetäitjatel, samuti ENSV Mäejärelvalve Komitee esimehel ja tema asetäitjatel — määrata rahatrahv kuni sada rubla;

2) riikliku tehnilise ja mäejärelvalve organite kontrollialustes tööstusharudes ja objektidel tööohutuse eeskirjade, normide ja juhendite rikkumise eest — riikliku tehnilise ja mäejärelvalve rajooniinspeksiooni ülemal — määrata rahatrahv kuni kümme rubla, riikliku tehnilise ja mäejärelvalve piirkonnavalitsuse ülemal ja tema asetäitjatel — määrata rahatrahv kuni kolmkümmend rubla, samuti NSVL Mäejärelvalve Komitee esimehel, ENSV Mäejärelvalve Komitee esimehel ja nende asetäitjatel — määrata rahatrahv kuni viiskümmend rubla;

3) riikliku tehnilise ja mäejärelvalve organite kontrollialustes tööstusharudes ja objektidel lõhkeaine hoidmise, kasutamise ja arvestuse eeskirjade, normide ja juhendite rikkumise eest — riikliku tehnilise ja mäejärelvalve rajooniinspeksiooni ülemal — määrata rahatrahv kuni kolmkümmend rubla, riikliku tehnilise ja mäejärelvalve piirkonnavalitsuse ülemal ja tema asetäitjatel — määrata rahatrahv kuni viiskümmend rubla, NSVL Mäejärelvalve Komitee esimehel, ENSV Mäejärelvalve Komitee esimehel ja nende asetäitjatel — määrata rahatrahv kuni sada rubla.

§ 235. Riikliku aatomienergeetikajärelvalve organid

(1) Riikliku aatomienergeetikajärelvalve organid arutavad käesoleva koodeksi §-s 97 lg. 2 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Riikliku aatomienergeetikajärelvalve organi nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus: riikliku aatomienergeetikajärelvalve inspeksiooni ülemal — määrata rahatrahv kuni kolmkümmend rubla, riikliku aatomienergeetikajärelvalve piirkonnavalitsuse ülemal ja tema asetäitjatel — määrata rahatrahv kuni viiskümmend rubla, NSV Liidu Riikliku Aatomienergeetikas Tööohutuse Järelevalve Komitee esimehel ja tema asetäitjatel — määrata rahatrahv kuni sada rubla.

§ 236. NSV Liidu Masinatööstuse Ministeeriumi ja NSV Liidu Keskmise Masinatööstuse Ministeeriumi inspeksiooni organid

NSV Liidu Masinatööstuse Ministeeriumi ja NSV Liidu Keskmise Masinatööstuse Ministeeriumi inspeksiooni organid arutavad nende kontrollialustel objektidel tööohutuse eeskirjade, normide ja juhendite rikkumise asju.

§ 237. Tolliorganid

(1) Tolliorganid arutavad käesoleva koodeksi §-des 201 ja 202 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Tolliorгани nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus tolliameti ülemal või tema asetäitjatel.

§ 238. NSV Liidu Kaitseministeeriumi organid

(1) NSV Liidu Kaitseministeeriumi organid arutavad käesoleva koodeksi §-des 126 lg. 1, 127 lg. 1 ja 2, 128 lg. 1 ja 130 lg. 3 (mille on toime pannud NSV Liidu relvajõudude mootorsõidukite juhid — sõjaväelased ja kogunemistele kutsutud sõjaväekohustuslased) ning §-des 205 ja 206 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) NSV Liidu Kaitseministeeriumi nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) käesoleva koodeksi §-des 205 ja 206 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste eest — rajooni või linna sõjakomissaril;

2) käesoleva koodeksi §-des 126 lg. 1, 127 lg. 1 ja 2, 128 lg. 1 ja 130 lg. 3 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste eest järgmistel ametiisikutel: sõjaväe autoinspeksiooni ülemal või tema asetäitjal, sõjaväe kvalifikatsioonikomisjoni esimehel, sõjaväe autoinspeksiooni vaneminspektoril ja inspektoril, samuti ohvitseril, lipnikul ja mitšmanil, kes on kehtestatud korras määratud sõjaväe autoinspeksiooni mittekoosseisulisteks inspektoriteks, — teha hoiatus.

(3) Materjali NSV Liidu relvajõudude mootorsõidukite juhtide — sõjaväelaste ja kogunemistele kutsutud sõjaväekohustuslaste — toimepandud selliste rikkumiste kohta, mille eest on administratiivkaristuseks ettenähtud ainult rahatrahv, annab sõjaväe autoinspeksioon NSV Liidu Kaitseministeeriumi poolt kehtestatud korras üle vastavale komandöriile või ülemale süüdlaste vastutusele võtmise otsustamiseks «NSV Liidu relvajõudude distsiplinaarmäärustiku» järgi.

(4) Protokollid NSV Liidu relvajõudude mootorsõidukite juhtide — sõjaväelaste ja kogunemistele kutsutud sõjaväekohustuslaste — toimepandud selliste rikkumiste kohta, mille eest võib määrata administratiivkaristuseks mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmise, annab sõjaväe autoinspeksioon korras, mille on kehtestanud NSV Liidu Kaitseministeerium koos NSV Liidu Siseministeeriumiga, üle riiklikule autoinspeksioonile.

§ 239. Riikliku sanitaarjärelevalve organid ja asutused

(1) Riikliku sanitaarjärelevalve organid ja asutused arutavad käesoleva koodeksi §-s 42, §-s 43 (välja arvatud raudteetranspordis toimepandud rikkumised) §-des 81—88 (kui need on atmosfääriõhu kaitse sanitaarhügieenieeskirjade ning normide rikkumised) ja §-s 89 (riikliku sanitaarjärelevalve organite tehtud ettekirjutuste täitmata jätmise osas) ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Riikliku sanitaarjärelevalve organite ja asutuste nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) sanitaar-hügieeni ja sanitaar-epideemiatorje eeskirjade ning normide rikkumise eest (välja arvatud atmosfääriõhu kaitse eeskirjad ja normid) — NSV Liidu riiklikul peasanitaararstil ja tema asetäitjatel — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla; Eesti NSV riiklikul peasanitaararstil ja tema asetäitjatel — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla, rajoonijaotusega linna riiklikul peasanitaararstil ja veetranspordi basseini riiklikul peasanitaararstil — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kaksikümmend rubla, rajoonijaotuseta linna riiklikul peasanitaararstil, rajooni riiklikul peasanitaararstil ja veetranspordi liinjaoskonna ning sadama riiklikul peasanitaararstil — määrata kodanikele ja ametiisikutele rahatrahv kuni kümme rubla;

2) atmosfääriõhu kaitse sanitaar-hügieeni eeskirjade ja normide rikkumise eest — NSV Liidu riiklikul peasanitaararstil ja tema asetäitjatel ning Eesti NSV riiklikul peasanitaararstil ja tema asetäitjatel — määrata kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla; rajoonijaotusega linna riiklikul peasanitaararstil ja veetranspordi basseini riiklikul peasanitaararstil — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla, rajoonijaotuseta linna riiklikul peasanitaararstil, rajooni riiklikul peasanitaararstil ja veetranspordi liinjaoskonna ning sadama riiklikul peasanitaararstil — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kaksikümmend rubla.

§ 240. NSV Liidu Kaitseministeeriumi, NSV Liidu Siseministeeriumi ja NSV Liidu Riikliku Julgeoleku Komitee sanitaarjärelevalve meditsiinalitused

(1) NSV Liidu Kaitseministeeriumi, NSV Liidu Siseministeeriumi ja NSV Liidu Riikliku Julgeoleku Komitee sanitaarjärelevalve meditsiinalitused arutavad käesoleva koodeksi §-s 42 (sealhulgas ka atmosfääriõhu kaitse sanitaar-hügieeni eeskirjade ning normide rikkumise asjad) ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes loetletud organite nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus ametiisikutele sanitaar-hügieeni ja sanitaar-epideemiatorje eeskirjade rikkumise eest NSV Liidu Kaitseministeeriumi sõjaväelinnakute

ja õppekeskuste territooriumil paiknevatel objektidel ning NSV Liidu Siseministeeriumile ja NSV Liidu Riikliku Julgeoleku Komiteele alluvatel objektidel — vastavalt NSV Liidu Kaitseministeeriumi peaepidemioloogil ja tema asetäitjal — määrata rahatrahv kuni kolmkümmend rubla; NSV Liidu Kaitseministeeriumi Sanitaar- ja Epidemioloogia Kesklaboratooriumi ülemal, samuti NSV Liidu relvajõudude väeliigi, sõjaväeringkonna, õhukaitseringkonna, väegrupi ja laevastiku peaepidemioloogil — määrata rahatrahv kuni kaksikümmend rubla; NSV Liidu Siseministeeriumi Sanitaar- ja Epidemioloogia Keskjaama ülemal ja tema asetäitjal, samuti NSV Liidu Siseministeeriumi sisevägede sanitaar- ja epidemioloogiasalga ülemal — määrata rahatrahv kuni kolmkümmend rubla; Eesti NSV Siseministeeriumi sanitaar- ja epidemioloogiajaama ülemal, samuti parandusliku töö asutuse sanitaar- ja epidemioloogiajaama ülemal — määrata rahatrahv kuni kaksikümmend rubla; NSV Liidu Riikliku Julgeoleku Komitee sanitaar- ja epidemioloogiajaama ülemal ja tema asetäitjal, samuti NSV Liidu Riikliku Julgeoleku Komitee vägede peaepidemioloogil — määrata rahatrahv kuni kolmkümmend rubla; NSV Liidu Riikliku Julgeoleku Komitee vägede sanitaar- ja epidemioloogiasalga ülemal — määrata rahatrahv kuni kaksikümmend rubla.

§ 241. Riikliku veterinaarjärelevalve organid

(1) Riikliku veterinaarjärelevalve organid arutavad käesoleva koodeksi §-s 111 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Riikliku veterinaarjärelevalve organi nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) NSV Liidu riiklikul peaveterinaarinspektoril ja tema asetäitjatel — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla;

2) Eesti NSV riiklikul peaveterinaarinspektoril ja tema asetäitjatel — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla;

3) Tallinna riiklikul peaveterinaarinspektoril ning raudteede ja basseinide riiklikel peaveterinaarinspektoritel — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kaksikümmend rubla;

4) linna või rajooni riiklikul veterinaarinspektoril, piiri veterinaarkontrollpunkti ülemal, veterinaarjärelevalve ülemal desinfitseerimis- ja pesemisjaamades ning -punktides, jaoskonna veterinaaravila juhatajal, veterinaarjaoskonna juhatajal, transpordi veterinaar- ja sanitaarjaoskonna ülemal ning turu, veterinaar-sanitaarekspertiisi laboratooriumi juhatajal — määrata kodanikele rahatrahv kuni viis rubla ja ametiisikutele kuni kümme rubla.

(3) Riikliku veterinaarjärelevalveorganite ametiisikud võivad rahatrahvi sisse nõuda kohapeal:

1) turul — loomade (sealhulgas lindude ja kala), loomsete saaduste ja toorme ning muude toiduainete müügi veterinaar-sanitaareeskirjade rikkumise eest;

2) raudtee-, vee- ja õhustranspordis, maanteedel ja pinnaseteedel ning loomade ajamise trassidel — loomade (sealhulgas lindude, kala ja mesi-

laste), loomsete saaduste ja toorme veo veterinaar-sanitaareeskirjade rikkumise, samuti kariloomade ajamise eeskirjade rikkumise eest;

3) riigipiiril — veterinaar-sanitaareeskirjade rikkumise eest, mis on kehtestatud NSV Liidu territooriumi kaitseks loomade (sealhulgas lindude, kala ja mesilaste) nakkushaiguste välisriikidest sissetoomise vastu.

§ 242. Veeressursside kaitse organid

(1) NSV Liidu Maaparanduse ja Veemajanduse Ministeeriumi süsteemi veekasutuse reguleerimise ja veekaitse organid arutavad käesoleva koodeksi §-des 49, 62 ning §-des 61, 63, 64 (välja arvatud põhjavee saastamise või risustamise juhtumid ja valgalade veekaitseriiki rikkumised, mis põhjustasid selle vee saastumise) ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju. NSV Liidu Geoloogiaministeeriumi süsteemi organid arutavad käesoleva koodeksi §-des 61, 63 ja 64 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju põhjavee saastamise või risustamise korral või valgalade veekaitseriiki rikkumise korral, mis põhjustas vee saastumise seal.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes loetletud organite nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) NSV Liidu vee kasutamise reguleerimise ja veekaitse riiklikul peainspektoril ja tema asetäitjatel, Eesti NSV vee kasutamise reguleerimise ja veekaitse riiklikul peainspektoril ja tema asetäitjatel, vee kasutamise reguleerimise ja veekaitse riiklikul basseini või territooriumi peainspektoril ja tema asetäitjatel; NSV Liidu geoloogiaministri asetäitjal, kelle pädevuses on põhjavee kaitse kontroll, NSV Liidu Geoloogiaministeeriumi Hüdrogeoloogiliste Tööde Valitsuse juhatajal ja Eesti NSV Geoloogia Valitsuse juhataja asetäitjal, kelle pädevuses on põhjavee kaitse kontroll, — määrata kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla;

2) vee kasutamise reguleerimise ja veekaitse riiklikul vaneminspektoril, NSV Liidu Geoloogiaministeeriumi süsteemi territoriaalse geoloogia tootmiskoondise või valitsuse või trusti juhatajal — määrata kodanikele rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla;

3) vee kasutamise reguleerimise ja veekaitse riiklikul inspektoril — määrata kodanikele rahatrahv kuni kümme rubla ja ametiisikutele kuni kolmkümmend rubla.

§ 243. Kalakaitse organid

(1) Kalakaitse organid arutavad käesoleva koodeksi §-s 92 (kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumisasjade osas) ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Kalakaitse organi nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) NSV Liidu Kalamajanduse Ministeeriumi Kalavarude Kaitse ja Taastamise ning Kalapüügi Reguleerimise Peavalitsuse («Glavrõbvodi») juhatajal ja tema asetäitjatel ning Ida-Balti Basseini Kalavarude Kaitse ja Taastamise ning Kalapüügi Reguleerimise Valitsuse («Vostbaltrõbvodi»)

juhatajal ja tema asetäitjal «Vostbaltrõbvodi» kontrollialustel veekogudel toime pandud rikkumiste asjades — määrata kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla;

2) Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi Looduskaitse Valitsuse juhatajal ja tema asetäitjatel Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi kontrollialustel veekogudel toime pandud rikkumiste asjades — määrata kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla;

3) «Vostbaltrõbvodi» kalakaitse vanem- ja rajooniinspektoril «Vostbaltrõbvodi» kontrollialustel veekogudel toime pandud rikkumiste asjades — määrata kodanikele rahatrahv kuni kaksikümmend viis rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla;

4) metsamajandi looduskaitse rajooniinspektoril Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi kontrollialustel veekogudel toime pandud rikkumiste asjades — määrata kodanikele rahatrahv kuni kaksikümmend viis rubla ja ametiisikutele kuni viiskümmend rubla.

§ 244. Metsamajandusorganid

(1) Metsamajandusorganid arutavad käesoleva koodeksi §-s 80 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Metsamajandusorgani nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus:

1) NSV Liidu Riikliku Metsamajanduse Komitee esimehel ning Eesti NSV metsamajanduse ja looduskaitse ministril — määrata kodanikele rahatrahv kuni viiskümmend rubla ja ametiisikutele kuni sada rubla;

2) metsamajandite ja teiste riiklike metsamajandusettevõtete ja -organisatsioonide juhtidel ja peametsaülematel — määrata kodanikele rahatrahv kuni nelikümmend rubla ja ametiisikutele kuni üheksakümmend rubla;

3) metsamajandite ja teiste riiklike metsamajandusettevõtete ja -organisatsioonide metsavalve ja -kaitse vaneminseneril ja inseneril ning metsaülemal — määrata kodanikele rahatrahv kuni kolmkümmend rubla ja ametiisikutele kuni kaheksakümmend rubla; rahatrahvi kuni kümme rubla võivad käesolevas punktis loetletud isikud kodanikelt sisse nõuda kohapeal.

§ 245. Jahieeskirjade järgimise riikliku järelevalve organid

(1) Jahieeskirjade järgimise riikliku järelevalve organid arutavad käesoleva koodeksi §-s 92 (jahieeskirjade rikkumisasjade osas) ning §-s 93 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Jahieeskirjade järgimise riikliku järelevalve organi nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi Looduskaitse Valitsuse juhatajal, tema asetäitjatel ja metsamajandi looduskaitse rajooniinspektoril.

§ 246. NSV Liidu Sideministeeriumi süsteemi riikliku elekterside inspeksiooni organid

(1) NSV Liidu Sideministeeriumi süsteemi riikliku elekterside inspeksiooni organid arutavad käesoleva koodeksi §-s 153 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud organite nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus NSV Liidu Sideministeeriumi Riikliku Elekterside Inspeksiooni ülemal ja Eesti NSV Sideministeeriumi Riikliku Elekterside Inspeksiooni ülemal.

§ 247. Põllumajanduse riikliku tehnilise järelevalve organid

(1) Põllumajanduse riikliku tehnilise järelevalve organid arutavad käesoleva koodeksi §-s 109 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju.

(2) Põllumajanduse riikliku tehnilise järelevalve organite nimel on õigus arutada administratiivõiguserikkumise asja ja määrata administratiivkaristus Eesti NSV Riikliku Agrotööstuskomitee süsteemi põllumajanduse riikliku tehnilise järelevalve rajooniorgani järelevalveinseneril.

IV JAGU

MENETLUS ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISTE ASJADES

17. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 248. Administratiivõiguserikkumiste asjade menetluse ülesanded

Administratiivõiguserikkumiste asjade menetluse ülesanded on iga asja tehilolude õigeaegne, igakülgne, täielik ja objektiivne väljaselgitamine, selle lahendamine täpses vastavuses seadusandlusega, tehtud määruse täitmise tagamine, samuti administratiivõiguserikkumiste põhjuste ja soodustingimuste väljaselgitamine, õiguserikkumiste ärahoidmine, kodanike kasvatamine seaduste järgimise vaimus ja sotsialistliku seaduslikkuse tugevdamine.

§ 249. Administratiivõiguserikkumiste asjade menetluse kord

(1) Administratiivõiguserikkumiste asjade menetluse kord administratiivõiguserikkumisi arutama volitatud organeis või ametiisikute poolt kehtestatakse «Administratiivõiguserikkumisi käsitleva NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandluse alustega», NSV Liidu seadusandlike aktidega, NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustega, käesoleva koodeksiga, Eesti NSV muude seadusandlike aktidega ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrustega.

(2) Administratiivõiguserikkumiste asjade menetluse kord rahvakohututes kehtestatakse NSV Liidu seadusandlike aktidega, käesoleva koodeksiga ja Eesti NSV muude seadusandlike aktidega.

§ 250. Administratiivõiguserikkumise asja menetlust kõrvaldavad asjaolud

Administratiivõiguserikkumise asja menetlust ei või algatada ja algatatud menetlus tuleb lõpetada järgmistel asjaoludel:

- 1) kui puudub administratiivõiguserikkumise sündmus või koosseis;
- 2) kui isik ei ole mõne administratiivõiguserikkumise tunnustega tegevuse või tegevusetuse toimepanemise momendiks saanud kuuteistkümnendaastaseks;
- 3) kui mõne õiguserikkumise tunnustega tegevuse või tegevusetuse on toime pannud süüdimatu isik;
- 4) kui isik on tegutsenud hädaseisundis või hädakaitseseisundis;
- 5) kui on antud amnestiaakt, mis kõrvaldab administratiivkaristuse kohaldamise;
- 6) kui on tühistatud akt, millega kehtestati administratiivvastutus;
- 7) kui administratiivõiguserikkumise asja arutamise momendiks on möödunud käesoleva koodeksi §-s 37 ettenähtud tähtajad;
- 8) kui administratiivvastutusele võetava isiku suhtes on sama fakti kohta tehtud pädeva organi või ametiisiku määramine administratiivkaristuse kohaldamiseks või seltsimeheliku kohtu tühistamata otsus, kui selles asjas administratiivkaristuse määramise õigusega organ või ametiisik oli andnud materjali üle seltsimehelikule kohtule, või administratiivõiguserikkumise asja lõpetamise tühistamata määramine, samuti kui antud fakti kohta on algatatud kriminaalasi;
- 9) selle isiku surma korral, kelle suhtes oli algatatud asja menetlus.

§ 251. Administratiivõiguserikkumise asja arutamine kodanike võrdõiguslikkuse alusel

Administratiivõiguserikkumise asja arutatakse põhimõttel, et kõik kodanikud on seaduse ja asja arutava organi ees võrdsed, olenemata päritolust, sotsiaalsest ja varalisest seisundist, rassilisest ja rahvuslikust kuuluvusest, soost, haridusest, keelest, suhtumisest religioonis, tegevusalast ja -laadist, elukohast ja muudest asjaoludest.

§ 252. Administratiivõiguserikkumise asja avalik arutamine

- (1) Administratiivõiguserikkumise asja arutatakse avalikult.
- (2) Administratiivõiguserikkumiste asjade menetluse kasvatusliku ja ennetava mõju suurendamiseks võidakse selliseid asju arutada vahetult rikkuja töökollektiivis, õppimis- või elukohas.

§ 253. Prokurörijärelevalve seaduste järgimise üle administratiivõiguserikkumiste asjade menetluses

Vastavalt NSV Liidu seadusele «NSV Liidu prokuratuurist» on administratiivõiguserikkumiste asjade menetluses seaduste täitmise üle järelevalvet teostaval prokuröril õigus algatada menetlus administratiivõiguse-

rikkumises, tutvuda asja materjaliga, kontrollida organite ja ametiisikute tegevuse seaduslikkust asja menetluses, võtta osa asja arutamisest, esitada taotlusi ja anda arvamusi asja arutamisel tekkinud küsimustes, kontrollida vastavate organite või ametiisikute poolt administratiivõiguserikkumiste eest mõjutusvahendite kohaldamise õigsust, protestida administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määrus ja kaebuse põhjal tehtud otsus ning peatada määruse täitmine, samuti teha muid seadusega ettenähtud toiminguid.

§ 254. Tõendid

(1) Tõenditeks administratiivõiguserikkumise asjas on igasugused faktilised andmed, mille alusel organid või ametiisikud teevad seadusega määratud korras kindlaks administratiivõiguserikkumise olemasolu või puudumise, antud isiku süü selle toimepanemises ja muud tehilolud, millel on tähtsus asja õigeks lahendamiseks.

(2) Need andmed tuvastatakse järgmiste vahenditega: administratiivõiguserikkumise protokoll, administratiivvastutusele võetava isiku seletused, kannatanu ja tunnistajate ütlused, eksperdi arvamus, asitõendid, asjade ja dokumentide äravõtmise protokoll, samuti muud dokumendid.

§ 255. Tõendite hindamine

Organ või ametiisik hindab tõendeid oma siseveendumuse kohaselt, mis põhineb kõigi tehilolude igakülgsel, täielikul ja objektiivsel uurimisel nende kogumis, juhindudes seadusest ja sotsialistlikust õigusteadvusest.

§ 256. Materjali üleandmine prokurörile, eeluurimis- või juurdlusorganile

Kui organ või ametiisik tuleb asja arutamisel järeldusele, et rikkumises on kuriteo tunnused, annab ta materjali üle prokurörile, eeluurimis- või juurdlusorganile.

18. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISE PROTOKOLL

§ 257. Administratiivõiguserikkumise protokoll

Administratiivõiguserikkumise toimepanemise kohta koostab protokoll selleks volitatud ametiisik või ühiskondliku organisatsiooni või ühiskondliku omaalgatuse organi esindaja. Protokoll ei koostata käesoleva koodeksi §-s 261 ettenähtud juhtudel.

§ 258. Isikud, kellel on õigus koostada administratiivõiguserikkumise protokoll

Juhul kui NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega ei määrata teisiti, kehtestatakse riigiorganite ametiisikute ja spetsiaalselt volitatud isikute, samuti ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondliku omaalgatuse orga-

nite esindajate loetelu, kellele on antud õigus koostada administratiiv-õiguserikkumise protokoll, aktiga, millega nähakse ette administratiivvastutus vastavate eeskirjade rikkumise eest, või ministeeriumi, riikliku komitee või muu keskasutuse poolt, kes kontrollib administratiivõiguserikkumise vastavat objekti või teostab järelevalvet selle üle.

§ 259. Administratiivõiguserikkumise protokollis sisu

(1) Administratiivõiguserikkumise protokollis tuuakse ära selle koostamise aeg ja koht, protokollis koostanud isiku ametikoht, perekonna-, ees- ja isanimi; rikkuja isiklikud andmed; administratiivõiguserikkumise toimepanemise koht, aeg ja olemus; normatiivakt, mis näeb ette vastutuse selle õiguserikkumise eest; tunnistajate ja kannatanute (kui need on olemas) perekonnanime ja aadressid; õiguserikkuja seletus ja muud andmed, mis on asja lahendamiseks vajalikud.

(2) Protokollile kirjutavad alla selle koostanud isik ja administratiivõiguserikkumise toime pannud isik; kui on tunnistajaid ja kannatanuid, siis võivad protokollile alla kirjutada ka need isikud.

(3) Kui õiguserikkumise toime pannud isik keeldub protokollile alla kirjutamast, tehakse sellesse vastav kanne. Õiguserikkumise toime pannud isikul on õigus esitada protokollile lisatavaid seletusi ja protokollis sisu kohta käivaid märkusi, samuti selgitada sellele allakirjutamisest keeldumise motiivi.

4) Protokollis koostamisel selgitatakse rikkujale tema õigusi ja kohustusi, mis on ette nähtud käesoleva koodeksi §-s 271 ja selle kohta tehakse protokollis märkus.

§ 260. Protokollis saatmine

Protokoll saadetakse organile või ametiisikule, kes on volitatud arutama administratiivõiguserikkumise asja.

§ 261. Juhtumid, mil ei koostata administratiivõiguserikkumise protokollis

(1) Käesoleva koodeksi §-s 43, §-s 80 (kui rahatrahvi suurus ei ületa kümnet rubla rahatrahvi määramise juhtudel §-s 244 lg. 2 p. 3 nimetatud ametiisikute poolt), §-s 111 (§-s 241 lg. 3 loetletud õiguserikkumiste toimepanemise korral), §-des 114—118, 120—124, §-des 126 lg. 1, 127 lg. 1 ja 2, 128 lg. 1 (kui õiguserikkumisi panevad toime NSV Liidu relvajõudude mootorsõidukite juhid — sõjaväelased ja kogunemistele kutsutud sõjaväekohustuslased), §-des 130 lg. 3, 134 lg. 1 ja 3 ning 140—142 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste toimepanemise korral, samuti muudel juhtudel, kui vastavalt seadusandlusele rahatrahvi määratakse ja nõutakse sisse ning hoiatus fikseeritakse administratiivõiguserikkumise toimepanemise kohas, protokollis ei koostata.

(2) Kui rikkuja vaidlustab temale käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud õiguserikkumise toimepanemise eest määratava karistuse, siis koostatakse protokoll vastavalt käesoleva koodeksi §-le 257.

§ 262. Õiguserikkuja toimetamine protokollil koostamise kohta

(1) Kui administratiivõiguserikkumise protokollil ei ole võimalik kohapeal koostada ja protokollil koostamine on kohustuslik, võivad miilitsatöötajad või rahvamalevlastel toimetada rikkuja administratiivõiguserikkumise protokollil koostamiseks miilitsasse või vabatahtliku rahvamaleva staapi.

(2) Transpordivahendite kasutamise, liikluskorra kaitse ja ohutu liikluse eeskirjade, transpordil veoste säilimise tagamise eeskirjade, tuleohutuseeskirjade, transpordil sanitaar-hügieenieeskirjade ja sanitaar-epideemiatorje eeskirjade rikkumise puhul võib selleks volitatud isik toimetada rikkuja miilitsasse, kui viimasel pole isikut tõendavat dokumenti ning puuduvad tunnistajad, kes võivad anda tema kohta vajalikke andmeid.

(3) Metsarikkumise või jahieeskirjade rikkumise, kalapüügi- ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumise ning loomariigi kaitse ja kasutamise seadusandluse muude rikkumiste puhul võivad riikliku ja ametkondliku metsakaitse töötajad, kolhoosimetsades kolhooside või kolhoosidevaheliste metsamajandite (metskondade) metsakaitsetöötajad, selleks volitatud jahieeskirjade järgimise riikliku järelevalve organite ja kalakaitseorganite ametiisikud, teiste loomariigi kaitset ja kasutamist kontrollivate riiklike ja ametkondlike organite ametiisikud, looduskaitselaevade ja muude eriti kaitse

arutamise tagamiseks ning administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse täitmise tagamiseks on NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega otseselt ettenähtud juhtudel lubatud isiku administratiivkinnipidamine, isiku läbivaatus, asjade läbivaatus ning asjade ja dokumentide äravõtmine.

(2) Käesoleva paragrahvi ettenähtud eesmärgil administratiivkinnipidamise, isiku läbivaatuse, asjade läbivaatuse ning asjade ja dokumentide äravõtmise kord kehtestatakse NSV Liidu seadusandlusega, käesoleva koodeksiga ja Eesti NSV muu seadusandlusega.

§ 264. Administratiivkinnipidamine

(1) Administratiivkinnipidamise kohta koostatakse protokoll, milles näidatakse selle koostamise aeg ja koht, protokollis koostanud isiku ametikoht, perekonna-, ees- ja isanimi; kinnipeetu isiklikud andmed ning kinnipidamise aeg ja motiivid. Protokollile kirjutavad alla selle koostanud ametiisik ja kinnipeetu. Kui kinnipeetu keeldub protokollile alla kirjutamast, tehakse sellesse vastav kanne.

(2) Isiku administratiivkinnipidamise kohta siseasjade organi poolt koostatakse protokoll või tehakse sellekohane kanne kinnipeetute žurnaalil.

(3) Administratiivõiguserikkumise eest kinnipeetud isiku palvel tehakse tema asukoht teatavaks tema sugulastele või töö- või õppimiskoha administratsioonile. Alaealise kinnipidamise kohta on tema vanematele või neid asendavatele isikutele teatamine kohustuslik.

§ 265. Organid ja ametiisikud, kes on pädevad kohaldama administratiivkinnipidamist

Administratiivõiguserikkumise toime pannud isiku administratiivkinnipidamist võivad kohaldada ainult organid ja ametiisikud, kes on selleks volitatud NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega, ja nimelt:

1) siseasjade organid (miilits) — pisihuligaansuse, miilitsatöötaja või rahvamalevlase seadusliku korralduse või nõudmise kuritahtliku eiramise ning ebaseaduslike operatsioonide korral välisvaluuta ja maksedokumentidega, välisriikide kodanike tülitamise korral nendelt asjade omandamise eesmärgil, pisispekulatsiooni ning joomarlusega seotud õiguserikkumiste toimepanemise ja liikluseeskirjade rikkumise korral, jahi-, kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade ning loomariigi kaitse ja kasutamise seadusandluse muu rikkumise korral, samuti NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega otseselt ettenähtud muudel juhtudel;

2) piirivalveväed — piirirežiimi rikkumise või NSV Liidu riigipiiri läbilaskepunktide režiimi rikkumise korral;

3) sõjaväestatud valve vanemametiisikud valvatava objekti paiknemiskohas — õiguserikkumise toimepanemise korral, mis on seotud ründega valvatavale objektile või riigi või ühiskonna muu vara vastu;

4) sõjaväe autoinspeksiooni ametiisikud — NSV Liidu relvajõudude mootorsõidukite juhtide või neid sõidukeid juhtivate teiste isikute poolt liikluseeskirjade rikkumise korral.

§ 266. Administratiivkinnipidamise tähtaeg

(1) Administratiivõiguserikkumise toime pannud isiku administratiivkinnipidamine ei või ületada kolme tundi, välja arvatud juhul, kui seoses erilise vajadusega on NSV Liidu seadusandlike aktidega kehtestatud administratiivkinnipidamise muud tähtajad.

(2) Piirirežiimi või NSV Liidu riigipiiri läbilaskepunktide režiimi rikkunud isikud võidakse kinni pidada kuni kolm tundi protokoll koostamiseks, vajalikel juhtudel aga isiku kindlakstegemiseks ja õiguserikkumise tehilolude tuvastamiseks — kuni kolm ööpäeva, teatades sellest kirjalikult prokurörile kahekümne nelja tunni jooksul kinnipidamise momendist arvates, või prokuröri sanktsiooniga kuni kümme ööpäeva, kui õiguserikkujal pole isikut tõendavat dokumenti.

(3) Pisihuligaansuse toime pannud isikuid võidakse kinni pidada kuni asja kehtestatud tähtajal arutamiseni rahvakohtuniku või siseasjade organi ülema või tema asetäitja poolt.

(4) Administratiivkinnipidamise tähtaega arvutatakse protokoll koostamiseks õiguserikkuja kohaletoimetamise momendist, jooanud isiku suhtes aga tema kainestumise ajast.

§ 267. Isiku läbivaatus ja asjade läbivaatus

(1) Isiku läbivaatust võivad teha siseasjade organi, sõjaväestatud valve, tsiviillennunduse, tolliasutuse ja piirivalveväe selleks volitatud ametiisikud, NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega otseselt ettenähtud juhtudel aga ka teiste selleks volitatud organite ametiisikud.

(2) Isiku läbivaatust võib teha selleks volitatud läbivaadatavaga samast soost isik kahe samast soost manuka juuresolekul.

(3) Asjade läbivaatust võivad teha siseasjade organi, sõjaväestatud valve, tsiviillennunduse, tolliasutuse, piirivalveväe, metsakaitseorgani, jahieeskirjade järgimise riikliku järelevalve organi ning kalakaitseorgani selleks volitatud ametiisikud, NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega otseselt ettenähtud juhtudel aga ka teiste selleks volitatud organite ametiisikud.

(4) Asjade, jahipidamis- ja kalapüügivahendite ning saaduste ja muude esemete läbivaatus tehakse üldjuhul isiku juuresolekul, kelle omanduses või valduses need on. Edasilükkamatutel juhtudel võidakse nimetatud asjad ja esemed läbi vaadata kahe manuka osavõtul ilma omaniku või valdaja juuresolekuta.

(5) Isiku läbivaatuse ja asjade läbivaatuse kohta koostatakse protokoll või tehakse vastav kanne administratiivõiguserikkumise või administratiivkinnipidamise protokollis.

(6) Isiku läbivaatus ja asjade läbivaatus tolliasutustes toimub «NSV Liidu tollikoodeksiga» kehtestatud korras.

§ 268. Asjade ja dokumentide äravõtmine

(1) Kinnipidamisel, isiku läbivaatusel või asjade läbivaatusel avastatud asju ja dokumente, mis on õiguserikkumise riistaks või vahetuks objektiks, võtavad ära käesoleva koodeksi §-des 265 ja 267 ettenähtud organite ametiisikud. Äravõetud asju ja dokumente hoitakse kuni administratiivõiguserikkumise asja arutamiseni kohtades, mille määravad organid

või ametiisikud, kellel on asjade ja dokumentide äravõtmise õigus. Pärast asja arutamist, sõltuvalt selle tulemustest asjad ja dokumendid kas konfiskeeritakse kehtestatud korras, tagastatakse valdajale või hävitatakse, asjade tasulise äravõtmise korral aga realiseeritakse.

(2) Salakauba esemete kinnipidamise korral võidakse rahatrahvi sisenõudmise tagamiseks ära võtta asjad või väärtused salakaubaveo toime pannud isikult, kui tal ei ole NSV Liidu alalist elukohta.

(3) Asjade ja dokumentide äravõtmise korral koostatakse selle kohta protokoll või tehakse vastav kanne administratiivõiguserikkumise, asjade läbivaatuse, isiku läbivaatuse või administratiivkinnipidamise protokollis.

(4) Rikkumise toimepanemise korral, mille eest vastavalt käesolevale koodeksile võidakse administratiivkaristusena ära võtta mootorsõiduki juhtimise õigus, võetakse juhilt enne asja arutamist ära juhitunnistus, mille kohta tehakse kanne administratiivõiguserikkumise protokollis ning juhitunnistuse talongil, mis tagastatakse juhile. Nimetatud tunnistuse äravõtmine toimub korras, mille on kehtestatud NSV Liidu Siseministeerium.

(5) Käesoleva koodeksi §-des 173, 187, 188 lg. 1 ja 2, 189 ning 190 ettenähtud õiguserikkumiste korral on miilitsatöötajal õigus võtta enne asja arutamist ära tulirelv ja laskemoon, mille kohta tehakse kanne protokollis, märkides äravõetud relva margi või mudeli, kaliibri, seeria ja numbrilise ning laskemoona koguse ja liigi. Isiku suhtes, kes on õiguserikkumise toime pannud teenistuskohustuste täitmisel, kohaldatakse asjade äravõtmist, isiku läbivaatust ja asjade läbivaatust ainult edasilükkamatutel asjaoludel.

(6) Käesoleva koodeksi §-s 181 ettenähtud rikkumiste toimepanemise korral võivad miilitsatöötajad ära võtta NSV Liidu ordeni, medali, NSV Liidu aunimetuse juurde kuuluva rinnamärgi või Eesti NSV või muu liiduvabariigi ülemnõukogu presiidiumi aukirja või Eesti NSV või muu liiduvabariigi aunimetuse juurde kuuluva rinnamärgi. Pärast asja läbivaatamist tuleb õiguserikkujalt äravõetud NSV Liidu orden, medal, NSV Liidu aunimetuse juurde kuuluv rinnamärk või Eesti NSV või muu liiduvabariigi ülemnõukogu presiidiumi aukirja või Eesti NSV või muu liiduvabariigi aunimetuse juurde kuuluv rinnamärk tagastada selle seaduslikule valdajale, aga kui valdaja on teadmata, saadetakse see vastavalt kas NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumile või Eesti NSV või muu liiduvabariigi ülemnõukogu presiidiumile.

§ 269. Mootorsõiduki või väikelaeva juhtimiselt kõrvaldamine ja läbivaatus jooabeseisundi tuvastamiseks

(1) Mootorsõiduki või väikelaeva juht või seda juhtinud muu isik, kelle suhtes on küllaldast alust oletada, et ta on jooabeseisundis, kuulub mootorsõiduki või väikelaeva juhtimiselt kõrvaldamisele ja kehtestatud korras läbivaatusele tema jooabeseisundi tuvastamiseks.

(2) Mootorsõidukeid juhtinud isikute jooabeseisundi tuvastamiseks läbivaatusele suunamine ja nende läbivaatus toimub korras, mille kehtestavad NSV Liidu Siseministeerium, NSV Liidu Tervishoiuministeerium ja NSV Liidu Justiitsministeerium.

(3) Väikelaevu juhtinud isikute jooabeseisundi tuvastamiseks läbivaatusele suunamine ja nende läbivaatus toimub korras, mille kehtestab Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

§ 270. Edasikaebamine administratiivkinnipidamise, läbivaatuse ning asjade ja dokumentide äravõtmise peale

Administratiivkinnipidamise, isiku läbivaatuse, asjade läbivaatuse ning asjade ja dokumentide äravõtmise peale võib huvitatud isik edasi kaevata kõrgemalseisvale organile või ametiisikule või prokuröridele.

20. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISE ASJA MENETLUSES OSALEVAD ISIKUD

§ 271. Administratiivvastutusele võetava isiku õigused ja kohustused

(1) Administratiivvastutusele võetaval isikul on õigus tutvuda asja materjaliga, anda selgitusi, esitada tõendeid ja avaldada taotlusi; asja arutamisel kasutada advokaadi õigusabi; esineda emakeeles ja kasutada tõlgi teeneid, kui ta ei valda keelt, milles menetlus toimub, ja edasi kaevata asjas tehtud määruse peale. Administratiivõiguserikkumise asja arutatakse administratiivvastutusele võetava isiku juuresolekul. Selle isiku juuresolekuta võidakse asja arutada ainult juhtudel, kui on andmeid, et teda on õigeaegselt informeeritud asja arutamise kohast ja ajast ning kui temalt ei ole tulnud taotlust asja arutamise edasilükkamiseks.

(2) Käesoleva koodeksi §-des 52, 152, 165, 171 lg. 1, 175 lg. 1, 2 ja 3, 179 ja 182 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asjade arutamisel on administratiivvastutusele võetava isiku juuresolek kohustuslik. Kui ta hoiab kõrvale kohaleilmumisest siseasjade organi või rahvakohtuniku kutse peale, võib siseasjade organ (miilits) selle isiku suhtes kohaldada sundtoomist.

(3) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega võidakse ette näha ka muud juhtumid, kus administratiivvastutusele võetava isiku ilmumine asja lahendavasse organisse või asja lahendava ametiisiku juurde on kohustuslik.

§ 272. Kannatanu

(1) Kannatanu on isik, kellele administratiivõiguserikkumisega on tekitatud moraalset, füüsilist või varalist kahju.

(2) Kannatanul on õigus tutvuda asja kogu materjaliga, avaldada taotlusi ning esitada kaebus administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale.

(3) Kannatanut võib tunnistajana üle kuulata vastavalt käesoleva koodeksi §-le 275.

§ 273. Seaduslikud esindajad

Administratiivvastutusele võetavat isikut ja kannatanut, kes on alaealine või oma füüsiliste või psüühiliste puuete tõttu ei suuda ise teostada oma õigusi administratiivõiguserikkumise asjas, on õigus esindada tema seaduslikul esindajal (vanemad, lapsendajad, eestkostjad, hooldajad).

§ 274. Advokaat

(1) Administratiivõiguserikkumise asja arutamisesest osa võtval advokaadil on õigus tutvuda asja kogu materjaliga, avaldada taotlusi ning teda kutsunud isiku volitusel esitada tema nimel kaebus asjas tehtud määruse peale.

(2) Advokaadi volitused tõestatakse õigusnõuandla orderiga.

§ 275. Tunnistaja

(1) Tunnistajana administratiivõiguserikkumise asjas võidakse välja kutsuda iga isik, kes võib teada mingeid tehilolusid, mis kuuluvad tuvastamisele selles asjas.

(2) Organi või ametiisiku kutse peale, kelle menetluses on asi, on tunnistaja kohustatud kindlaksmääratud ajal kohale ilmuma ja andma tõepäraseid ütlusi, avaldades kõik, mida ta asja kohta teab, ning vastama esitatud küsimustele.

§ 276. Ekspert

(1) Organ või ametiisik, kelle menetluses on administratiivõiguserikkumise asi, määrab eksperdi, kui tekib vajadus eriteadmiste järele.

(2) Ekspert on kohustatud kutse peale kohale ilmuma ja andma objektiivse arvamuse temale esitatud küsimustes.

(3) Eksperdil on õigus:

1) tutvuda asja ekspertiisi esemesse puutuva materjaliga;

2) avaldada taotlusi temale täiendava materjali esitamiseks, mis on arvamuse andmiseks vajalik;

3) organi või ametiisiku loal, kelle menetluses on administratiivõiguserikkumise asi, esitada vastutusele võetavale isikule, kannatanule ja tunnistajatele ekspertiisi esemetesse puutuvaid küsimusi;

4) viibida asja arutamise juures.

§ 277. Tõlk

(1) Tõlgi määrab organ või ametiisik, kelle menetluses on administratiivõiguserikkumise asi.

(2) Tõlk on kohustatud organi või ametiisiku kutse peale kohale ilmuma ning tegema temale usaldatud tõlke täielikult ja täpselt.

§ 278. Kannatanutele, tunnistajatele, ekspertidele ja tõlkidele väljamaksmisele kuuluvad summad

(1) Kannatanutele, tunnistajatele, ekspertidele ja tõlkidele hüvitatakse kehtestatud korras nende kantud kulutused seoses ilmumisega organisse või ametiisiku juurde, kelle menetluses on administratiivõiguserikkumise asi.

(2) Kannatanute, tunnistajate, ekspertide ja tõlkidena välja kutsutud isikutele säilitatakse kehtestatud korras nende palk töökohas kogu puudunud aja eest seoses nende väljakutsumisega organisse või ametiisiku juurde, kelle menetluses on administratiivõiguserikkumise asi.

21. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISE ASJA ARUTAMINE

§ 279. Administratiivõiguserikkumise asja arutamiseks ettevalmistamine

Administratiivõiguserikkumise asja arutamiseks ettevalmistamisel lahendab organ või ametiisik järgmised küsimused:

- 1) kas selle asja arutamine kuulub tema pädevusse;
- 2) kas protokoll ja muu materjal administratiivõiguserikkumise asja kohta on koostatud õigesti;
- 3) kas asjas osalevatele isikutele on teatatud selle arutamise aeg ja koht;
- 4) kas on välja nõutud vajalik täiendav materjal;
- 5) administratiivvastutusele võetava isiku, kannatanu, seaduslike esindajate ja advokaadi taotlused.

§ 280. Administratiivõiguserikkumise asja arutamise koht

(1) Administratiivõiguserikkumise asja arutatakse selle toimepanemise koha järgi.

(2) Käesoleva koodeksi §-des 125—133, 135 ja 136 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju võidakse arutada ka mootorsõiduki või väikelaeva arvelevõtmise koha järgi.

(3) Käesoleva koodeksi §-des 174 ja 175 lg. 1, 2 ja 3 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju arutatakse kas nende toimepanemise koha või rikkuja elukoha järgi.

(4) Administratiivkomisjonid, alaealiste asjade komisjonid ja joomar-lusega võitlemise komisjonid arutavad administratiivõiguserikkumiste asju rikkuja elukoha järgi või, seadusandluses ettenähtud juhtudel, õiguserikkumise toimepanemise koha järgi.

(5) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega võidakse ette näha ka administratiivõiguserikkumise asja arutamise muu koht.

§ 281. Administratiivõiguserikkumiste asjade arutamise tähtajad

(1) Administratiivõiguserikkumise asja arutatakse viieteistkümne päeva jooksul arvates päevast, mil asja arutama pädev organ või ametiisik sai administratiivõiguserikkumise protokoll ja asja muu materjali.

(2) Käesoleva koodeksi §-des 167, 171 lg. 1, 175 lg. 1, 2 ja 3 ning 179 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju arutatakse ühe ööpäeva jooksul, §-des 152 ja 165 ettenähtud asju — kolme ööpäeva jooksul ning §-s 52 ettenähtud asju — viie päeva jooksul.

(3) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega võidakse ette näha ka administratiivõiguserikkumiste asjade arutamise muud tähtajad.

§ 282. Administratiivõiguserikkumise asja arutamise kord

(1) Asja arutamine algab seda arutava kollegiaalorgani koosseisu teatavaks tegemise või ametiisiku esitlemisega.

(2) Asja arutava kollegiaalorgani istungi eesistuja või asja arutav ametiisik teatab, milline asi tuleb arutusele, keda võetakse administratiivvastutusele, ning selgitab asja arutamisest osa võtvatele isikutele nende õigused ja kohustused. Pärast seda avaldatakse administratiivõiguserikkumise protokoll. Istungil kuulatakse ära asja arutamises osalevad isikud, uuritakse tõendeid ja lahendatakse taotlused. Kui asja arutamisest võtab osa prokurör, siis kuulatakse ära tema arvamus.

§ 283. Administratiivõiguserikkumise asja arutamisel väljaselgitamisele kuuluvad tehiolud

Administratiivõiguserikkumise asja arutamisel on organ või ametiisik kohustatud välja selgitama järgmist: kas administratiivõiguserikkumine on toime pandud, kas antud isik on süüdi selle toimepanemises, kas ta kuulub administratiivvastutusele võtmisele, kas on vastutust kergendavaid või raskendavaid asjaolusid, kas on tekitatud varalist kahju ning kas on alust anda administratiivõiguserikkumise materjal arutamiseks seltsimehelikule kohtule, ettevõttes, asutuses või organisatsioonis moodustatud joomarlusega võitlemise komisjonile, ühiskondlikule organisatsioonile või töökollektiivile, samuti välja selgitama muud tehiolud, millel on tähtsust asja õigeks lahendamiseks.

§ 284. Kollegiaalorgani istungi protokoll

(1) Administratiivõiguserikkumise asja arutamisel kollegiaalorganis peetakse protokoll, milles märgitakse:

- 1) istungi aeg ja koht;
- 2) asja arutava organi nimetus ja koosseis;
- 3) arutatava asja sisu;
- 4) andmed asjas osalevate isikute kohaleilmumise kohta;
- 5) asja arutamises osalevate isikute seletused, nende taotlused ja taotluste läbivaatamise tulemused;
- 6) asja arutamisel uuritud dokumendid ja asitõendid;
- 7) andmed tehtud määruse kuulutamise ning selle peale edasikaebamise korra ja tähtaegade selgitamise kohta.

(2) Kollegiaalorgani istungi protokollile kirjutavad alla istungi eesistuja ja sekretär.

§ 285. Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määrus

(1) Arutanud läbi administratiivõiguserikkumise asja, teeb organ või ametiisik asja kohta määruse. Alevi ja küla rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee teeb administratiivõiguserikkumise asjas määruse otsuse kujul.

(2) Määruses peavad sisalduma määruse teinud organi või ametiisiku nimetus, asja arutamise kuupäev; andmed isiku kohta, kelle suhtes asja arutatakse; asja arutamisel tuvastatud tehiolude kokkuvõte; viide normatiivaktile, mis näeb ette vastutuse selle administratiivõiguserikkumise eest; asjas tehtud otsus ning määruse peale edasikaebamise kord ja tähtaeg.

(3) Kui administratiivõiguserikkumise eest määratakse rahatrahvi, siis tähendatakse määruses rahatrahvi tasumise kord ja organ, kelle arvele rahatrahv kantakse.

(4) Kui administratiivõiguserikkumise eest karistuse määramisel käesoleva koodeksi § 215 punktides 1—3 ja 5 loetletud organite või ametiisikute poolt otsustatakse samaaegselt ka süüdlase poolt varalise kahju hüvitamine, siis tähendatakse asjas tehtud määruses sissenõudmisele kuuluva kahju suurus ning selle hüvitamise kord ja tähtaeg.

(5) Asjas tehtud määrusega peab olema lahendatud äravõetud asjade ja dokumentide küsimus.

(6) Kollegiaalorgani määrus võetakse vastu istungil olevate kollegiaalorgani liikmete lihthälteenamusega.

(7) Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määrusele kirjutab alla asja arutanud ametiisik, aga kollegiaalorgani määrusele — eesistuja ja sekretär.

(8) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega ettenähtud juhtudel tehakse karistuse kohta vastav kanne administratiivõiguserikkumise protokollis või vormistatakse määrus muul kindlaksmääratud viisil.

§ 286. Määruste liigid

(1) Arutanud läbi administratiivõiguserikkumise asja, teeb organ või ametiisik ühe järgmistest määrustest:

1) administratiivkaristuse määruse;

2) asja menetluse lõpetamise määruse.

(2) Asja menetluse lõpetamise määrus tehakse suulise märkuse avaldamisel või materjali seltsimehelikule kohtule, ettevõttes, asutuses või organisatsioonis moodustatud joomarlusega võitlemise komisjonile, ühiskondlikule organisatsioonile või töökollektiivile arutamiseks andmisel või materjali prokurörile, eeluurimis- või juurdlusorganile üleandmisel, samuti käesoleva koodeksi §-s 250 ettenähtud asjaoludel.

§ 287. Asjas tehtud määruse kuulutamine ja määruse ärakirja kätteandmine

(1) Määrus kuulutatakse viivitamata pärast asja arutamise lõppemist.

(2) Määruse ära kiri antakse või saadetakse kolme päeva jooksul isikule, kelle suhtes see on tehtud, samuti kannatanule tema palvel.

(3) Määruse ära kiri antakse kätte allkirja vastu. Kui määruse ära kiri saadetakse, siis tehakse sellekohane kanne toimikusse.

(4) Tollieeskirjade rikkumise ja salakaubaveo asjades antakse määruse ära kiri isikule, kelle suhtes see on tehtud, «NSV Liidu tollikoodeksis» kehtestatud korras.

(5) Käesoleva koodeksi §-des 173 ning 188 lg. 1 ja 2 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asjades isiku suhtes, kellele tulirelv ja laskehoon on antud seoses teenistuskohustuste täitmisega või antud ajutiseks kasutamiseks ettevõtte, asutuse või organisatsiooni poolt, saadetakse määruse ära kiri teadmiseks vastavale ettevõttele, asutusele või organisatsioonile ja siseasjade organile, et vaadataks läbi sellel isikul tulirelva kasutamise keelamise küsimus.

§ 288. Administratiivkaristuse määramise teatavakstegemine üldsusele

Käesoleva koodeksi §-des 52, 129, 132, 136, 165, 171 lg. 1, 174, 175 lg. 1, 2 ja 3 ning 177 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asju arutanud organ või ametiisik teeb rikkujale määratud karistuse teatavaks administratsioonile või ühiskondlikule organisatsioonile tema töö-, õppimis- või elukoha järgi, käesoleva koodeksi §-des 205 ja 206 ettenähtud asjades aga ettevõtte, asutuse, organisatsiooni, kolhoosi või õppeasutuse juhile. Käesoleva koodeksi §-s 52 ettenähtud administratiivõiguserikkumise asjades tehakse otsus teatavaks ka kohtusse pisiriisumise protokollil saatnud ettevõtte, asutuse või organisatsiooni administratsioonile või siseasjade organile.

§ 289. Ettepanek administratiivõiguserikkumise toimepanemise põhjuste ja soodustingimuste kõrvaldamiseks

Tuvastanud administratiivõiguserikkumise toimepanemise põhjused ja soodustingimused, teeb asja arutanud organ või ametiisik vastavale ettevõttele, asutusele, organisatsioonile või ametiisikule ettepaneku rakendada abinõud nende põhjuste ja tingimuste kõrvaldamiseks. Tähendatud organisatsioonid ja isikud on kohustatud kuu aja jooksul ettepaneku saabumise päevast arvates teatama ettepaneku teinud organile või ametiisikule rakendatud abinõudest.

22. peatükk

ADMINISTRATIIVÕIGUSERIKKUMISE ASJAS TEHTUD MÄÄRUSE PEALE EDASIKAEBAMINE JA SELLE PROTESTIMINE

§ 290. Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale edasikaebamise õigus

(1) Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale võib isik, kelle suhtes see on tehtud, samuti kannatanu edasi kaevata.

(2) Rajooni või linna rahvakohtu või rahvakohtuniku tehtud administratiivkaristuse määrus on lõplik ega kuulu edasikaebamisele administratiivõiguserikkumiste asjade menetluse korras, välja arvatud NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlike aktidega ettenähtud juhud.

§ 291. Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale edasikaebamise kord

(1) Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale võib edasi kaevata:

1) administratiivkomisjoni ja alaealiste asjade komisjoni määruse peale — vastava rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteele või rajooni või linna rahvakohtule, kelle otsus on lõplik;

2) alevi ja küla rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee otsuse peale — rajooni, linna või linnarajooni rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteele või rajooni või linna rahvakohtule, kelle otsus on lõplik;

3) muu organi või ametiisiku poolt administratiivkaristusena tehtud rahatrahvi määruse peale — kõrgemalseisvale organile või kõrgemalseisvale ametiisikule või rajooni või linna rahvakohtule, kelle otsus on lõplik; muu administratiivkaristuse määruse peale — kõrgemalseisvale organile või kõrgemalseisvale ametiisikule, mille järel kaebus võidakse esitada rajooni või linna rahvakohtule, kelle otsus on lõplik;

4) siseasjade organi selle ametiisiku poolt administratiivkaristusena hoiatuse tegemise määruse peale, mis tehti õiguserikkumise toimepanemise kohas ilma protokollki koostamata, — kõrgemalseisvale organile või ametiisikule;

5) sõjaväe autoinspeksiooni ametiisiku poolt administratiivkaristusena hoiatuse tegemise määruse peale — kõrgemalseisvale ametiisikule, kes on pädev kaebust läbi vaatama.

(2) Kaebus saadetakse administratiivõiguserikkumise asjas määruse teinud organile või ametiisikule, kui NSV Liidu või Eesti NSV seadusandlusega ei ole kehtestatud teisiti. Saabunud kaebus koos toimikuga saadetakse kolme ööpäeva jooksul organile või ametiisikule, kes vastavalt käesolevale paragrahvile on pädev seda arutama ja kellele see on adresseeritud.

(3) Administratiivkaristuse määruse peale edasi kaevanud isikult ei nõuta riigilõivu tasumist.

§ 292. Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale edasikaebamise tähtaeg

Kaebus administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale võidakse esitada kümne päeva jooksul määruse tegemise päevast arvates. Mainitud tähtaja mõjuvatel põhjustel mööda laskmise korral võib kaebuse arutamiseks pädev organ või ametiisik selle tähtaja ennistada isiku avalduse põhjal, kelle suhtes määrus on tehtud.

§ 293. Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse protestimine

Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse võib protestida prokurör.

§ 294. Määruse täitmise peatamine seoses kaebuse või protesti esitamisega

(1) Kaebuse esitamine kindlaksmääratud tähtajaks peatab administratiivkaristuse määruse täitmise kuni kaebuse läbiarutamiseni, välja arvatud määrused käesoleva koodeksi §-des 25 ja 31 ettenähtud karistuste kohaldamiseks, samuti administratiivõiguserikkumise toimepanemise kohas sissenõutava rahatrahvi määramise korral.

(2) Prokuröri protest peatab määruse täitmise kuni protesti läbiarutamiseni.

§ 295. Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale esitatud kaebuse ja protesti läbiarutamise tähtaeg

Kaebuse ja protesti administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale arutab selleks pädev organ või ametiisik läbi kümne päeva jooksul nende saabumise päevast arvates, kui NSV Liidu seadusandlusega ei ole ette nähtud teisiti.

§ 296. Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale esitatud kaebuse ja protesti läbiarutamine

Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale esitatud kaebuse või protesti arutamisel kontrollib organ või ametiisik tehtud määruse seaduslikkust ja põhjendatust.

§ 297. Kaebust või protesti arutava organi või ametiisiku otsus

(1) Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale esitatud kaebuse või protesti arutamisel võtab organ või ametiisik vastu ühe järgmistest otsustest:

- 1) jätab määruse muutmata ning kaebuse või protesti rahuldamata;
- 2) tühistab määruse ja saadab asja uuesti arutamiseks;
- 3) tühistab määruse ja lõpetab asja;
- 4) muudab karistumäära piires, mis on ette nähtud administratiivõiguserikkumise eest vastutust sätestava normatiivaktiga, kusjuures karistust ei tohi raskendada.

(2) Kui tuvastatakse, et määruse on teinud organ või ametiisik, kes ei ole pädev seda asja otsustama, siis selline määrus tühistatakse ja asi saadetakse arutamiseks pädevale organile või ametiisikule.

(3) Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale esitatud kaebuse või protesti kohta tehtud otsuse ära kiri saadetakse kolme päeva jooksul isikule, kelle suhtes see on tehtud, ning kannatanule tema palvel. Protesti arutamise tulemused teatatakse prokurörile.

§ 298. Rahvakohtuniku, siseasjade organi ülema, kõrgemalseisva kohtu esimehe ja kõrgemalseisva siseasjade organi ülema volitused asja uuesti läbivaatamisel

(1) Käesoleva koodeksi §-des 52, 152, 157 lg. 2, 165, 171 lg. 1, 175 lg. 3, 179, 182 ja 183 lg. 2 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asjades tehtud rahvakohtuniku määrus võidakse tühistada või muuta prokurööri protesti põhjal rahvakohtuniku enda poolt, samuti sõltumata prokurööri protesti olemasolust Eesti NSV Ülemkohtu esimehe või tema asetäitjate poolt.

(2) Käesoleva koodeksi §-des 171, 174, 175 lg. 1, 2 ja 3 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asjades tehtud siseasjade organi ülema määrus võidakse tühistada või muuta prokurööri protesti põhjal siseasjade organi ülema enda poolt, samuti sõltumata prokurööri protesti olemasolust kõrgemalseisva siseasjade organi ülema poolt.

§ 299. Kaebuse põhjal tehtud otsuse protestimine järelevalve korras

(1) Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määruse peale esitatud kaebuse põhjal tehtud otsuse võib järelevalve korras protestida prokurör, aga rajooni või linna rahvakohtu otsuse ka Eesti NSV Ülemkohtu esimees või esimehe asetäitja.

(2) Protest kaebuse põhjal tehtud otsusele esitatakse otsuse teinud organi või ametiisiku suhtes kõrgemalseisvale organile või ametiisikule.

§ 300. Määruse tühistamise ja administratiivõiguserikkumise asja lõpetamise tagajärjed

(1) Määruse tühistamine koos administratiivõiguserikkumise asja lõpetamisega toob kaasa sissenõutud rahasumma ning tasuliselt äravõetud või konfiskeeritud esemete tagastamise, samuti muude piirangute tühistamise, mis on seotud varem vastuvõetud määrusega. Kui eset on võimatu tagastada, hüvitatakse selle maksumus.

(2) Kahju hüvitamine, mis kodanikule on tekitatud administratiivkaristusena aresti või parandusliku töö ebaseadusliku määramisega, toimub seadusandlusega kehtestatud korras.

V JAGU

ADMINISTRATIIVKARISTUSE MÄÄRUSE TÄITMINE

23. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 301. Administratiivkaristuse määruse kohustuslikkus

Administratiivkaristuse määrus on täitmiseks kohustuslik riiklikele ja ühiskondlikele organitele, ettevõtetele, asutustele, organisatsioonidele, ametiisikutele ja kodanikele.

§ 302. Määruse täitmisele pööramine

(1) Administratiivkaristuse määrus kuulub täitmisele selle tegemise momendist, kui NSV Liidu seadusandlusega, käesoleva koodeksiga ja Eesti NSV muu seadusandlusega ei ole kehtestatud teisiti.

(2) Administratiivkaristuse määruse peale edasikaebamisel või selle protestimisel kuulub määrus täitmisele pärast kaebuse või protesti rahuldumata jätmist, välja arvatud määrus karistuse kohaldamiseks hoiatuse või administratiivarestina, samuti rahatrahvi määramisel, mis nõutakse sisse administratiivõiguserikkumise toimepanemise kohas.

(3) Administratiivkaristusena rahatrahvi määrus kuulub sundtäitmisele pärast käesoleva koodeksi §-s 309 lg. 1 kehtestatud vabatahtliku täitmise tähtaja möödumist.

(4) Administratiivkaristuse määruse pöörab täitmisele määruse teinud organ või ametiisik.

§ 303. Administratiivkaristuse määruse täitmine

(1) Administratiivkaristuse määruse viivad täide selleks volitatud organid NSV Liidu seadusandlusega, käesoleva koodeksiga ja Eesti NSV muu seadusandlusega kehtestatud korras.

(2) Administratiivaresti määruse viivad täide siseasjade organid NSV Liidu seadusandlusega kehtestatud korras.

(3) Kui ühe isiku suhtes on tehtud mitu administratiivkaristuse määrust, viiakse iga määrus iseseisvalt täide.

§ 304. Administratiivkaristuse määruse täitmise edasilükkamine

Kui on asjaolusid, mille tõttu ei ole võimalik viivitamata täita administratiivkaristusena administratiivaresti, parandusliku töö või rahatrahvi (välja arvatud rahatrahvi sissenõudmine administratiivõiguserikkumise toimepanemise kohas) määrust, võib määruse teinud organ või ametiisik määruse täitmise kuni üheks kuuks edasi lükata.

§ 305. Administratiivkaristuse määruse täitmise lõpetamine

Administratiivkaristuse määruse teinud organ või ametiisik lõpetab määruse täitmise järgmistel juhtudel:

- 1) amnestiaakti andmise korral, kui see lõpetab administratiivkaristuse kohaldamise;
- 2) akti tühistamise korral, millega oli kehtestatud administratiivvastutus;
- 3) isiku, kelle suhtes määrus oli tehtud, surma korral.

§ 306. Administratiivkaristuse määruse täitmise aegumine

(1) Administratiivkaristuse määrus ei kuulu täitmisele, kui seda ei ole täitmisele pööratud kolme kuu jooksul selle tegemise päevast arvates. Kui määruse täitmine on peatatud vastavalt käesoleva koodeksi §-le 294, peatub aegumistähtaja kulg kuni kaebuse või protesti läbiarutamiseni. Kui määruse täitmine on edasi lükatud vastavalt käesoleva koodeksi §-le 304, peatub aegumistähtaja kulg kuni edasilükkamistähtaja möödumiseni.

(2) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega võidakse kehtestada muud, pikemad tähtajad mõnda liiki administratiivõiguserikkumiste asjades tehtud määruste täitmiseks.

§ 307. Määruse täitmisega seotud küsimuste lahendamine

(1) Administratiivkaristuse määruse täitmisega seotud küsimused lahendab määruse teinud organ või ametiisik.

(2) Administratiivkaristuse määruse õige ja õigeaegse täitmise kontroll pannakse määruse teinud organile või ametiisikule.

24. peatükk

MENETLUS HOIATUSE TEGEMISE MÄÄRUSE TÄITMISEL

§ 308. Hoiatuse tegemise määruse täitmise kord

(1) Määruse administratiivkaristusena hoiatuse tegemise kohta viib täide määruse teinud organ või ametiisik, kuulutades määruse pärast asja arutamise lõppemist.

(2) Kui määrus administratiivkaristusena hoiatuse tegemise kohta on tehtud rikkuja juuresolekuta, antakse talle määruse ärakiri käesoleva koodeksi §-s 287 ettenähtud korras.

(3) Kui hoiatus administratiivkaristusena on tehtud käesoleva koodeksi §-des 126—128, 130 ja 134 ettenähtud rikkumiste toimepanemise kohas, siis fikseeritakse see NSV Liidu Siseministeeriumi poolt kehtestatud viisil.

25. peatükk

MENETLUS RAHATRAHVI MÄÄRUSE TÄITMISEL

§ 309. Rahatrahvi määruse täitmise kord ja tähtaeg

(1) Õiguserikkuja peab rahatrahvi tasuma hiljemalt viieteistkümne päeva jooksul talle rahatrahvi määruse kätteandmise päevast arvates, selle määruse peale edasikaebamise või määruse protestimise korral aga hiljemalt viieteistkümne päeva jooksul arvates päevast, mil talle on teatatud, et kaebus või protest on jäetud rahuldamata.

(2) Kui pisihuligaansuse toime pannud kuueteistkümne- kuni kaheksateistkümneaastasel isikul ei ole iseseisvat töötasu, nõutakse rahatrahvi sisse ta vanematelt või neid asendavatelt isikutelt.

(3) Administratiivõiguserikkumise eest määratud rahatrahvi tasub õiguserikkuja riiklikku hoiukassasse või NSV Liidu Riigipanga asutusse, kui NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega ei ole ette nähtud teisiti.

§ 310. Rahatrahvi määruse sundtäitmine

(1) Kui rikkuja ei tasu rahatrahvi käesoleva koodeksi §-ga 309 kehtestatud tähtajaks, saadetakse rahatrahvi määrus trahvisumma tema palgast või muust töötasust, pensionist või stipendiumist sundkorras sissenõudmiseks vastavalt NSV Liidu ja Eesti NSV tsiviilprotsessi seadusandluses kehtestatud eeskirjadele.

(2) Kui isik, kelle suhtes on kohaldatud rahatrahvi, ei tööta või kui rahatrahvi sissenõudmine rikkuja palgast või muust töötasust, pensionist või stipendiumist on muudel põhjustel võimatu, nõuab organi või ametiisiku poolt tehtud rahatrahvi määruse alusel rahatrahvi sisse kohtutäitur, pöörates sissenõude rikkuja isiklikule varale, samuti tema osale ühisest omandist.

(3) Rahatrahvi sissenõuet ei või pöörata varale, millele vastavalt Eesti NSV seadusandlusele ei või pöörata sissenõuet täitedokumentide järgi.

(4) Kui salakauba esemed avastatakse liiklusvahendis, mille valdajal ei ole NSV Liidus alalist elukohta, nõutakse rahatrahvi sisse «NSV Liidu tollikoodeksi» eeskirjade järgi.

§ 311. Kohapeal sissenõutava rahatrahvi määruse täitmine

(1) Kui vastavalt käesoleva koodeksi §-le 261 nõutakse rahatrahvi sisse administratiivõiguserikkumise kohas, antakse rikkujale kehtestatud vormi kohane kviitung.

(2) Kviitungile märgitakse õiguserikkumise olemus, rikkujale määratud rahatrahvi suurus, kuupäev ja administratiivse rahatrahvi määranud ametiisiku allkiri.

(3) Kui rahatrahvi ei tasuta administratiivõiguserikkumise toimepanemise kohas, toimub asja menetlus ja seejärel määruse täitmine käesoleva koodeksiga ettenähtud korras.

§ 312. Rahatrahvi määruse täitemenetluse lõpetamine

Rahatrahvi määrus, mille järgi rahatrahv on täielikult sisse nõutud, tagastatakse märkega täitmise kohta määruse teinud organile või ametiisikule.

26. peatükk

MENETLUS ESEME TASULISE ÄRAVÕTMISE MÄÄRUSE TÄITMISEL

§ 313. Eseme tasulise äravõtmise määruse täitmine

(1) Tasulise äravõtmise määruse alusel äravõetud esemed annab määruse teinud organ või ametiisik realiseerimiseks komisjonikaupluse või selleks spetsiaalselt määratud riikliku või kooperatiivkaubanduse kaupluse äravõtmisele kuuluva vara asukoha järgi.

(2) Käesoleva koodeksi § 113 lg. 2 järgi äravõetud kariloomad realiseeritakse Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kehtestatud korras.

(3) Tulirelva ja laskemoona tasulise äravõtmise määruse täidavad siseasjade organid.

(4) Tasuliselt äravõetud eseme realiseerimisest saadud summa annab määruse teinud organ või ametiisik vastavalt käesoleva koodeksi §-le 27 üle selle endisele omanikule, arvestades maha äravõetud eseme realiseerimiskulud.

(5) NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega võidakse kehtestada esemete tasulise äravõtmise määruste täitmise muu kord.

27. peatükk

MENETLUS KONFISKEERIMISE MÄÄRUSE TÄITMISEL

§ 314. Konfiskeerimise määrust täitvad organid

Administratiivõiguserikkumise toimepanemise riistaks või vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimise määruse viivad täide:

1) kohtutäiturid rajoonide või linnade rahvakohtute juures — käesoleva koodeksi §-des 152, 165, 170 lg. 2 ja 183 ettenähtud õiguserikkumiste puhul;

2) siseasjade organite selleks volitatud isikud — käesoleva koodeksi §-s 91 lg. 4, §-s 92 (peale jahii-, kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumiste), §-des 167, 168, 172, 173, 187 ja 188 lg. 2 ettenähtud õiguserikkumiste puhul;

3) jahieeskirjade järgimise riikliku järelevalve organite selleks volitatud isikud — käesoleva koodeksi §-s 92 (jahieeskirjade rikkumisasjade osas) ja §-s 93 ettenähtud õiguserikkumiste puhul;

4) kalakaitse organite selleks volitatud isikud — käesoleva koodeksi §-s 92 (kalapüügi ja kalavarude kaitse eeskirjade rikkumisasjade osas) ettenähtud õiguserikkumiste puhul;

5) nende ettevõtete ja organisatsioonide selleks volitatud isikud, kellele on pandud konfiskeeritud lihasööjate karusloomade vastuvõtmine, koos finantsorgani esindaja ja riikliku veterinaarjärelevalveorgani esindajaga — käesoleva koodeksi §-s 191 ettenähtud õiguserikkumise puhul;

6) tolliorganite selleks volitatud isikud — käesoleva koodeksi §-des 201 lg. 2 ja 202 ettenähtud õiguserikkumiste puhul;

7) õhutranspordiorganite selleks volitatud isikud — käesoleva koodeksi §-des 117 ja 118 lg. 2 ettenähtud õiguserikkumiste puhul;

8) kommunaalmajanduse eritalituste selleks volitatud isikud, vajalikel juhtudel koos miilitsatöötajatega — käesoleva koodeksi §-s 112 lg. 2 ettenähtud õiguserikkumiste puhul.

§ 315. Konfiskeerimise määruse täitmise kord

(1) Administratiivõiguserikkumise toimepanemise riistaks või vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimise määrus täidetakse konfiskeeritava eseme äravõtmise ja selle riigi omandisse sunniviisilise tasuta pööramise teel.

(2) Määrus käesoleva koodeksi §-des 201 lg. 2 ja 202 ettenähtud administratiivõiguserikkumiste asjades täidetakse «NSV Liidu tollikoodeksi» eeskirjade järgi.

§ 316. Konfiskeeritud esemete realiseerimise kord

Konfiskeeritud esemeid, mis olid administratiivõiguserikkumise toimepanemise riistaks või vahetuks objektiks, realiseerivad rahandusorganid kehtestatud korras, kui NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega ei ole teisiti ette nähtud.

§ 317. Konfiskeerimise määruse täitemenetluse lõpetamine

Eseme konfiskeerimise määrus tagastatakse märkega täitmise kohta määruse teinud organile või ametiisikule.

28. peatükk

MENETLUS SPETSIAALSE ÕIGUSE ÄRAVÕTMISE MÄÄRUSE TÄITMISEL

§ 318. Spetsiaalse õiguse äravõtmise määrust täitvad organid

(1) Mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmise määruse viivad täide käesoleva koodeksi §-s 225 lg. 2 p. 2 tähendatud siseasjade organite ametiisikud, väikelaevade juhtimise õiguse äravõtmise osas aga käesoleva koodeksi §-s 230 lg. 2 p. 1 tähendatud ametiisikud ning mehhanisaatoritelt traktori, kombaini või muu põllumajandusmasina juhtimise õiguse äravõtmise osas käesoleva koodeksi §-s 109 tähendatud rikkumise eest — käesoleva koodeksi §-s 247 lg. 2 tähendatud põllumajanduse riikliku tehnilise järelevalve organite ametiisikud.

(2) Jahipidamisõiguse äravõtmise määruse viivad täide käesoleva koodeksi §-s 245 lg. 2 tähendatud jahieeskirjade järgimise riikliku järelevalve organite ametiisikud.

§ 319. Mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmise määruse täitmise kord

(1) Mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmise määruse täitmisel võetakse ära juhitunnistus ja selle talong, kui juhilt on võetud ära iga liiki mootorsõiduki juhtimise õigus.

(2) Kui juhilt ei ole ära võetud iga liiki mootorsõiduki juhtimise õigust, siis märgitakse juhitunnistusel ja selle talongil, mis liiki mootorsõiduki juhtimise õigus on temalt ära võetud.

(3) Kui juht, kellelt on mootorsõiduki juhtimise õigus ära võetud, hoiab kõrvale juhitunnistuse loovutamisesest, võtab juhitunnistuse kehtestatud korras ära siseasjade organ või (käesoleva koodeksi §-s 109 ettenähtud juhtudel) põllumajanduse riikliku tehnilise järelevalve organ.

(4) Mootorsõiduki juhtimise õiguse tunnistuse äravõtmise korra kehtestab NSV Liidu Siseministeerium.

§ 320. Väikelaeva juhtimise õiguse äravõtmise määruse täitmise kord

(1) Väikelaeva juhtimise õiguse äravõtmise määruse täitmisel võetakse ära juhitunnistus.

(2) Kui juht, kellelt on väikelaeva juhtimise õigus ära võetud, hoiab kõrvale juhitunnistuse loovutamisesest, võtab juhitunnistuse kehtestatud korras ära ENSV Riikliku Väikelaevade Inspeksiooni organ.

§ 321. Jahipidamisõiguse äravõtmise määruse täitmise kord

(1) Jahipidamisõiguse äravõtmise määruse täitmisel võetakse ära jahipilet.

(2) Kui isik, kellelt on jahipidamisõigus ära võetud, hoiab kõrvale jahipileti loovutamisesest jahieeskirjade järgimise riikliku järelevalve organile, võetakse jahipilet ära kehtestatud korras.

§ 322. Spetsiaalse õiguse äravõtmise tähtaja lühendamise alused ja kord

Kui isik, kellelt kindlaksmääratud tähtjaks on ära võetud mootorsõiduki või väikelaeva juhtimise õigust või jahipidamisõigust, suhtub kohusetundlikult töösse ja käitub eeskujulikult, võib karistuse määranud organ või ametisik pärast vähemalt poole karistusaja möödumist ühiskondliku organisatsiooni või töökollektiivi taotlusel lühendada mainitud õiguse äravõtmise tähtaega.

§ 323. Spetsiaalse õiguse äravõtmise tähtaja arvutamine

(1) Mootorsõiduki või väikelaeva juht, samuti jahieeskirju rikkunud isik loetakse spetsiaalse õiguse kaotanuks päevast, millal tehti määrus temalt selle õiguse äravõtmise kohta.

(2) Pärast spetsiaalse õiguse äravõtmise tähtaja möödumist, samuti selle lühendamise korral vastavalt käesoleva koodeksi §-le 322 tagastatakse selle administratiivkaristusega karistatule temalt äravõetud dokumendid kehtestatud korras.

29. peatükk

MENETLUS PARANDUSLIKU TÖÖ MÄÄRUSE TÄITMISEL

§ 324. Parandusliku töö määruse täitmine

(1) Parandusliku töö kohaldamise määrus saadetakse täitmiseks hiljemalt järgmisel päeval pärast selle tegemist.

(2) Vastavalt käesoleva koodeksi §-le 30 kantakse paranduslikku tööd rikkujale alalisel töökohal.

(3) Rikkuja palgast tehakse parandusliku töö määruse alusel kinnipidamised riigituludesse karistuse kandmise aja jooksul määrusega kindlaks-määratud suurusel.

§ 325. Parandusliku töö kandmise tähtaeg

(1) Parandusliku töö kandmist arvestatakse ajaga, mille kestel rikkuja töötas ja tema palgast tehti kinnipidamisi.

(2) Rikkuja poolt töötatud päevade arv ei tohi olla väiksem rahva-kohtu või rahvakohtuniku määratud karistuse kalendritähtaja tööpäevade arvust. Kui rikkuja ei töötanud nimetatud arvu tööpäevi ja puuduvad alu-sed töötamata jäänud päevade arvestamiseks karistuse tähtaja hulka, siis jätkub parandusliku töö kandmine seni, kuni rikkuja on täielikult välja töötanud ettenähtud tööpäevade arvu.

(3) Karistuse kandmise tähtaja hulka arvestatakse aeg, mille jooksul rikkuja mõjuvatel põhjustel ei töötanud ja mille eest talle vastavalt sea-dusele maksti palka. Selle tähtaja hulka arvestatakse ka haiguse aeg, haige hooldamiseks antud aeg ning rasedus- ja sünnituspuhkusel viibimise aeg. Joobeseisundist esilekutsutud või joobeseisundiga seotud tegevusega põh-justatud haiguse aega parandusliku töö kandmise tähtaja hulka ei arvata.

§ 326. Õiguserikkuja parandusliku töö kandmise koha järgse ettevõtte, asutuse või organisatsiooni administratsiooni kohustused

Ettevõtte, asutuse või organisatsiooni administratsioonile, kus rikkuja kannab paranduslikku tööd, pannakse järgmised kohustused:

- 1) teha õigesti ja õigeaegselt rikkuja palgast kinnipidamised riigitu-ludesse ja kanda kinnipeetud summa kehtestatud korras õigeaegselt üle;
- 2) tegelda rikkuja töökasvatusega;
- 3) teatada seda liiki karistuse täideviimist korraldavatele organitele, kui rikkuja hoiab kõrvale karistuse kandmisest.

§ 327. Pisihuligaansuse eest kohaldatud paranduslikust tööst kõrvalehoidmise tagajärjed

Kui isik hoiab kõrvale temale pisihuligaansuse eest kohaldatud pa-randusliku töö kandmisest, võidakse rahvakohtuniku määrusega asendada parandusliku töö ärakandmata tähtaeg rahatrahviga kümme kuni viisküm-mend rubla või administratiivarestiga arvestusega üks päev aresti paran-dusliku töö kolme päeva eest, kuid mitte üle viieteistkümne ööpäeva.

30. p e a t ü k k

MENETLUS ADMINISTRATIIVARESTI MÄÄRUSE TÄITMISEL

§ 328. Administratiivaresti määruse täitmine

Administratiivaresti määrus viiakse täide viivitamata pärast selle te-gemist.

§ 329. Administratiivaresti kandmise kord

(1) Administratiivarestiga karistatud isikut peetakse vahi all siseasjade organite määratud kohtades. Administratiivaresti määruse täideviimisel kohaldatakse vahistatu suhtes isiku läbivaatust.

(2) Administratiivkinnipidamise tähtaeg arvatakse administratiivaresti tähtaja hulka.

(3) Administratiivaresti kantakse NSV Liidu seadusandlusega kehtestatud eeskirjade järgi.

§ 330. Administratiivarestiga karistatud isikute kasutamine tööl

(1) Isikut, keda on karistatud administratiivarestiga käesoleva koodeksi §-des 171 lg. 1, 175 lg. 3 ja 179 ettenähtud õiguserikkumiste eest, kasutatakse füüsilisel tööl.

(2) Administratiivarestiga karistatud isikute tööl kasutamise korraldamine pannakse kohalike rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteedele.

(3) Administratiivarestiga karistatud isikule ei maksta arestis oleku aja eest palka tema alalisel töökohal.

31. peatükk

MENETLUS MÄÄRUSE TÄITMISEL VARALISE KAHJU HÜVITAMISE OSAS

§ 331. Määruse täitmise kord ja tähtajad varalise kahju hüvitamise osas

(1) Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määrus viiakse varalise kahju hüvitamise osas täide NSV Liidu seadusandlusega, käesoleva koodeksiga ja tsiviilprotsessi seadusandlusega kehtestatud korras.

(2) Administratiivõiguserikkumise asjas tehtud määrus on varalise kahju hüvitamise osas täitedokumentiks.

(3) Õiguserikkuja peab varalise kahju hüvitama hiljemalt viieteistkümne päeva jooksul talle määruse andmise päevast arvates (käesoleva koodeksi § 287), sellise määruse peale edasikaebamise või määruse protestimise korral aga hiljemalt viieteistkümne päeva jooksul arvates päevast, kui talle on teatatud, et kaebus või protest on jäetud rahuldamata.

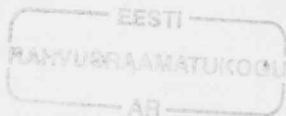
§ 332. Varalise kahju hüvitamise osas määruse täitmata jätmise tagajärjed

Kui määrus varalise kahju hüvitamise osas jäetakse käesoleva koodeksi §-s 331 lg. 3 kehtestatud tähtajaks täitmata, saadetakse see kahju sissenõudmiseks täitemenetluse korras, mis on ette nähtud tsiviilprotsessi seadusandlusega.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RUUTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 5. detsembril 1985.

86-6872

30.5.86

KEHTESTATUD